

EX
LIBRIS

DR. HEINRICH
CHRISTENSEN

Sl. B. 4 / 94

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 14328

INCERTI AUCTORIS EPITOME
RERUM GESTARUM ALEXANDRI MAGNI.

E CODICE METTENSIS EDIDIT

OTTO WAGNER.

Prolegomena.

Incerti auctoris 'epitome rerum gestarum Alexandri Magni' in uno, ut nunc res est, libro manu scripto invenitur, qui nunc numero 500 (olim G 53) signatus inter libros bibliothecae publicae Mettensis asseruatur anteaquam monasterii Sancti Arnulphi olim prope illam urbem siti erat. est liber membraceus, formae octonariae, saeculo decimo scriptus, quem anno huius saeculi XIII inspexit atque descripsit Julius Quicherat (cf. 'Catalogue général des manuscrits des bibliothèques publiques des départements,' tom. V 1879 p. 187 sqq.), neque tamen ea adhibita cura et diligentia, ut acta egisse mihi videar, si quae hoc libro continentur pauca enumeraverim. atque ut de externa libri specie primum dicam, constat foliis centum septuaginta sex iisque diversae originis ac varii argumenti per quaterniones complicatis, quorum tamen ordo bibliopegi stupore pessime turbatus est. compositus enim est tribus ex libris eadem fere aetate, quod decimum esse saeculum iam diximus, exaratis; quibus dimisus ac truncatis quicquid eorum supererat uno hoc, quod exstat, volumine comprehensum est, prout fors vel libido pusillas reliquias operarii manibus obtulerat. iam igitur restituito pristino ordine quae ex tribus illis libris supersunt enumeremus. atque primi libri haec sunt:

a) 'eulogium Habaldi de calvis' (fol. 1^a—5^a) quod carmen (cf. Ad. Ebert 'allg. Gesch. d. Litt. des MA's im Abendlande' III p. 167) ex Casp. Barthi 'adversariorum commentariorum libris' Francof. 1624 p. 2175 sqq. ad verbum expressit J. P. Migne in 'collectionis patrum Latinorum' vol. CXXXII 1853 p. 1041 sqq. constat carmen, quale in libro Mettensi legitur, versibus CXLIV, omissis versibus XLIII° ('cessa calustrum, cessa corrodere cessa') et CXXI^o ('conquiniceo, canis, confingens crimina calvis'), insertis tamen post versum XXXIII. versibus decem, quorum nonnullos iam Ang. Mai 'ex antiquis quibusdam Vaticananae bibliothecae membranarum' publici iuris fecit in 'classicoorum auctorum e Vaticanis codicibus editorum' vol. V 1833 p. 460. quos versus hoc loco afferre supersedeo.

b) epistolae quae feruntur Sancti Pauli ad Senecam et Senecae ad Paulum cum praefatione Sancti Hieronymi (fol. 6^a—8^a et 25^a—27^a). neque huius codicis neque eius, qui numero 300 signatus

(saec. XI.) eadem in bibliotheca asservatur, rationem habuit in editione quam fecit harum epistularum Eugenius Westerburg 'der Ursprung der Sage, dafs Seneca Christ gewesen sei' 1881 p. 41 sqq.

c) 'ratio quorundam XII poetarum de III temporibus anni' (fol. 27^r—28^r); cf. Baehrensii 'Poet. lat. min.' vol. IV p. 131 sqq.

d) 'incipiunt strictim labores Aeneae a supradictis XII poetis elimatae' [sic] (fol. 28^r—30^r); cf. Baehrensii 'Poet. lat. min.' vol. IV p. 136 sqq.

e) necrus Alcuini ad Samuuelem Sennensis cinitatis episcopum (fol. 30^r—30^r), quibus in edendis hoc codice usus est Ernestus Duemmler in 'Poet. lat. aevi Carolini' vol. I p. 228.

f) versus Sedulii Scoti ad Hartgarium (fol. 30^r—31^r). incip.: 'Gloria nostra redit, elementia luxque serena; cuncti lactemur, gloria nostra redit' etc.

Altero autem libro continetur:

glossarium Aynardi, ex quo fluxerunt excerpta illa quae in 'Corp. gloss. lat.' vol. V p. 615 sqq. leguntur (fol. 9^r—24^r et 136^r—160^r). cui glossario haec inscriptio praefixa est: 'incipit glossarium ordise elementorum aggregatum ab Aynardo anno ab incarnatione Domini DCCCCXLVIII. indictionis XII. imperio Magni Ottonis' etc. etc.

Tertii denique libri haec sunt:

a) Symmachi relationes (fol. 85^r—87^r; 72^r—79^r; 64^r—71^r; 48^r—55^r; 40^r—47^r; 32^r—39^r; 56^r—63^r; 170^r—175^r). usus est hoc codice Seock in Symmachi editione (cf. *ibid.* praef. p. XIX).

b) inuocinae quae feruntur Sallustii in Ciceronem et Ciceronis in Sallustium (fol. 91^r—95^r et 80^r—85^r).

c) epistola quae fertur Alexandri Magni ad Aristotelem (fol. 162^r—169^r; 128^r—135^r; 120^r—126^r).

d) haec 'epitome rerum gestarum Alexandri Magni' (fol. 119^r; 104^r—111^r; 96^r—103^r; 88^r—90^r; 126^r—127^r; 112^r—119^r).

Et quoniam de libri Mettensis forma fatis argumento disserui, ad ipsam hanc epitomen uenio. prima illius notitia mihi ex Curtii Wachsmuthii libro qui inscribitur 'Eileitung in das Stadium der alten Geschichte' Lips. 1895 p. 576 obuenit; dixit autem Didericum Volkmannum epitomen se editurum esse promissio nec nullius prolixi ex eis, quas inspexisset, paribus libellum sibi uideri. quibus uerbis incitatus eam Metti in urbe patria uersarer, totum librum perlostrui et epitomen descripsi. tunc Brunone Kello benignissime intercedente impetravi ab Diderico Volkmanno, ut epitomen remoto illiberalitatis crimine edere mihi liceret. neque enim, uir ille doctissimus liberalissimusque rescripti, sese repugnare, ne ego quod ipse sibi proposisset minus edendae epitomes suscipere, neque omnino ineditam eam esse, nam paucis ante annis ea uerba epitomes publici iuris fecisse eo libello, quo praeceptores gymnasii Portensis Bonitio magisterii annum quinquagesimum exactum laustrandi congratulati essent, qui liber publice non sensit nec mihi eius copia facta est. gratias

igitur Diderico Volkmanno ago sincerissimas propter benignam eius humanitatem et liberalitatem, qua uiros non nisi uero artis literarumque amantissimos praeditos esse scimus. spero autem me ita rem egisse, ut non praeriperem, quae potissimum uiro illi doctissimo dicenda sunt. contui enim operam meam in edendis recensendisque uerbis epitomes. id autem potissimum in hac editione adornanda egi, ut scripturam codicis iis tantum locis mutarem, quos deprauiatos esse mihi persuasum esset, multaque coniecturas probabiles quidem, nec tamen certas in appendice indicare, quam in uerborum ordinem recipere mallet. quod uero meam in hoc opere expoliendo industriam spectat, neque omnia libri manu scripti menda intacta reliqui neque omnibus, quae etiam me ipsum offunderunt, fortiora adhibere remedia conatus sum; rù ðe άρρωσθέντα τριχράντω διαποθέσκει όπό τών δυνατούρων. in adnotatione autem critica, nisi ad rem uisum est, discrepantias orthographicas aliasque minutias non commemorari exceptis nominibus propriis omnibus liisue locis, ubi de lectione uera dubitari potuit. denique sedulo curavi, ne in animaduersionibus nimis prolixus essem, praesertim me in disputatione mea, qua de singulorum locorum conditione disserui, in quaestiones illas difficillimas grauissimasque deferret, quae sunt de auctoribus ac necessitudine fabularum, quae de Alexandri historia feruntur. quare ceterorum, qui de Alexandri rebus gestis exposuerunt, scriptorum libros non adhibui nisi ad emendandos uel explanandos singulos epitomes locos. Volkmanniana emendatio est uere dignum scientia atque doctrina non tetigi, qua spero fore, ut edocemur, quae totius sit epitomes condicio quoque inter eam et ceteras Alexandri historiae ratio ac necessitudo intercedat. hoc autem loco pauca tantum de ea re proferre libet. existissime uidetur antiquitas liber quidam, qui inscribebatur 'de rebus gestis Alexandri Magni', cuius auctor quis fuerit quae aetate floruerit nescimus. apparet autem hunc scriptorem huiusmodi fere auctoribus in enarranda Alexandri Magni historia usum esse, ex quibus fluxerunt, quae a Curtio Diosdoro Iustino Plutarcho tradita sunt, cumque artes cum relationibus Curtii et Diosdori quae cum Iustini et Plutarcho cohaesissent, quibusdam tamen locis plura quam Curtium et ceteros praebuisse, aliis quamsis paucis cum Arriano consensisse, in exitu denique uitae Alexandri exponendo proxime ad eas fabulas accessisse, quae de ea re scriptores quidam deteriores Graecorum commenti sunt. quarum fabularum lii scriptores, qui ad nostram aetatem peruenerunt, nisi paucissimis locis mentionem non fecerunt earumque uestigia ampliora adhuc tantum exstabant in libro illo, quo historia Alexandri in fabulae dulcedinem a quodam scriptore, qui uulgo, ne prorsus nomine careat, 'Pseudo-Callisthenes' uocatur, composita est, cuius libri complures recensiones aetatem tulerunt. atque haec quidem de hoc scriptore dixisse sufficiat. iam redeamus ad illum 'rerum gestarum' auctorem. cuius librum quatio fere quintone p. Chr. saeculo a nescio quo parum accurate epitomatum,

quoad inuida fata eum nobis seruanerunt, in manibus esse gaudemus magisque gaudebimus, si cui viro ampliore doctrina ornato contigerit, ut nouis melioribusque subsidiis criticis adiutus epitomes uerba emendatiora et integriora, quam a nobis edita sunt, repraesentet. quae de dicendi consuetudine hoc loco proferre possumus, in posterum seponenda esse putauimus. neque tamen hac praefatione ad finem perducta facere possum, quin hoc loco cum Guilelmo Krollio quas per litteras egi gratias publice quoque profitear, cuius liberalitate factum est, ut uerba tertii libri Pseudo-Callisthenis inde a capite tricesimo ad fidem libri Parisini littera A uulgo signati cum extrema epitomes parte conferre possem, tum gratias quam maximas agam Brunoni Keil Ricardo Reitzenstein Eduardo Schwartz, qui quae ad uerba epitomes et emendanda et explananda docte et sagaciter excogitauerunt liberalissime mecum communicauerint.

Alexandri Magni Macedonis

epitomae rerum gestarum

liber II.

Magnus Alexander rex Macedoniae postquam omne impe-^{501. 1127}
 rium Asiae ad se redigisse credidit, neque id quidem Dario uiro
 ostendere ausus esset, postea patefecit uoluntatem. deinde corporis
 sui custodes multos instituit itemque Darii fratrem Oxyatrem instituit
 deditque eis diadema et tunicam mesoleucam et cadu-
 ceum <et> zonam Persicam ceteraque ornamenta regia omnia, quae
 Darius habuerat, itemque equites stipatores quos habebat | 501. 1128¹
 Persico ornatu [et] sequi iussit. deinde Alexander audiuit Besum
 nestem regiam sumpsisse. Agrianos et † Gabisios armari iussit
 eiusque confidentiam admiratus exercitum per montes, quos proximum
 putauit, ad eum docere intendit. deuenit ad Arios, ubi erat Arioba-
 zanes, qui cum Beso Darium interfecerat. aduentum Alexandri per-
 timuit atque in Indiam profugit. deinde Alexander exercitum ad
 Energetas, qui antea Arimaspi uocabantur, duxit. ibi oppidum,
 quos in Indiam iter est, constituit et nomen Alexandriam imposuit.
 deinde peruenit ad oppidum † tarmandidem, quod est positum in
 flumine † medorum. Stiphamenes, qui proximus erat Beso, postquam
 audiuit Alexandrum adesse, Dataphernem et Catteneu ceterosque
 Darii propinquos conuenit demonstrans tempus aduenisse Darii ul-
 ciscenti et Alexandri amicitiam | insinuandi Besumque cohor- | 501. 1129²
 tabatur comprehensus ut Alexandro quam primum traderent. quibus
 id facile et cito persuasit, nam cotidie <magis> magisque Darium
 desiderantes Beso iniquiores fiebant. itaque Stiphamenes, quod fami- | 6

1 INCIPIT ALEXANDRI MAGNI MACEDONIS EPITHOMAE RE-
 RV M GESTARVM LIBER .I. 3 LIBER II] LIBER I; corr. Heitz-
 stein 5 redigisse | lacunam statui | quidem] quod 6 ostenderet
 8 eis] ei; corr. Keil | lacunam significauit | mesoleucam] 'mesoleucum'
 ex 'mosoleucum' corr. p. m. 9 <et> addidi; 10 stipatores] statorum;
 corr. Schwartz 11 [et] deleui 12 agrianos 14 Arios] agros |
 Ariobazanes] ex 'ariotaxanes' corr. ut uidetur 17 uergetas | Arimaspi
 remaxii 18 qua] quia | [littera 'p' elisa] 21 bataphernem 23 Bes-
 umque cohortabatur] cohortabatur besumque; transposuit Keil 24 tra-
 denti 25 <magis> inserui

liarissimos Beso erat, facile custodes ab tabernaculo ablegavit. deinde ipsi universi introierunt et Besum constrinxerunt ornamentoque regia ademerunt itaque ad Alexandrum profecti sunt. hosque ubi repente aduenientes Alexander Besumque unctum adduci conspexit, 5 [et] ex ea re summa laetitia affectos eos, qui adduxerunt, collaudatos 7 donatosque dimisit. deinde iter (ad) Tanaim flumen facere coepit et quartum post diem ad Maracanda deuenit, quod abest a flumine Tanai diem . . . nis. id oppidum pulcherrimum ac munitissimum est propter multitudinem fluminis eius, quod oppidum circumfluit. 8a. 106^a quod circumita | murus stadium LXX continens continebat. ibi 8 praesidio relicto ad Tanaim, quo contenderat, perrexit castraque secundum flumen collocavit. interim Scytharum imperator fratrem suum Caracim cum copia magna misit, qui Alexandrum flumen 9 transire prohiberet. deinde Alexandro nuntiat Stiphamenen et 15 Cattenen ab amicitia discessisse et Graiorum copiam, quam in agro regio cum praesidibus reliquerat, fugasse multosque occidisse; reliquos in quendam locum munitum caucetiam confugisse in praefectura Bactria eosque Stiphamenen oppugnare. haec ubi Alexander audiuit, praeter consuetudinem indignissime tulit noctemque circa 10 offensas peragilavit in cogitando. itaque ante utilissimum usum 21 est id, quod coepisset, persequerare. itaque postridie rates in flumine iubet apparari. quod Macedones studiose regi parentes breui 14. 107^a | tempore fecerunt; nam duo milia ratiarum secundum fluminis ripam destinata appulerunt, postea exercitum in ratis accendere iussit 11 signoque dato omnes universas solvere iussit. itaque in altum 20 profecti ratiarum multitudine ut agmine quadrato per campum ac non per flumen ire uidebantur, barbari autem mentibus destinati non pati eos in terram descensionem facere, sed in ripa telis contentis praestolabantur. postquam medium iter fluminis praestiterunt, signo dato 20 Macedones clamorem sustulerunt; simul strepita remorum ac signorum sono remigumque cohortatione animi militum exaeuebantur. 12 barbari autem clamore facto Macedones sagittis ceterisque telis figere coeperunt; multos ancianurum compluresque occiderunt ideo, quod tela 14. 108^a | evitare propter angustias nullo modo | poterant. deinde simul 25 rates ad ripam accesserunt, Alexander turmas impressionem facere phalangesque consequi iussit breuique tempore, postquam primi animo constanti impressionem fecerunt, omnes barbari se in fugam

2 constrinxerunt 3 adhiberunt 5 [et] deleui 6 (ad) suppleui | tanai [coer. ex 'tanai' pr. m.] 7 diem ad Maracanda] diem ☉ Maracandam [fuit d in ras.] 8 lacunam statui 10 stadia [continens] consuevis 12 scytharum 16 praesides 17 caucetiam] genuatim 20 offensae] offensas; corr. Reitzenstein | in cogitando] in ☉ cogitando [fuit g in ras.] 21 id] et | quo | post tridie
24 destinata 25 uniuersa 26 profecti 30 strepitum 31 sonum | exaeuebantur] exaequabantur; corr. Reitzenstein 32 fingere
34 angustias 35 turma 37 impressionem] littera ultima pecae elata

dederunt. eos Macedones per noctem sequentes usque ad Liberi
 Patris columnam pervenisse dicuntur. inde ad flumen Tansim et
 castra reversionem fecerunt. dein post triduum ad Maracanda ner- 13
 sus iter festinans facere intendit, ut Stiphamenen imprudentem oppri-
 meret. quem ubi Stiphamenes reverti audivit, Graios oppugnare 5
 destitit. ille autem ad Maracanda profectus quarto die devenit.
 Graiorum caedes erant factae. mortuos sepeliri Menedemoque praefec-
 to sepulchrum fieri iussit. deinde per agrum Sogdianum agmen 14
 dedit. ex eo porro in Bactrinam pervenit et Besum adduci iussit
 eumque suspensum more Persarum fundis necavit. deinde post 16
 diem undecimum ad flumen Oxum pervenit. id transit. inde ad
 Oxum flumen devenit. ex eis regionibus quaedam hominum multitudo 15
 timore impulsus in quendam montem praeruptum atque excelsum
 confugerant, cuius horribilem altitudinem aspectum in se habebat, nam
 ab imo ad summum non minus XX stadiis . . . eo aditus uno loco 15
 per speluncam patebat. reliquae partes impendentibus axis erant
 praeruptae. hoc ubi Alexander expugnari non posse vidit, de caenoto 16
 exercitu homines CCC quos fortissimos esse putavit elegit hosque
 grandi praemio impulsos post montem adduxit demonstravitque, ut in
 saxis clanos ferreos † angulis actos figerent et lineas transducerent 20
 atque ita minutatim (aditum) scandentium adlevando in summum
 montis verticem reperirent; id in nocte adgrederentur et, cum diluxisset,
 linteis candidis sibi significarent. id illi citius Alexandri opi- 21
 nione fecerunt. cum plures praecipitantes perissent, reliqui perfeco- 17
 runt. Alexander cum primo mane mittit quendam ex suis Daren 25
 ad Ariomazen hostium duces, qui ei persuaderet, uti se dederet; si
 id impetrare non potuisset, iubet Daren, uti eos qui in summo essent
 significaret. id ubi Ariomazes conspexit, admiratus est, quasi Alex- 18
 ander in exercitu homines volatiles haberet. cum de ea re timidus
 consultaret, quid ageret, multitudo hominum, quae ibi erat, Arioma- 20
 zen interfecerunt. deinde ipsi (se) dederunt. Alexander autem eo
 interfecto reliquis ignovit. deinde diebus post paucis partem exer- 19
 citus in Bactros Nautacen in hiberna praemisit, ipse cum reliquis
 Xeiniptam eiusdem rei causa concessit. ibi cum Sissimithre, qui

3 triduo | maracanda 6 maracanda 8 sogdianum 9 Bactri-
 nam] bacteriam 11 Octum 12 quaedam | quodam (per comp. scr.)
 14 cuius | quorum | altitudo | multitudo 15 non minus | dominus | lacu-
 nam | indicasi 17 expugnari] ex 'expugnare' corr. pr. m. | vidi] de
 videro] di — 18 fortissimos] fortes summos | hosce 19 impulsos] pulsoe;
 corr. Reitzenstein 21 (aditum) | inerui 22 reperirent | nocte]
 nocte | deluxisset 23 id] at | opinionem 24 praecipitantes] ex 'per-
 cipitantes' corr. pr. m. 25 Daren ad Ariomazen] dare nadariota-
 zacen 26 se dederet] redderet 27 inspractaro | Daren] uti | dare] nuti
 28 significarent] ariobazanes 29 habere 30 ariobazanen 31 se
 dederunt] redierunt; corr. Reitzenstein 33 Bactros] ex 'bactros' corr.
 pr. m. | hiberna 34 concessit. ibi] concessit. Tibi | Sissimithre] qui
 sis-simc] requi [inter 'ais' et 'sime' spatium unius litterae unicum]

602. 197' 3 more barbaro e matre sua duos || filios et tres filias produxerat,
 20 foedus fecit. deinde hieme exacta exercitum (ad) Dahae duxit [quo].
 Stiphamenes ex eo loco ob hanc causam non profugerat, quod uxorem
 quandam Bactrinam forma praecellenti, quam magnificabat, ibi habe-
 1. bat. hanc in omnibus itineribus et laboribus secum decebat. ea
 cum Alexandri adventum audisset, negat se ex oppido exituram;
 2. deinde post virum multis precibus orare coepit, ut Alexandri fidei
 21 se traderet, at ille noluit. id ubi impetrare non potuit, in consilio
 eum coegit, ut poculum biberet, eumque defessum somno dedit. at
 10 ubi silentium esse sensit, de lecto surrexit et pulinar viro a
 capite subdixit. ita gurgulione extenso caput a corpore gladio
 11 abscidit et ita cum uno seculo porta progressa ad Alexandrum
 22 in castra devenit. eam custodes ad regem deduxerunt decoram
 12. 108* 3 ornatu ac formae dignitate, (etsi) | eruenta erat. at ubi Alexan-
 13 der repente conspicatus est multimodisque admiratus, quae esset
 23 vel quid venisset, tum illa caput viri extulit. tum rex exclama-
 vit: 'o piissime Stiphamene, tandem poenas pro sceleribus pepen-
 disti!' deinde mulieris manum adprehendit gratiasque egit. ne-
 que quicquam honoris habuit, ne existimaretur ob eius formae cupi-
 24 ditatem fecisse. quod ubi factum Dahae Stiphamenen occisum audi-
 erunt, Cattinen et Dataphernen comprehensos ad Alexandrum addux-
 24 erunt. ideo Alexander exercitum in oppidum ducere noluit. deinde
 Alexander ex eo loco profectus est. cum iam tertium diem iter
 faceret, repente nocte caelo obducta niuis multitudo terram contextit;
 25 deinde undique vis ventorum cum turbinibus maximo cum caeli
 13. 108* 3 strepitu creberrimisque cum fulguribus || exorta est, ut omnia
 25 eueriti ac perturbari viderentur. cum frigore omnis humor terrae
 coiret ac glaciessceret, ut tabernacula ac vestimenta militum rigida
 obdurescerent, cum laborem aliquandiu Macedones perpessi sunt. at
 26 ubi frigus augete sit vis tempestatum non intermittitur, ad quos
 quisque potuit vias ac villas passim profegit. partim se ad arbores
 applicabant, nonnulli sub rupes atque inpendentia saxa confugiebant.
 alii cum ex equo descendere conarentur, ob torporem nequibant ac
 27 vestigio se mouere non poterant. tum si qui cubserat, cum exsur-
 gere conaretur, ueste concreta ad terram haerebat, ut neque in ma-
 nibus arma habere possent, ita ut nento differrentur, [ut] neque
 27 quisquam se neque alterum adiuvare posset. huius ni tempestatum
 miserrima morte ad hominum XXX milia, iumentorum IIII milia

1 sua] rna 2 (ad) addidi | Dahae] daeae | [quo] deleui 8 con-
 iunio] coniunium 12 portam 13 d-oomum] quorum; corr. Schwartz
 14 (dei) suppleui 15 multis modisque 19 ob] ab | formae] 'forma'
 corr. ex 'formae' pr. m. 20 Dahae] daeae | stiphamenen 21 cat-
 tano | adduxerant] corr. ex 'adduxerunt' pr. m. 24 obducto 28 co-
 hirit 30 intermittit 33 equo] eo quo 34 exurgere 36 diffe-
 rentur | [ut] deleuit Reitzenstein 37 alteri | adiuvari | nis 38 at

perierunt | consumpti; praeterea multi, qui aut corporis dolore § 61. 100^a
 aut aliqua parte membrorum debilitati essent, in castra recortebantur. deinde iter coeptum ad † Gaesetas persequere intendit. huic 28
 in itinere satrapes quidam Chorieneos obviam venit. cum eo amicitiam fecit. isque cum Alexandrum hospitio apud se accepisset, in 3
 convivium filias duas virgines <cum> ceteris amicorum filiis virginibus saltatum introduxit. in his fuit Oxyatris filia Roxase omnibus 29
 formosissima, cuius aspectu captus Alexander in cupiditatem adductus est. tum quaesivit, quis ea aut cuius filia esset. <inveniebat>
 Oxyatris, eius qui ibidem cenabat, esse. tum poculum prehendit 30
 deosque conprecatus haec dicere coepit: multa multis inperantibus obtingere solere; multos reges ex captivis procreatas filias suas ad 30
 externas gentes ruptum misisse et ita communicatione facta amicitias firmasse. | 'quare' inquit 'neque Macedones vobis genere § 61. 100^a
 antestare neque nos, si victi in amicitiam venissetis, adfinitate indignos ducerem. hoc cum ego, idem quoque ut ceteri faciant Macedones curabo.' his verbis amicos cohortabatur et sibi quisque in 31
 convivio virginem matrimonio iunctam abduxit. quod factum Oxyatres ceterisque barbari magno opere gavisi sunt. his rebus gestis 32
 Alexander in agrum † Belonem profectus est. castra praeterit et 30
 † Oxurum flumen transit. deinde stadia XXX per loca sola exercitum transduxit, ut Indiam versus iter faceret. pervenit † Drapim. huic rex † Arinos cum liberis maximoque comessatu obviam venit, quem exercitui dimitit, ipsique Alexandro plurimam vestem barbaricam et equorum tris milia et argenti talentum L milia adportavit. cum ab eo quaereret Alexander, quid | vellet, Indus respondit: 'tuam' inquit 'magne rex amicitiam.' Alexander dixit: 'pater' inquit 'mester moriens hanc pecuniam tradidit eamque ego vobis condono. equis in bello utar. vos nostri meminertis; officium hoc erit vestrum.' hinc progressus † per Phaten, quod abest ab 31
 India dierum VIII via. tum id hi, qui trans flumen habitabant, ubi 31
 vident Alexandrum advenisse, gavisi sunt. primum Iouis filium alteram Herculeam, tertium Alexandrum venisse commemorabant. id rex gavissus fluvium transit et ducibus sumptis ad flumen Indum pervenit. ibi naues aedificare iussit exercitumque transportavit. ipse 35
 cum equitatu et Ioui armatura secundum flumen antecessit; Cratero 34
 cum reliqua copia ut sequeretur imperavit. deinde ad oppidum pri-

4 Chorieneos] corianus 5 isque] in ras. 6 <cum> addidi
 7 saltatum] saltatum | oxyatris 9 <inveniebat> addidi 10 oxyatris | qui] ex 'quae' corr. pr. m. 11 conprecatus] conprecatus ex 'conprecatus' corr. pr. m. (sic) | inperantibus] sperantibus; corr. Reitzenstein 12 captivis] captivis | procreatas 13 factas 14 neque] neque neque 16 ut] et ut 17 et] uti | quisque] quisque 18 oxyatres 22 transduxit] ex 'transduxit' corr. pr. m. 23 rex] rex | comessatu] comitatu 24 ipsi] ipse; corr. Reitzenstein 25 talenta 26 idus 31 via. tum id hi] statum. et hi 32 lacunam statui

mum Indiae Silicem cum accederet, ex oppido armati exierunt. hoc
 effugatos intra portam redigit. postea exercitum eorum consecutus
 117^a est. oppidum expugnauit puberesque omnes, ut metum inieceret,
 occidit. inde progressus ad oppidum praecinctum uenit. ibi obsidi-
 36 bus acceptis praesidium collocauit. ex eo protinus <progressus>
 4 CXXX stadia per agrum Nysaeum peruenit ad oppidum Nysam
 imprudentibus Nysaeis. oppidani ubi id senserunt, legatos ad eum
 maiores natu pacificatum miserunt hisque placuit in deprecando regi
 demonstrare, quem ad modum Liber Pater, cum perambulasset, oppi-
 38 dum Nysam et ciuitatem Nysaeorum, hominum l. milia, consti-
 tuisset, montemque procul ostendunt, quem ille ex progenie sua
 Meron appellasset, quantaque amoenitate esset demonstrauerunt.
 37 deinde simul omnes flentes, ne Liberi Patris monumenta ac beneficia
 15 tolleret, obsecrare coeperunt, hisque Alexander oppidi libertatem
 16 suaque omnia reddidit Aegyptemque imperio praeficit. eumque Alex-
 38 117^a 4 ander petit, ut uiros bonos centum electos ꝑ secum mitteret.
 Aegyptos respondit nullam ciuitatem stare posse, ex qua optimi C ab-
 ducti essent. 'si nos' inquit 'uis saluos, potius improbissimos abduc
 ducentos.' id Alexandro ridiculum et uerum uisum est. deinde et
 39 Meron ascendit. totus ager aqua abundabat et omnium generum
 40 arborum feracissimarum [et] ubertate erat repletus. inde pro-
 fectus Cordiaeos montes transit. ad satrapam Assacanam deuenit;
 deinde ad oppidum Masaga accessit, in quo regnauit Mesagennus,
 35 obtinebat [in quo]. regis frater Aminais mercenariorum VIII milia
 introduxerat in ciuitatem. cohortatus contra Alexandrum armauerat.
 [pugna Indorum et Alexandri. Alexander et rex Indorum Aminais
 40 in]. oppidum in circuitu XXXV [milia] <stadium> murus ex saxo cinge-
 36 117^a 4 bat fossaque erat natus munitum. hoc ꝑ Alexander militum eo-
 37 rona circumdata oppugnare intendit. hic dum ipse circum moenia ade-
 quitans suos hortatur, repente a muro missa sagitta crure sinistro
 percussus est. id telum postquam euulsus est, uis magna sangui-
 nis secuta est. neque eo magis male affectus proelio discessit.
 deiecto uulnere eoque magis magisque . . . milites hortatur, testu-
 41 dines[que] ac turris ut ad murum appellent. tum Macedones eo cupi-
 38 dius rege saucio soalis appositis oppido potiri nituntur. alii e tur-

4 praecinctum ꝑ praecinctum ꝑ obsidibus] ex 'obsidibus' corr. pr. m.
 5 <progressus> addidit 6 nysaeum 7 pacificatum 10 nysaeorum ꝑ
 consilium 12 meron 14 libertate 15 praeficit] praecipit
 16 centum] uocatum 17 quo 18 casent] sunt 20 meron 21 [et]
 deiecit Reitzenstein | inde] [sed littera prior d. expansa est et eluda]
 22 Assacanam] sagannos 23 Masaga]masanum 25 [in quo] deieci |
 mercenariorum] ex 'mercenarium' corr. pr. m. 26 ciuitate | cohort-
 atus] ex 'cohortatur' corr. 27-28 [pugna . . . in] deieci 28 [milia]
 deieci | <stadium> addidit Reitzenstein 30 adaequans 34 lacunam
 statuit Reitzenstein 36 [que] deieci] appellent 36 nituntur] alii¹ turrib;

ribus tela tormentis concitata in defensores mittant, alii machinationes ad murum applicant. id ubi Cleopis animaduertit turris tanta multitudine ad oppidum accurrere uimque tantam[que] telorum tormentis missorum re insulata pertimuit. erudit ea saxa neruis missa a
 † scorpionis catapultas aren extensas uolare. eum † tantis uir- † tot. 36^a
 tutibus hostes esse putaret, Ariplicem ceterosque amicos conuocat; 42
 cohortatur, ut oppidum Alexandro dedant. mercennarii contra reclamantes impedire ac seditionem facere coeperunt. postero die Cleopis clam legatos ad Alexandrum <de> deditione mittit oratum, uti ignosceret ipsis; uti conductorum adactos. quae fuerunt referri id mercennarii suspecti de suo numero ad Alexandrum legatos miserunt oratum, uti ex oppido exire suaque exportare liceret. his utrisque quod postulauerunt concessit. illi cum uxoribus liberisque et cum impedimentis porta foras exierunt et ab oppido haud longe con- 33
 sederunt. postero die Alexander copias expeditas ad eos ducere 15
 coepit pronuntiansque, ut omnes interficerentur. illi ubi quid ageretur senserunt, † impedimentis in medium collectis ipsi armati † tot. 36^a
 circumsteterunt parati aut iniuriam refutare aut pro uxoribus ac liberis mortem fortiter obire. simul clamare coeperant Alexandrum in fide non manere. Alexander dixit se ex oppido ex- 20
 eundi, non abundi potestatem fecisse. itaque impressione facta 15
 † multi diu paucosque resistentes acerrimo certamine aegre superatos omnes interfecerunt. deinde ad oppidum reuersionem fecerunt. eis obuiam uenit Cleopis cum populi principibus ac nepote paruo, prae se uelut uerbenas ac fruges supplicii signa portantes. tum 25
 Alexandro facies mulieris pulchra uisa est. erat enim stata ac dignitate ea, ut <haud> ignobili loco orta atque imperio digna uideretur. deinde Alexander cum paucis in oppidum introit ibique † com- † tot. 37^a
 plures dies commoratus est. hinc profectus † Bagasdarum oppidum 46
 deuenit, quod dicebatur Hercules expugnare non potuisse. hunc ubi 30
 barbari conspexerant, in montem Anernum confugerunt, cui circuitus stadium XVII [milia] erat in summo uertice. hic plenissimum omnium generum animus, quae neces imitarentur hominum [psittaci erant multi]. eum cum montem Alexander adire conaretur, barbari 47
 e loco superiore dietabant, si Alexander se fortiozem quam Hercules 25
 psitaret. itaque Alexander exercitum cohortatus ad montem adduxit. ipse primas maximo cum labore ac periculo uersari

1 machinationes] machinationib; [littera b ex 's' corr.] 2 animaduertit [sed prior littera d eluta] 3 accurrere] occurrere | [que] delent
 5 extensas] ex 'extensas' corr. pr. m. 9 <de>] inueni | deditionem
 10 ipsius] illi ipsi uoi | conductorum] conductorem; corr. Reitzenstein |
 adactos] adactis; corr. Reitzenstein | que] referri] referre | 18 refutari
 20 sedem] exundi | 21 abundi] habundi; corr. Keil | impressione
 22 multitudine] a] acerrimo | 24 principibus | 25 supplicii] igne | 27 <haud>
 suppleni] ignobili] inoboli | 31 cuius | 32 stadia | [milia] delent
 erant | 33 psittaci — [psittaci erant multi] delesit Reitzenstein | 34 cohortatur
 37 lacunam statui

paulatim scandentes. cum multi utrimque interirent, locum sum-
 mum ac planitiem penetravit et ita victoria potius omnes interfici
 48 50^a iussit. postquam haec transegit, XVI. die ad Indum flumen | re-
 versionem fecit: offendit naves aedificatas, ut imperaverat, magnam-
 49 que commentum ab Hephaestione comparatum. ultra id flumen
 50 quidam Mothis, Taxili filius, qui iam patre vivo Alexandri amicitia-
 e ob eius res gestas cupidus fuisset, patre mortuo legatos ad
 Alexandrum misit iterum, qui remanerent, quid vellet, utrum se
 51 regnum paternum obtinere, an aliquem miseris esset. id ubi Alex-
 52 ander audiit, animum eius ac sententiam singularem admiratus est.
 Mothis autem neque nomen mutare neque vestem regiam volebat
 53 sumere itaque Alexandri adventum expectabat. deinde Alexander
 commentu militibus disperso exercitum in naus oneravit flumenque
 54 transportavit. id ubi Mothis audiit Alexandrum advenisse, libens
 55 cum exercitu ac elephantis profectus est. hunc ubi Alexander
 56^a 57^a | agmine conferto | obviam venientem conspexit, veritus est, ne
 hostis advenisset. continuo pronuntiare iussit, ut milites armaren-
 tur et ita armati sub signis loco suo irent. hoc tumultu metu com-
 moti Macedones taciti in loco constiterunt. id ubi Mothis intellexit,
 58 iussit suos consistere atque hastas erigere, ipse solus adloquitans
 59 longe antecessit. [item] Alexander ubi id vidit, item contra suos
 antecessit solus soli parem se existimans. ibi Alexander et Mothis,
 rex Indorum, qui postea Taxilos appellatus est, pacem fecerunt.
 deinde congressi dextras dederunt et amicitiam fecere. deinde ex-
 60 ercitus atque equitatus omnem et elefantos LVIII et argenti
 61 talenta DC, tauros infulis velatos . . . multa praeterea vasa aurea
 et argentea et vestimenta omnis generis compluraque animalia sil-
 62 63^a 64^a | vestria inusitata Ale | xandro tradidit. his acceptis Alexander
 cum quae causa fuisset exercitum comparandi . . . quoniam id <in>
 65 animo habuisset quod voluerat ut faceret. at Alexander eum inter-
 rogavit, num quis ei finitimus molestus esset. ille respondit trans
 flumen [esse] duos reges sibi bellum parare; alterum in montibus
 66 habitare, Porum autem in campo secundum flumen imperare. Alex-
 67 ander autem pro eius bonitate animi ei gratiam restituit dixitque
 68 uti regnum paternum obtineret, nomenque mutare iussit Taxilemque
 69 eum appellari. tunc deinde ad fluminis ripam cum Taxile accessit
 viditque hostium copias in campis passim secundum fluvium con-
 70 dedisse. cum <a> Taxile quaereret, quid copiarum in castris esset, in-
 venit Porum LXXXV elefantos habere, quadrigas CCC, pedita-

2 ac] ad 4 offendit] inde 5 ephestione | comparatum] compa-
 raverat 6 modis | amicitiam 8 iterum] oratum] remanerent] ei man-
 11 motis 13 honoravit 16 conserto [ut videtur] 17 ad-
 21 [item] deleui 26 numerus excidit;
 in codice spatium septem litterarum usuum relictum est 29 cuiusque |
 lacunam indicant | <in>] addidi 31 quis] corr. ex 'quid' pr. m.
 32 [esse] deleui 33 <a>] addidi 39 peditatum] peditum

tum XXX milibus ampliores; ipsum Porum cubita V esse altum. 55
 ea cum | Taxiles narrasset, ille studio incensus nihilominus, § 54. 59²
 qua flumen transiret, cogitabat. non multis post diebus Abissares
 fratrem suum legatum ad Alexandrum de amicitia misit. cum hoc
 Alexander Nicoclen et alterum ad Porum, Cleocharem, legatos remisit, 5
 qui ab utrisque stipendium et obsides postularent. simul Poro iubet
 dici, ut ad fines sibi praesto sit. Abissares legatum remittere no- 56
 luit, Porus autem ubi audiit, ira commotus Cleocharem caesum
 plagis vulneravit. simul et epistolam conscriptam tradidit hoc ex-
 emplo: 'Rex Indorum Porus Alexandro dicit: quisquis es — nam te 10
 audio Macedonem esse — procal, opinor, abesse satius est et alias
 miserias spectare, non alteri invidere. Porus ad hoc tempus inuictus 57
 dicitur. Darius me non commouet. proinde, stulte, noli imperare.
 sed infer modo hostilem pedem | in meum agrum et cog. § 54. 59²
 nosces me Indorum regem esse, mihi autem dominum neminem nisi 15
 Iosem. et per ignem magnum rectorem caeli Porus iurat: si quem
 tuorum in meo agro deprehendero, eius sanguine meam hastam
 crentabo ac tua bona servis meis dividam; nam mihi diuitiae super-
 sunt. unum id quod iubes faciam: ut tibi armatus <n> confinis
 praesio sim.' hac epistula perlecta incensus Alexander dicit quibus- 58
 dam coactis cohortibus ac turmis, ut confestim sequerentur. apud
 exercitum reliquit Attalum quendam Macedonem non dissimilem sui
 eiique imperavit, ut suam chlamydem atque ornamenta regia sumeret
 et interdum identidem ad fluminis ripam cum comitata accederet.
 imperat Cratero, cum se trans flumen conplexisset, exercitum ut 59
 transportaret. | ipse cum delecta copia prima nocte secundum § 60. 100²
 amnem circiter stadia CL progressus in loco deserto ac siluestri 21
 quodam concessit. ibi follibus inflatis ac materia multa deiecta copias
 flumen transduxit. deinde expeditos ad hostem ducere coepit. tunc
 Craterus, qui castris praecerat, ubi uidit, ipse quoque flumen in his 20
 nauibus, quarum copiam habuerat, ac ratibus exercitum transpor-
 tauit. Porus ubi repente duos exercitus uidit, commotus proelium 60
 cum Alexandro committere intendit. interim Craterus descensione
 facta impetum ex altera parte dat. ita anceps periculo Pori copiae
 cum urguerentur, fugae se mandauit. Alexander imperat his, quos 25
 hippotorotas dicunt, sagittas in Porum uti conicerent, ceteris par-
 cerent. ille ubi eorum multitudinem ire ad se uidit, cum ipse in
 elephanto instaret, ne se hosti | dedere cunctaretur, manus § 60. 100²

1 milibus] milia 2 supra 'narrasset' scripsit pr. m.: 'uel — ret'
 3 Abissares] abissa rex 5 nicoclen [litterae 'ce' in corr. et ras. ex
 parte] 7 Abissares] abissa rex 8 Cleocharem] ex '—am' corr. ut
 uidetur. 10 te] ut 12 inuideri 14 meum] medium 19 <in>
 inseruit Volkman[n] | confinis] confinis; corr. Volkman[n] 20 quibus-
 dam] quibus 21 coactis 23 chlamydem] sumeret] sumat 24 ad]
 a] commotus 26 ipse cum] ipse secum 35 argerentur 36 in
 Porum] imperum | con]cerent [fuit 'c' in ras. ut uidetur] 38 lacu-
 man statuit Reitzenstein | cunctaretur] cocaretur

61 ambas alte vitam deprecans sustulit. ita sine facta elephantos atque
 iumenta exercitumque Alexandro tradidit, de se ipso ut animo regio
 consuleret, obsecrare coepit. Alexander ita facturum pollicitus est
 fecitque, nam non modo ei suam regnum reddidit, sed et alias
 quoque finitimas regiones eius regno attribuit. eo proelio de ex-
 62 ercitu Pori XII milia occiderunt, elephanti LXXX; de Alexandri
 pedites DCCCC, equites CCC occisi, saucii multi facti; item[ere] equi
 occisi multi, in quibus equus Alexandri nomine Bucephalus occisus
 est, quo equo omnibus proeliis semper uicerat. igitur in eo loco
 63 oppidum eo cognomine condidit, quod nunc Bucephala nominatur.
 post, ut solitus erat, mortuos sepeliri iussit suos atque hostium for-
 tissimos. hac pugna Alexander cogitabat ad ultimos fines Indiae
 64 10*] atque Oceanum penetrare, ut, cum inde redisset, ad mare Rubrum
 atque ad Atlanticum mare [ut] deueniretur. eius rei causa
 15 multas naves aedificare iussit. itaque XXXIII diebus navis prima
 64 perfecta est. interim (Poro) postquam ex uulneribus melius factam
 est, eum ad se accessiri iussit. ille ubi uenit, petiit ab eo, ut suum
 in agrum proficisceretur. 'uti' inquit 'patriam tuam o magne Alex-
 65 ander uideam? dimidium uitae amittere uelim, ut me (ne) tui
 ciues captiui uideant. immortalis fieri nolo; si me exempli causa
 deportare uis, habes potestatem deportandi mortuum.' huic Alex-
 65 ander denegauit contra uoluntatem suam facturam. interim ab rege
 Abissare, legati uenerunt, qui eum omnia facturum, quae imperasset,
 dicerent, praeterquam ut in conspectum ueniret. eo Alexander ex-
 66 ercitus duxit eaque subiugauit, deinde protinus cetera oppida
 35 adit. multa ui subegit (et) cepit, partem obsidibus acceptis stipen-
 66 10*] dium exegit, cum aliis pacem fecit. ita progressus peruenit
 ad oppidum, in quo Sophes regnabat. hic cum multis numeribus
 67 ouium uenit Alexandro. in his canes maximos fortissimosque do-
 nanit. horum cum uirtutem ostendere regi uellet, in clusum quan-
 dam locum intromisit leonem. deinde canes admisit duo, cum leo-
 nem ad terram datum urgerent, interim cani erus ferro abscidi
 praecipit, cum ille neque nocem mitteret neque leonem ideo magis
 amitteret. ita dentibus appressis eo usque tenuit, dum anima et
 67 sanguis ipsi crure secto omnis effluxit. horum uirtutum causam
 20 cum rex quaereret, Sophes tigrim esse quandam bestiam dixit
 (eam)que in his locis formidolosissimam mirabili cum uelocitate

5 finitimas] finim 6 XII] XX^{II} 7 saucii] sautiati | facti
 corr. ex 'facti' pr. m. | item equi] teneri equi; corr. Reitzenslein
 9 navesant [sed littera 'n' elata est] 10 bucephalum 13 ut] et |
 cum] enim; corr. Keil | redisset] pedisse; corr. Keil 14 ad Atlanticum
 mare] ad atlanticum moeten mare | [ut] debeui 16 (Poro) suppleni
 17 suum] secum 18 agro 19 (ne) inserui 23 Abissare] abissa
 26 (et) addidi 30 incusum 34 admitteret | oppressis | et sanguis
 e sanguinis 35 crure] ex 'cruce' corr. ut uidetur 36 tigrim 37 (eam)
 addidi | que] quae

ac uiribus esse, ob celeritatem id nomen esse impositum. ideo
 Persas sagittas tigres uocare eademque causa flumen Tigrin appellari,
 quod hic rapidissimus | esset omnium fluminum. his canes 160. 100^a
 feminas solere noctu in siluis alligatas relinqui hasque ab ea bestia
 partim interfici partim iniri et quod inde natum esset, eum fetum a
 canum multo acerrimum esse demonstrauit. hinc progressus peruenit
 in regnum Phægi. is quoque cum multis donis obuiam uenit. 68
 deinde cum eo prodiit ad flumen Hyphasis, qui fluit (apud) oppi-
 dum, quod dicitur Alta Sacra, [a] latitudine stadiorum VI [milia].
 tum rex a Phæge quaerere coepit, quid trans esset. inueniebat ab 10
 eo flumine XII dierum per solas terras . . . flumen † ab rege Gan-
 gen latum stadiorum XXX; trans habitare Prasios et Gangaridas,
 quorum rex † Sacram CC [milia] peditem, XX equitum cogis-
 set, quadrigarum II [milia] comparasset. praeteres elephantorum 14
 habere . . . CLXXX. id rex usque eo non creditit, donec a Poro 69
 eadem omnia percontando repperit. re cognita | aras complures 160. 100^a
 secundum fluium constituit turresque aedificare iussit, quae signa
 suae militiae forent. hinc re diuina facta fossas pro castris maiores
 lecticarumque uestigia ampliora, quam hominis status postulabat, sen-
 tasque omnium generum maiora frenosque item equorum ampliores, 20
 quam usus postulabat, fieri atque in castris † pauca relinqui iussit.
 ipse ad flumen Acesinem reuersionem fecit. ibi naves quas Porus 70
 ac Taxiles aedificauerunt, offendit, biremes DCCC, penurias CCC,
 hasque comenatu et militibus oneruit. interim filius Alexandri ex
 Roxane moritur. hoc sepulto ac re diuina facta priusquam ad Ocea- 25
 sum proficisceretur, Porum et Taxilem in gratiam reduxit eosque
 inter se affinitate coniunxit. deinde classe uelis discoloribus passis
 fluminis secundo deusci coepit. ubi ad Eleumezen cum classe uenit,
 exercitum trans flumen | exposuit. interim Indorum philo- 160. 100^a
 sophi, qui in his regionibus habitabant, qui amiculo duplici contenti 71
 reliquo uestitu carebant, litteras Alexandro hoc exemplo miserunt.
 † Indorum philosophi Alexandro Macedoni. auditum est te ab amicis 21
 induci, nostris ut regionibus bellum inferas nobisque uti manus ad- 72
 feras, quibus nostrae modus uitae ne in somnum quidem uenit um-
 quam. quibus si (nos) obieceris, corpora modo nostra loco mouebis, 25
 animos quidem neque deduces neque inuitos facere quicquam coges
 si maxima. si humanus — humanus, inquit, superas nosmet, 73

3 hic | his 6 acerrimum 8 Hyphasis | hidaspes | (apud) sup-
 plement | oppidum] opido 9 altisacra; corr. Reitzenstein | [a] deleni |
 [milia] deleni 11 Gangen latum] gangelatum 12 Prasios] persidas |
 Gangaridas] canalaras 13 CC [milia] CC 14 II [milia] II | compar
 esset 15 quaedam interditiue uidentur 17 que 20 frenos] ex
 'frenos' corr. pr. m. 22 Acesinem] athesim 23 penurias 24 hone-
 rariit 27 classem] passim 31 parebant 32 macedono 34 som-
 num 35 (eos) inseruit Volkmann | obiecerit; corr. Keil | mouebis]
 modis 36 coges] cogi; corr. Keil 37 inquit] inquit | superas nos-
 met, tibi cedimus] super hos met incedimus; corr. Keil

tibi cedimus et corporis nostri partes superati mouemus, quarum
 per terram est potestas. quod uero diuinitus tributum est, id potis-
 simum in manu deorum erit. nos, quae cara atque utilia in uita
 esse putamus, ea damus operam ut cognoscamus hisque gratis ab-
 74 utimur, quae ceteri possident. quae cum impensa consequi nequi-
 75 mos⁷⁴ uerint, nos laudant libenter. neque nos Graecorum philoso-
 phorum modo, qui uerbis ualent, sumus similes. apud nos digna
 uerba factis, <facta> similia uerbis existunt. itaque maximum
 pretium accipimus, quod ueritatem ac libertatem habemus antiquis-
 76 simam. noli igitur studere uim adhibere his, quibus inuitis adimere
 nihil potes. haec si contra tendes, iniustus atque alienus uirtute
 77 uidebere, quam uiri boni colunt studiosae. his litteris commotus
 Alexander exercitum ad eas regiones ducere intendit, quo in loco
 hostium Oxydracaram ac Mallorum milia pedum conseruerunt C,
 78 equitum XX milia. cum his paratus, ut confingeret acie, ex Macedo-
 nibus quidam catapultam telum tripodale misit. id accidit ut eorum
 imperatorem Sambum utrumque femur transfigeret, uti procedere
 79 nequirit. id ubi barbari conspexerant, perterriti ac fugientes se par-
 80 tes⁷⁸ tim in oppidum confugerant. | hos persecuti Macedones
 oppidum corona circumdata oppugnare adorti sunt. deinde Alex-
 ander scalas erectas ad murum ponit celeriterque eo cum tribus
 ascendit ac muro positus protensus in oppidum desiluit, reliqui non
 81 sunt subsecuti. quos ubi barbari conspicentes circumsteterunt, illi
 ad murum adplicati repugnantes multos occiderant, plurimos sauci-
 82 auerunt. multisque telis contra missis Leonnatus saucius fit femore
 dextro. Alexander item per loriscam pectore aduerso stomachum ac
 caput uehementer ictus est. cum malo accepto in summis periculis
 uersaretur, Macedones portis refractis regi subsidio euenirunt
 83 oppidanisque omnibus interfectis suos saucios in castra abstulerunt.
 84 sed ubi Alexandro melius factum est, rebus, quas uoluerat, transactis
 85 Mallos atque Oxydracas, qui proelio | superfueraut, regi prae-
 dicto <dicto> audientes inuit esse. tum philosophos, qui in oppido
 erant deprehensi numero X — hosce adortus sic ait: 'quandoquid-
 em, Indi philosophi, uos hostes nobis esse declarauistis me-
 86 lius est enim animaduertere, quae dicam: unumquemque uestrum quod

1 superati | si partim 2 per terram | patriâ [lineola fere crassa];
 corr. Keil | est] esset; corr. Keil 3 nos quae] nosque | cara] cora
 5 quaecum] quaeum; corr. Volkmann 8 factis] facti | <facta> addidit
 Keil | existant 9 antiquissimum 11 potest | tendis 14 oxydracca-
 norum | metallorum 15 aciem 16 catapultam | tripodale; corr. Keil
 17 femur] remus 18 se partim] separatim; corr. Reitzenstein 19 la-
 cumam statuit Reitzenstein 20 adhortati 22 potius] potius | oppido
 23 Leonnatus] legatus | 'it. paene eunant 25 potius] potius | stomachum | ac]
 ad; corr. Keil 27 ictum] uultu accepti 28 aures] stomachum | ac]
 29 socios 30 uoluerat 31 mallotas | oxydracas | proelio] pro illo; corr. Schwartz |
 superfueraut] suprafueraut; corr. Schwartz 32 <dicto> inserui 33 ad-
 catus] aduersus 34 declarauistis | laconum indicauit Reitzenstein.

interrogauero, ad id respondeat, ceteri moriantur.' deinde prin- 79
 teps eorum petiit, ut unicuique eorum responsum addere liceret. id
 Alexander permisit. ut eorum principem eum interrogavit. Alex-
 ander dixit: utrum mortuorum an uiuorum numerus esset maior.
 Indus respondit: 'uiuorum. nam' inquit 'illis, qui nulli sunt, nullus 5
 numerus potest esse.' Alexander dixit: marinae an terrinae bestiae
 plures essent. Indus respondit: 'in terra' inquit 'ipsum mare con-
 tinetur.' Alexander dixit: 'quae bestiarum sapientissima est?' Indus 9
 respondit: 'ea <quam> quicquid hominum <est>, quae sit, <non> 9
 nouit.' || Alexander dixit: 'quam ob causam Sambo regi i feci 99°
 consilium dedistis, ut mecum bellum gereret?' Indus respondit: 'ut' 80
 inquit 'aut honeste uiueret aut honeste moreretur.' Alexander dixit:
 'utrum nox an dies prior natus?' Indus respondit uno die prius
 diem quam noctem natum. deinde cum Alexander dubitaret, quid
 interrogaret, animaduerit Indus et ait: 'dubitationem interrogandi 15
 dubitatio solet respondendi sequi.' Alexander dixit: 'quid homo 81
 debet facere, ut omnibus iocundus sit?' Indus respondit: 'si' inquit
 'cum iocundus erit, dabit operam, ne acerbus esse uideatur.' Alex-
 ander dixit: quo pacto ipse [potest] deus posset existimari. In- 20
 dus respondit: 'si' inquit 'quod mortallum facere nemo potest, feceris.' 20
 Alexander dixit, utrum plus mors an uita ualeret. Indus respondit:
 'uita' inquit. 'ideo quod uita ex nullis, ut sint, facit, mors autem ex
 his, qui sunt, ut nulli sint, efficit.' || Alexander dixit: 'quandis i ca. 99°
 utile est homini uiuere?' Indus respondit: 'adeo', inquit 'dum ipse 82
 intellegit sibi utiliore[m] mortem esse quam uitam.' deinde Alex- 25
 ander cum nollet suo iudicio quemquam perire, reliquos qui erant,
 eum interrogavit, quis eorum, qui dixerant, uideretur deterrime re-
 spondisse. simul interdixit, ne quid gratiae causa iudicaret. et ille 83
 cum nollet suo iudicio quemquam perire, dixit alium alio deterrime
 respondisse. Alexander dixit: 'uide sis' inquit 'omnes <ne> emo- 30
 riantur et tu princeps, qui tam male iudicasti'. Indorum princeps:
 'at' inquit 'Alexander, non est regium mentiri. tu dixisti: 'quem
 de nobis iudicare iussero, si recte iudicarit, eum missum faciam'.
 non igitur falsum, sed uerum iudicauit. non est enim aequum aliquem 35
 nostrum meo iudicio damnari. neminem igitur nostrum ex tuo prae-
 scripto perire conuenit, nam ne iniuria interficiamur, || non nobis, i feci 99°
 sed tibi est praecuidendum.' hos ubi Alexander audivit, sapientes 84

i ad id] uti | lacunam statuit Reitzenstein | moriuntur 6 bestiae]

bestiae

opes [a pr. m. supr. scr.] 9 <quam> suppleuit Reitzenstein | <est>
 suppleuit Reitzenstein | que | <meo> addidi 14 diem quam noctem
 noctem quam diem 18 acerbus 19 [potest] deleui | deus | posset
 posse 20 fecerit 22 uita ex] uitae ex 26 reliqui | erant 27 eos

20 uide sis] uideri | omnes] homines | <ne> inueni 32 quem] cum
 33 iudicari | iudicarit] iudicari 35 iudicio damnari] iudicio iudicari
 damnari

esse existimans nestimenta dari ac missos fieri iussit. deinde exercitum in naues iussit conscendere et signo dato solvere iussit [unde <ad> Atlanticum ac Rubrum mare flumine Indo deuehitar]. cum inde progressus aliquot dies nauigaret, uenit ad insulam Patala 5 quae appellatur † in ophiurum. in ea regione dextra fluminis † Bigandar inest; habitant in sinistra † Mamsalces. ab his commentum 85 et duces propter latitudinem fluminis sumpsit. deinde diebus aliquot post deuenit in insulam desertam. iussit requiri, si quem locorum possent non ignarum inuenire. ubi neminem inueniunt, deos 10 conprocatu ex insula perfectus est. iamque stadia CCCC decurrerant, cum repente aera maritimam eius rei non imperiti senserunt. 101 30^r † spe salutis iniecta | laeti regem . . . atque inter se alius alium 86 hortari, ut remigarent, cum mare non longe abesset. deinde naues ad ripam applicare iussit et, si quem locorum peritum <inuenire possent>, quaerere iussit. diu cum quaesissent, quosdam agrestes inuenientes ad regem adduxerunt. ei interrogati, quam longe nauigandum esset, negauerunt se scire, sed tridui iter esse, dum ad aquam commixtam peruenirent. tum intellectum est eos aquam marinam demonstrare. animis libentibus properantes naues conscenderant, ut 10 quam primum ad mare peruenirent. itaque post diem tertium fluctus marinos conspexerunt et sitientes campos aqua salsa compleri uimque fluminis citatim suppressi senserunt — — — — — 87 104 130^r † . . . litterae ab Olympiade matre Alexandri afferuntur, in quibus 25 perscripserat iniurias Antipatri, qui praefectus in Macedonia erat relictus, eumque inde nisi abduceret, affirmasset ire in Epirum profugam. id cum Alexander aegre ferret, noluit inimicitiarum minuendarum causa Antipatrum ad se accersire Craterumque in eius 88 locum submittere. Antipater suspiciens criminationem factam et, 30 quod Alexandrum audierat fortuna secunda sublatum superbiorum crudelioremque esse factam, sibi praemetuens isit consilium, ut Alexandrum interficeret, eique uenenum paratum in pyxidem 104 130^r † ferream coniecit. hanc in unguulam mulinam ferro sinctam clu- 89 sit, ut uim ueneni continere posset. hanc Elio Cassandro tradidit 35 remque edocet simulque dona regi, quae Babylonem portaret, dat prae-

2 naues] ex 'mauis' corr. pr. m. | uerba 'unde . . . deuehitar' dolenit Reitzenstein 3 <ad> addidi | Atlanticum] etianicum 4 Patala] cutacam 5 fluminis] flum 10 iamque] namque | decurrerit 11 inmeriti 12 spe] se | iniecta] lacunam statuit Reitzenstein 14 <inuenire possent>] suppleui; in cod. extat tantum 'esse' 16 ei] et 17 negauerunt] corr. ex 'nauigauerunt' | iter esse] interesse; corr. Reitzenstein 21 sitientes] redientes | aquam salisam 22 suppressi] supremi 24 litterae] in nomine di summi rerum. litterae | olimpiade | quibus] 'qui —'

in ras. a manu rec. 25 adduceret [b add. a manu rec.] 27 profugam 30 superiorem 31 praemetuens 32 pyxidem] lycasidem; corr.

Schwartz 33 hanc in unguulam] hanc . unguulam 35 regi quae] regique

2 A Reg.

scribitque, cum veniret, cum [illo] fratre minore Iolla, praeministro
 Alexandri, uti colloqueretur et ita communi animo negotium trans-
 igerent. interim Alexander cum aliquot dies Babylone esset (et) in 90
 meridiano tempore in cubiculo quiesceret, mulier quaedam rustica
 in regiam venit. haec monstrum, quod pepererat, secum involutum 5
 attulerat. id erat huiusmodi figura: pars superior inguinum sine
 puerilis, inferior circumdata bestiarum partibus prioribus, in quibus
 erat una leonis, altera lupi, tertia pantherae, quarta canis, quinta aperi,
 ita ut tota figura simillima videretur, cuiusmodi pingitur (Scylla). 91
 sed haec bestiae vivebant, omne puerile corpus mortuum erat § sed 127^a
 ac lividum. haec mulier cubicularios regis commentos rogat, ut nunti- 11
 ent se eum de mirifica re commentum velle facere. id ubi Alexan-
 dro nuntiatum est et uocata introiit, rogat, ut inbeat ... foras exire.
 his summotis portentum regi ostendit ac se peperisse dicit. Alex- 92
 ander ubi id vidit, pertimuit. simul et magos Chaldaeosque fami- 15
 liares convocari iussit. IIII venerunt; Philippus, qui aetate ante
 ceteros anteedebat familiarissimasque erat regis, minus cito fuit
 consentus. deinde [fuit] Alexander iis, qui venerunt, id prodigium
 ostendit mortemque interminatus est, nisi omnia, quae ex ea re por- 20
 tenderentur, sibi dixissent. tum illi responderunt ostentum puleber-
 rimum esse eumque, ut illud corpus humanum supernatum feris
 bestiis esse, item eum nationes feras barbarasque esse omnium ges-
 titum sub suam | dominationem habiturum. haec ubi dixerunt, § sed 127^a
 foras abierunt. non multo post asperuenit ille, quem supra scripsi- 93
 mus. haec ubi aspexit, maxima voce exclamavit; simul et vesti- 25
 menta sibi dilaniavit et manu utraque comam incidens regem tan-
 tum ac talem hominem cum (in) extremo vitae sine videret, lamen-
 tatus est. haec ubi Alexander vidit, animo advertit conturbatusque
 est, sed tamen cohortatur, ut animo forti, quae viderentur, diceret;
 se hominem esse; quae fato acciderent mutari nequire. ille grauter 94
 aspirans ait: 'o rex' inquit 'nihil (est), quod te in minorum numero 31
 adnumeret, nam tuum corpus prope iam ex humanitate excessit.'
 tunc interrogatus, qua ratione id diceret, respondit: 'o mortalium vir
 summe, attende, quae dicam. haec humana pars, quam uides, tu es;
 bestiarum simulacra, quae uides, gentes sunt ferae ac barbarae, qui- 30
 bus tu imperas. quae | si humana pars viveret, esset, ut tu § sed 112^a
 imperium in eas obtineres. sed ut haec bestiae humano generi sunt

1 cum veniret] convenire ac | [illo] deleui | praeministro 3 baby-
 lensem | (et) addidi 5 pepererat 9 pingitur] pingitum, correxi sun-
 dente Keilio | (Scylla) addidi 11 lividum | cubicularios | commentos |
 mutavit pr. m. in 'commentos' (sic) 13 lacessam indicavi 15 magis |
 chadaeosque 16 phippus 18 [fuit] deleui Keil | is 19 quae |
 que | protenderetur 27 (in) supplendi 28 advertit] corr. pr. m. ex
 'advertit' 30 quae] que | facto | mutare: corr. Keil 31 (est) inserui
 36 quae] qui 37 eos | sed ut] et .
 .ut.

infestae, ita hi, quos circum te habes, sunt inimici breuique spatio
 53 tua morte orbis terrae imperia commutabuntur.' haec ubi dixit,
 foras excessit monstrumque secum, ut combureret, abstulit. tum
 Alexander ait: 'o Iuppiter' inquit 'utinam comatus meos me perficere
 6 passus esses! sed quoniam ita tibi visum est, accipe me ut tertium
 mortalem.' (his, ut videtur, Liberum Patrem primum adnumerabat
 immortalium factum, secundum Herculeum, tertium se non minoribus
 factis dignum decorum mensis dixerat). itaque post illa uitae diffi-
 96 dens animo forti futura expectabat. interim Cassandra, Antipatri
 10 filius, Babylonem uenit muneraque, quae attulerat, regi dedit. deinde
 Iollam fratrem eductum conuenit, patris mandata, Olympiadis
 54. 117 | inimicitias, Alexandri animam ac superbiam, periculum totius
 familiae proponit et ueneno tradito cohortatur, ut occasione non
 97 quam praetermitteret. deinde Alexander † ad pollos effecturum dixit
 15 eum diem festum agens cum amicorum conuentum habere uellet.
 iam non alienum uidetur qui fuerint demonstrare, quorum Onesicri-
 70 ritus fugiens similitudinem mentionem facere uoluit, fuit Perdiccas,
 71 Medius, Leonatus, † erat teon, Meleagrus, Theoclus, Cassandra, Phi-
 lippos, Nearehus, † stasion, Heracles, † oratheus, Polydorus, † ilicus.
 98 Memander quorum quid ageretur nemo fuit ignarus praeter Eume-
 21 nem et Perdiccam et Ptolomaeum et Lyzimaclum et Cassandrum et
 19 Olciam ceterique omnes consilii Iollae fuerunt et rerum nouarum
 studentes potentiamque Alexandri uerentes, quo exitu futura fo-
 99 ret; et iam antea inter se erant collocati, ut eum interficerent. in
 62. 112 | consilio accubanti Iollae poculum | uenenatum tradit. quod
 25 ille ubi bibit, sermone paruo interiecto repente dolore commotus
 conelamauit, ueluti sagittatus esset. deinde ipse <se> comprimens
 in cubiculum abiit. illi continuo discesserunt animo consilio timentes
 exitum rerum. interim Alexandro male factum est. cum uenere
 30 uellet ac posceret pinnam, eam pinnam Iollae ueneno perunctam
 tradidit regi. ille ubi in fauces demisit, quod ..., redintegratis dolori-
 bus acrioribus non intermittitur cruciari. ita noctem peruigilauit.
 100 postero die cum intellegeret linguam obturgescere, cunctos e
 cubiculo exire iussit, ut, quod uellet, secum posset solus exoigitare.
 35 sed Cassandra ut uenenum tradiderat, de nocte erat profectus in
 Ciliciam. <Iollam> ibidem expectare coepit, nam ita constituerat,
 54. 113 | <ut> Alexandro mortuo statim profugeret | atque ad se ueniret,
 ipse quandam de suis Macedoniae ad patrem praemisit itaque in-
 uersis uerbis rem gestam descripsit. sed Alexander ubi nox facta

4 iuppiter 6 his] is; corr. Reitzenstein 8 mensis] mentibus
 10 Babylonem] babiloniam 11 olympiadis 12 ac] ad 13 uti occa-
 sionem] ut occasione 15 conuentu 16 iam] nam | uidetur | uide-
 retur 17 uoluit 21 ptholomaeum | lysimachum 22 olciam
 24 ferent | et iam] etiam 25 accubanti] occubantibus; corr. Reitzen-
 stein 27 <se> addidi 31 dimisit | lacunam statui | redintegratus

35 intelletet | obturgescere 36 <Iollam> suppleui 37 <ut> addidi

est, Roxanen uxorem ceterosque amicos a cubiculo iubet recedere, 101
 quo facilius ipse quiescere posset. ubi silentium esse sensit, ipse,
 ut potuit, exsurxit et lumen extinxit. deinde quadrupes ostium,
 quod ad flumen Euphratem exitum habebat, aperuit — nam id flu-
 men per medium oppidum fluit — ac protinus progressus interim 5
 respexit. vidit Roxanen uxorem carentem, conqueuit, ut ea se
 posset praeterire. at illa ubi ad lectum venit, tum, quoniam eam 102
 non inuenit ostiumque patens vidit, nacta per tenebras gemitum
 flentis prosequensque eum, eam repente Alexandrum iacentem in
 terra conspexisset, eum amplexa flens alleuauit. ille se in eam 10
 iecit et vix locutus est: 'o Roxane, paruum fructum eum tibi largi-
 ris, mihi immortalitatem | ademisti. sed case, ex te hoc quis- | 102. 114^a
 quam audiat.' ita ea adutrice misus in cubiculum redit. at ubi 103
 dilaxit, iussit ad se uocari Perdicam, Oleciam, Lysimachum, Pto-
 maenum hisque interdixit, ut ne quem introire ad se paterentur, do-
 nec ipse, quae uoluisset, fecisset. illi exierunt. ipse Hermogenem et
 Combalum pueros impuberes, alterum ad testamentum scribendum
 alterum ad lumen curandum retinuit. ita diem et noctem testamento
 scribendo consumpsit. interim in exercitu clamor et seditio orta 104
 est minante se eos, qui circum regem essent, interfecturos, nisi Alex-
 andri corpus in conspectum daretur, eam eum mortuum celari pu-
 tarent. itaque ad regiam concursus erat maximus factus cum tu-
 multa. ubi Alexander audiuit, percontatus est, quid esset. tunc Per-
 dicca Macedonum suspicionem et concursam denarravit. Alexander 21
 iussit se proferri et in excelso loco poni, ita uti multitudo intronissa 105
 per alteram portam emitti posset. | hunc milites centuriam | 102. 114^b
 uisitabant eum singulis tunicis intronissi lacrimantesque eum salu-
 tabant. deinde altero ostio foras exibant. ille omnes manu ac nuts,
 utpote qui iam in extremo uitae fine esset neque loqui posset, tacitus
 saluabat. inter hos quidam Peneulanus . . . natus ante eam adstitit 20
 lacrimans et ait: 'o Alexander' inquit 'pater tuus rex fuit Macedo-
 niae utilissimus, qui eam partem . . . laudium extulisti, ut deam
 gloriam aequares. nunc quoniam' inquit 'tu nos relinques, et nomen
 patriae et omnes Macedones perierunt. utile est igitur omnibus nobis
 tecum una mori.' ea ubi dixit, Alexander conlacrimauit et manum 106
 Macedoniae apprehendit et compressit significans, ut animo forti esset.
 postquam omnes milites transierunt et in cubiculum relatus est, iussit
 Perdicam ceterosque intro uocari. Oleciae testamentum ut sibi per-

1 proxane 3 quadripes | hostium 6 pronaxen | eam | se | ei
 7 praeteriret 8 hostiumque 9 flentis | sens; corr. Keil 11 pro-
 maxas 14 deluxit | biolium | yphoborem 15 ne quem | neque 16 her-
 moyese 19 horta 20 minante se | minante; corr. Reitzenstein
 25 ita | et 26 portam | partem | posset | potuisset | centuriam 27 uisi-
 tabant | saluabant; corr. Reitzenstein 28 nuts 29 utpote | ut pote-
 rat; corr. Reitzenstein | loqui | id qui; corr. Keil 30 lacrimam indi-
 cani 32 quaedam intercederunt | laudium | laudiam; corr. Reitzen-
 stein 38 bioliciae

legeret tradidit et prius epistolam, quam ad Rhodios scripserat,]
 107 ^{115^a} | clare recitari iussit. hoc fuit exemplo: 'Rex Alexander senatu et
 populo Rhodiensi salutem. nos ultra columnam Herculis patris
 finibusque ab hostibus abeuntes regni ac rerum nostrarum
 5 divisionem fecimus. quarum rerum procuratores custodesque nos
 maxime idoneos duximas, quod fide et uirtute singulari cognitos nos
 habuimus, et ideo urbem uestram maximi fecimus. quocirca . . .
 † iacebat in eius, ex oppido praesidium educere descripsimus reli-
 quisque in rebus uestris me ut memorem intellegeretis testamento
 108 prospeximus, cuius exemplar nobis misimus. nos iudicio, prout
 11 cuiusque meritum ac dignitas postulabat, ei terras insulas agrosque
 adtribuimus hisque omnibus praescripsimus, ut ex pecunia regia,
 quod cuique dari iussimus, dandum curarent, in his uobis ad urbem
 ornandam auri signati talenta CCC, in annos singulos tritici me-
 109 ^{116^a} | dimmum CCC milia et naues longae XL. | item scripsimus,
 54 corpus uti nostrum in Aegyptum portaretur ibique sacerdotes id
 componendum curarent. nos igitur aequum est uestra uirtute, ut
 109 ea ita fiant, operam dare nostraque mandata cum cura curare.' cum
 haec in epistula scripta essent, testamentum ad aurem sibi iussit
 20 recitari. id obsignatum signis multis tradidit Oeciae eique imperat,
 ut aliquem fidelem inueniret, qui epistolae exemplar et testamenti
 Rhodum quam primum perferret. Oecias Thebanum quendam nomine
 Iamenian introduxit eique litteras tradidit et ut rex Thebaeorum . . .
 † testamentum tractasset, eo diligentius celerisque Rhodum epistolam
 110 pertulit Iamenias. Alexandrum cataplasma ab Roxane uxore in
 25 praecordia elaboratum lenabat doloresque eius dies V produxerat.
 deinde cum bibere uellet, poculum ueneno constitutum ei ab Iolla
 60 ^{116^a} | dabatur. | ille ubi ebibat, dolore remouato exclamauit; deinde se
 continuit et desperari se apud amicos locutus est: 'ego quae post
 30 mortem meam fieri uellem, testamento scripsi. nunc interim tu Per-
 111 dica et Antipater uidete ac negotia procurate.' deinde Alexander
 Lysimachum ad se uocauit eique uti profisciceretur in Thraciam
 mandauit. Lysimachus autem lacrimans e cubiculo excessit.

1 ad] at | rhodius 2 hō | exemplo] exemplar 3 rodiensi | pa-
 trii] patris 4 lacunam statui] nostrarum] nosarum 5 custodesque
 6 maxime idoneos] maximos idoneosque | uirtute singulari] uirtutes singu-
 laris 7 maxime | quocirca] quod circa; corr. Schwartz | lacunam indi-
 cavi 9 intellegeretis 10 exemplar] exempla 11 cuiusque] quis-
 que | ei terras] inter; 'ei' ego, 'terras' Schwartz 12 hisque] hocae
 13 curaret 14 signati] significati 15 aegyptus 18 curate
 20 hieciae 21 testamento 22 rhodo | hiecia 23 iamenias] i-
 ametan | thebaeorum | lacunam statui 25 Iamenias] Ie quendam | ro-
 xani 26 elaboratum] lartocitum 27 constitutum | ei] et 28 re-
 mouato] uocato 29 lacunam indicauit Heitzenstein | que 32 thaci-
 am [c e r corr. pr. m.] 33 cubiculo] cubile ('-le' corr. pr. m. in
 ras. ut aid.)

itemque Ptolomaeum ad se uocari iussit. 'tu quoque' inquit 'proficiscere Aegyptum et corpus meum ut diligenter curetur fac curae habere.' cetera, quae uoluit, in aurem dixit. iamque uis ueneni lin- 112
 guam debilitabat tenebrasque oculis obuertebantur: conixus aegre
 cum gemitu dixit: 'accipe me, sancte Hercules ac Minerva, nosque 5
 amici boni ualete!' tunc ipse sibi anulum de digito detraxit et Per-
 diceae tradidit. at Roxane | maximo cum clamore capillos sibi | 5a. 117
 ipsa scindens collapsa est et ad Perdicae pedes se aduoluit. hanc
 Oleias excepit et eam ad Alexandrum adduxit. ille dentibus fren-
 dens cum se iam in extremo spiritu sideret, eam complexus oculari 10
 coepit dexteramque eius tenens in dexteram Perdicae tradidit mu-
 tuoque commendationem fecit. deinde cum morte opprimeretur, o-
 culus eius Roxane oppressit animamque eius ore suo percipit. ita 113
 Alexander Magnus annos tres et XXX natus, cum annos XIII regnas-
 set, uitam commutauit. cum exercitus regem mortuum nondum etiam 15
 sciret, terror ac tumultus sine causa exortus. neque enim quid rei
 esset, quisquam sciebat. interim Perdiccas cum his, qui in gratia
 erant, regem mortuum in alueum collocant tunicamque et chlamydem
 purpuream induunt caputque diadema uinciunt. in eundem multos 20
 odores ac | mille combustus addiderunt alterumque pallium | 6a. 117
 purpuream insuper Babylonicam pertenderunt. post ipsi capitibus 114
 coopertis terram instuentes ad exercitum in suggestum processerunt.
 hic concursu magno et <per> praeconeum silentio facto uerba Perdica
 fecit: 'scitote, Macedones, regem uestrum Alexandrum ad deos abisse.
 nos igitur conuenit inter uos bene dicere et obsecris parcere.' deinde 25
 iterum per praeconeum silentio facto Oleias testamentum recitari iussit:
 'Rex Alexander Hammonis filius Olympiade matre testamentum 115
 fecit. si mihi ex Roxane uxore mea natus <filius> erit, is potissi-
 mum Macedoniae rex esto. tantisper Archidaeus Philippi filius Ma-
 cedonibus imperator sit. si mihi filia ex Roxane uxore mea nata 30
 erit, Macedones ex fide sua meaque dignitate educandam colloca-
 damque curent ipsique sibi regem, quem uidebunt, cooptent. ualete. | 116
 Olympiadi matri meae potestatem facio Rhodi degendi, alibi | 6a. 117

1 Ptolomaeum] lo¹am (fuit l. in ras.); corr. Schwartz 2 dili-
 genter] ex 'diligenter' corr. pr. m. | fac curae] facturae 3 quae
 5 gemitum 7 roxane 8 collapsa] conata; corr. Keil 9 Oleias]
 leonciae; corr. Schwartz 11 dexteram] dextroram | nauis] 12 o-
 culus 13 roxane 15 cum] tem 16 quod 17 gratia] greciam
 (sed littera 'm' errata) 18 chlamidem 19 induunt] ex 'induent' corr.
 pr. m. | uinciunt] uinctum; corr. Keil | eundem] eo dum 20 alterumque]
 alii cumque 21 babylonicam | pertenderunt] peruenerunt 22 sug-
 gesta | processerunt] processum 23 <per>] inserat 26 hioleias] 116
 27 olympiadi matri 28 proxani] nata] corr. ex 'notus' pr. m. | <fi-
 lius> addidi] erit] fu- it 29 arriens 31 educandam] medicandam
 32 uidebunt] uidentur; corr. Reitzenstein 33 olympiadi | degendi]
 redeundi | alibi] aliam; corr. Keil

<ni> uoluerit, denturque ei in annos singulos quae me uino dabantur.
 Leonnato satrapam <Phrygiam> in Hellesponto eique uxorem † tan-
 quam Cleonicam Oleiae sororem do. Cappadociae, Paphlagoniae impe-
 ratorem facio Eumenem, qui mihi gratus fuit. insulas omnes liberae
 117 esse iubeo: sua quaeque possideant et legibus suis utantur. Pam-
 6 phyliae Lyciae <Phrygiae> maioris Antigonom imperatorem facio. Ca-
 riae Cassandrum praese iubeo. ager est contra flumen, qui † furus
 uocatur; in eum agrum Antipatrum imperatorem do. Ciliciae im-
 peratorem facio Nicanorem. [Cariae Cassandram praese]. Syriae
 10 ad eum finem, qui Mesopotamiam uocatur, Pithonem imperatorem
 facio. Babylonem et agrum Babylonicum, qui postes adiunctus est,
 Seleuco, qui mihi armiger fuit, sub imperium do. Phoenicem et
 118 118° | CoeleSyriam Meleagro | adtribuo. Aegyptiorum regnum Pto-
 118 maeo trado et Cleopatram sororem meam uxorem do. regiones, quae
 15 inter Babylonem <et> Bactrianos fines intersunt satrapae, quam
 quisque obtinet habeant hisque omnibus summam imperatorem Per-
 diceam facio eique uxorem Roxanen Oxyatris filiam Bactrinam, quae
 mihi uxor fuit, trado. populo Rhodiensi ad urbem ornandam ex
 pecunia regia auri signati CCC <talenta> dentur et naues longae
 20 triremes XXXX frumentique ex Aegypto in annos singulos gratis
 medimnum <CC milia> et <ex> Asiae locis proximis item gratis in
 annos singulos tritici medimnum CC <milia> praesidiumque, quod
 119 ibi reliquū, ex oppido exigere iubeo. sacerdotibus, qui Aegypti sunt,
 auri signati talenta . . . ex pecunia regia dentur corpusque meum
 25 Ptolomaeus portandum curet. id sacerdotes Aegyptii, uti iis uide-
 25 25° | bitur, procurent. ubi id corpus | ponatur . . . fieri iubeo ex auri
 120 talentis CC. Thebanis Boeotiae ad clarissimas urbes reficiendam
 auri signati talenta . . . do exulibusque qui inde profugerant bona
 sua, quae ademeram, reddo: eos satis suppliciorum ob temeri-
 20 tatem, quod mihi aduersati sunt, dedisse existimo. Atheniensibus
 dentur in aedem Mineruae sella aurea atque amictus † speculis ex
 auro. in aedem Iunonis Argis dentur arma atque insignia mea et

1 <ni> inseruit Keil | ei et | que 2 satrapam | stralhemos, corr.
 Schwartz | <Phrygiam> inserui eique | si quaerit corr. Keil 3 hioeciae
 5 quoeque | pampyliae 6 <Phrygiae> addidi | maioris | maiorem |
 Antigonom | antiocho [supr. scr. l = uel] 9 [Cariae Cassandrum praese]
 | delecti | striae 10 Pithonem | tithonem 12 imperio 13 coele-
 siriae | meleagro | ptholomeo 15 babylonem | <et> inserui | bac-
 trinae | strapae | quam | q1 corr. Reitzenstein 16 habent 17 ro-
 18 xaden | xyatris | bactri-ⁿ-am [b ex h corr. pr. m.] 19 <talenta> addidi |
 naues | ex 'nauis' corr. pr. m. | longae 20 XXX | quae quae | egypto
 21 medimnos | <CC milia> suppleni | <ex> add. Keil | gratis | oratis
 22 medimnos | <milia> inserui 23 reliquae; corr. Keil 24 in co-
 dice spatium quinque litterarum uacuum 25 ptholomeus | id et |
 aegypti | iis | his 26 lacunam statui 27 clarissimas | classem ad;
 corr. Schwartz 28 in codice spatium triens litterarum uacuum 29 eos;
 eo; corr. Reitzenstein | suplicio 31 eadem | amictis 32 eadem

argenti talenta . . . Apollini Delphis dentur dentes eburnei omnes
 et coria duo serpentium et pateras aureas C, Milasii argenti ta-
 lenta CL, Cnidii argenti talenta CL. Indiae quae partes sunt 20-121
 cundum flumen Indam, <ibi> imperator sit Taxiles. Indiae quae
 partes sunt intra flumen Hydaspem atque Indam, ibi imperator sit
 Porus. Parapanisadarum imperatore Oxyatrem Bactrinum patrem
 Roxanes uxoris mese facio. | Arachosii et Gadrosii imperet | 62. 115^a
 [et] Siburtilus. Stasanori Solei Ariam et Drangarum imperium do.
 Bactrianis imperet Philippus. Parthyaecam <et> quod proximum est
 intra flumen Hyrcaniae do Phratapherni. Persis omnibus imperet 10
 Peucesten. ex eis imperiis excedant Argiades. sit † pro Medii imperi-
 ator Craterus. excedat item † exuseanis. Argues imperator sit
 Paconibus. Illyricis omnibus imperatorem do Olciam, cui et equo 122
 rum . . . desectionem et argenti signati talenta CCC do. ex ea pe-
 cunia Olcias statuas faciat Alexandri, Hammonis, Minervae, Herculis, 15
 Olympiadis, Philippi patris. eas in fano Olympico ponat. imperato-
 res, summos quos feci, statuas inauratas Alexandri dent Delphis,
 Athenis, Olympiae. Ptolomeus ponat in Aegypto statuas inauratas
 Alexandri, Hammonis, Minervae, Herculis, Olympiadis, Philippi patris. 123
 his rebus omnibus testes sint Iuppiter | Olympius, Hercules | 20. 119^a
 patris noster, Minerva, Mars, Hammon, Sol et Alexandri regis For-
 tuna. si quis horum adversum meum testamentum fecerit, Iovem
 deosque Olympicos obtestor, id ut ne impune fecerit utique hic ad-
 versus deos hominesque impius perurusque sit.²

1 numerus exdidit 3 CL, Cnidii | CLC·nidii 4 <ibi> inserui
 5 hidaspem 6 Parapanisadarum | paso | imperatore moxyatrem 7 Ro-
 xanes | roxanis | arachois | drachosis 8 [et] doleni | tiburtibus | Stasa-
 nori | sisandro | Solei Ariam | oleariam | Drangarum | dragestanum
 9 Parthyaecam | cartusasanum | <et> addidi 10 hircaniae | prathapher-
 nen 11 peucesten | larciaees | sit | et 12 Paconibus | poenis | corr.
 Schwartz | illyricis | hircianis | cui et | et cui; transposuit Reitzenstein
 14 numerus exdidit 15 hircianis | status 16 olympiadis | olimpi;
 corr. Keil 17 fecit 18 Olympiae | hirciae; corr. Schwartz | ptholo-
 meus | egipto 19 olympiadis 20 sunt | olimphias 21 patris
 Hammon Sol | hammonis solus 23 olympicos | his 24 que | qui
 perurusque | perpetuusque; corr. Reitzenstein

Appendix adnotationum.

- 97.2 epitomae] ad formam 'epitoma' cf. Georges 'Lexicon der lat. Wortformen' p. 248 s. u. ceterum de 'rerum gestarum' auctore eiusque libri epitomatore iam in proleg. diximus, quo loco de industria ne hariosari uideretur Suidae locum omisiimus, qui s. u. Βόρβον hanc praebet: ἱστορικός. ἐπιτομῆν τῶν κατ' Ἀλεξάνδρον τῶν Μακεδόνων. sed quae inter hanc Varroem et epitomas auctorem intercedat necessitas, uideant sagaciores.
- 97.3 [liber II] ab his quae sequuntur uerbis librum alterum epitomae incipere intellexit Heitszenstein. libro igitur primus res ab Alexandro gestae inde ab aspersione regni usque ad necem Darei narratae erant, altero autem libro quae deinde facta sunt neque ad mortem Alexandri, quamquam nos magis prope repugnante, si quis ea quae inde a § 87 traduntur tertiū libri fuisse contulerit.
- 97.4 magnus ... rex Macedonia] secundanda esse uidentur haec uerba fortasse ex inscriptione libri huc translata, ne aptum narrationis exordium desideraretur.
- 97.5 ad se redegresso] 'ad se' i. q. 'in suam potestatem'. pro 'redegresso' coniecit Schwartz 'redisse', sed illud quocumq; ferri posse uidetur. ad 'redire' cf. Herzog. ad Caes. bell. civ. 1, 4 p. 19 et Doberenz. ad h. l., ad 'redigere' ex gr. Flor. 1, 9, 8 'totam Italiam sub se redegerunt'.
- 'neque id' et quae sequuntur] haec etiam in codicis misere truncata et grauissimis mendis foedata sunt, ego tamen his uerbis eandem sensum subesse pro certo habeo ac uerbis Diodeorae 17, 7, 4 μετὰ δὲ τοῦτα βόας ἦδη κεκορημένον τῆς ἐπιτολῆς καὶ τὴν βασιλείαν ἀδέρπτον ἔχειν, ἁριετό Ζηλοῦν τὴν Περσικὴν τρυφὴν καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν Ἀσιανῶν βασιλέων. itaque mihi persuasum est illis uerbis significari Alexandrum Dario uictore non dubitasse nomen et iura regis Persarum usurpare. Itaque haec fere supplenda sunt: 'cum iam antea regem Persarum se appellari uolisset neque id' etc. eis autem, quae sequuntur, factus narratur, quid Alexander facere in animo habuerit, ut se regem legitimum Persarum esse apparent.
- 97.6 Alexandri animus quo modo eo tempore commotus sit, narrat etiam Curt. 6, 6, 1 sqq. Diod. 17, 77, 4 sqq. Iustin. 12, 3, 7 sqq. Plut. Alex. 45, 1 sqq.
- 97.7 Darii fratrem Oxyatrem] Curt. 7, 5, 40 'Oxyatrem, fratrem Darei, quem inter corporis custodes habebat', id. 6, 2, 11 'fratrem Darei recepit in cohortem amicorum eius uictusae claritatis honore seruato'. Diod. 17, 77, 4 καὶ πρῶτον οὖν περὶ τὴν αὐτῆν εἴη βορβοχόου Ἀκυρινοῦ, ἔπειτα τοὺς ἐπιπροσέκτους τῶν ἀδερφῶν βορβοχόου ἔταξεν, ἐν οἷς τὴν καὶ ο Δαρίου ἀδελφὴν Ὀξιάτην. Plut. Alex. 43, 3 τὸν δ' ἀδελφὸν Ἐξιδρῆν εἰς τοὺς ἑταίρους ἀνάθευεν. ceteram Graecis audit Ὀξιάτην Ὀξιάδην Ὀξιάδην Ὀξιάτην. ad 'instituit ... instituit' cf. ex gr. § 10 et § 84 'institit ... institit'.
- deditque eis] post haec uerba quaedam intercedisse iam supra adno-
tati. neque enim ueri simile est Alexandrum ornamenta illa regia, quae enumerantur uero cuidam dedisse nobilissimum quidem, sed cui more Persarum ea nullo modo comendebant (cf. Xenoph. instit. Cyr. 8, 3, 13 προσηγοῦτο δὲ Κύρος ἐπ' ἄριστας ἔχων ... χιτῶνα πορφυροῦν μελέων, ἄλλο δ' οὐκ ἔσχετι μελέων ἔχειν). neminem igitur ea ornamenta pessime nisi regem ipsum his praeterea locis confirmatur: Curt. 6, 6, 4. Iustin. 12, 3, 8. Diod. 17, 77, 5. Plut. Alex. 51, 3. Ephipp. apud Athen. p. 537 E. iam nobis quaerendum est, quid intercederit. apud Curtium 6, 3, 11 legimus Oxyatrem ab Alexandro in cohortem amicorum receptum esse 'omni uictoriae claritatis honore seruato', quomobrem putauerim hoc loco narratum fuisse Alexandrum Oxyatri omnia insignia pro eius dignitate reddidisse et in primis eum ueste purpurea ornasse, ut colligi potest ex Curt. 6, 6, 7 'amicos ... Persicis ornauerat uestibus'. Iustin. 12, 3, 9 'amicos quoque suos longam uestem auratum purpureamque enuere iubet'. Diod. 17, 77, 6 δὲβασις Ἰδ καὶ τοῖς ἑταίροις πορφυροῦς χιτῶνός. quibus locis firmatur etiam Kellii sententia, qui pro 'eo' coniecit 'eis', ut sit 'dediditque eis' i. e. 'corporis sui custodibus'. itaque hoc loco haec fere supplenda sunt: 'dediditque eis (longam uestem auratam purpureamque, ipse autem sumptis) diadema' e. q. s.
- diadema] Curt. 6, 6, 4 'purpureum diadema distinctum albo quale Darius habuerat capiti circumdedit'. Iustin. 12, 3, 8 'diadema ... adsumit'. Diod. 17, 77, 5 τὸν πορφυρὸν δὲβασις πορφέρο. Arriani denique locos afferre superuacuo cum tot eius res testes existant.
- tunicam mesoleonem] Curt. 6, 6, 4 'uestem Persicam sumpsit'. Iustin. 12, 3, 8 'habuit regum Persarum ... adsumit'. Diod. 17, 77, 5 τὸν δὲβασιον ἐπέθε χιτῶνα. Plut. Alex. 51, 3 τὸν δὲβασιον ἀπέθε χιτῶνα. Ephipp. ap. Athen. p. 537 E: Ἀλεξάνδρον ... ἐφόρε ... χαλαρὸς τὸ πορφυροῦν καὶ χιτῶνα μελέων. ceteram forma 'mesoleonem' exstat apud Plin. n. h. 27, 102. ad rem autem cf. Salmasius in 'Plinianis exercitationibus' tom. I p. 497 E: 'purpurea tunica quae clauis candidis intertexta est πορφυροῦ χιτῶν μελέωνος dicitur. et πορφέρος quidem ab aera uel fundo, ut uocant, qui huius coloris est; μελέωνος uero, quod medium habeat alio interspersum ... tales erant tunicae regum Persidis. Hesychnus: Σάρμας, Περσικὸν χιτῶν μελέωνος, αἷς Κηρύκις. omisit quod dicendum fuit πορφυροῦ' omisit etiam auctor epitomae.
- caducum] h. l. i. q. 'strepitum' cf. Suid. s. u. 'σκόπερος' σκίτηρον'. ita etiam quod proprie regio habere dicitur (ex gr. apud Heronem) σκίτηρον saepe missis sacerdotibus uaticinae legatis oratoribus tribuitur.
- zonam Persicam] Diod. 17, 77, 5 et Plut. Alex. 51, 3 inter ornamenta regia etiam τὴν Περσικὴν ζώνην commemorant. ad 'ornamenta regia omnia, quae Darius habuerat' cf. Ps.-Call. II 14 p. 69. Iul. Val. p. 92, 18 sqq. equites] Curt. 6, 6, 7 'amicos uero et equites — hi namque principes militum — aspernantes quidem, sed recusare non ausos Persicis ornauerat uestibus'. Diod. 17, 77, 5 τοῖς ἑταίροις Περσικῶς κορυδὸς περὶθευ. stipatores quoque habebat] scripsit Schwartz. neque enim ille uilium locum habere possunt 'statores' illi, cf. Cic. ad fam. 2, 17, 1, 2, 19, 2. Ferrellin. s. v. 'stipatores' autem sunt συμπολιτικοὶ (cf. Corp. gloss. lat. II p. 188). ad rem cf. praeterea Iustin. 13, 4, 18 'stipatoribus regis
- ornata] codicis scriptura est 'ornata et'. fuit igitur, cum crederetur 27, 11 esse appellationem 'uestitū' (cf. § 71) et conferri posse Nop. Dat. 9, 3 'ornata uestitūque militaria', cf. Bremium ad h. l. ceterum uos 'ornata' hoc loco fortasse ad equorum ornatum referenda est, cf. Diod. 17, 77, 5 et Plin. 8, 42, 154 'regio instrata ornata'.

deinde Alexander audiuit] Curt. 6, 6, 13 'Bessus uenae regia sumpta Artaxerxes appellari se iusserat.' Diod. 17, 74, 2 δὲ δειξάντες ἐκ τούτων βασιλέα. id. 85, 3 ἀκούων τὸν Βήσσον διδάσκει ἀνελευθέρην. Arr. 3, 25, 3 ἐν τούτῳ δὲ ἀφαινοῦνται παρ' αὐτῶν Περσῶν τινες, οἱ ἄγγελον Βήσσον τῆν τε τύραν θρόνον ἔχον καὶ τὴν Περσικὴν κράτην παραδόντα Ἀρταξέρξῃ τῃν τε σκελετὸν ἐντὶ θρόνου καὶ βασιλέα πρῶτον εἶναι τῆς Ἀσίας. Bessum] ita semper apud hunc auctorem traditum est id nomen.

92,11 alibi: Βήσσος 'Bessus'.
92,12 → Gabisios Agrinasi, quae gens Thraciae in exercitu Alexandri stipendia meruit multis locis apud Alexandri Magni rerum scriptores commemorantur, sed quod nomen sub 'gabisios' lateat, nescire me fateor. Keil aliquando 'Gabisios' reponendus esse censuit, qui tamen populus Thraciae disertis uerbis apud nullum scriptorem historiae Alexandri (uisi fallor) commemoratur. de Cabeso uel Cabesso cf. Hom. II. 13, 363 et schol. ad h. l.
armari iussit] cf. § 51 'iussit ut milites armarentur.'

92,13 confidentiam] cf. Krebs. 'Antibarbarus' l. v. 293, s. v. administratus] cf. Fabri-Heerwagen ad Lit. 22, 30, 1 p. 352. Fabri ad Sall. Jug. 2, 4 p. 161.

92,14 deuenit] quae antecedent et quae secuntur parum accurate narrata esse colligi potest ex Arr. 3, 25, 4 sqq. cf. etiam Diod. 17, 78, 1. Curt. 6, 6, 20 sqq.

ad Arios] in iis quae secuntur quin 'Satabarzaeus' intelligendus sit, dubium non est. itaque pro 'agros' scripsi 'Arius' (cf. Diod. l. c. τὸν Ἀριεὺς κτηράτην Σαταβάρζανον. Arr. 3, 25, 5 Σαταβάρζανος δ' Ἀριεὺς κτηράτης).

Ariobasazes qui cum Besso Darium interfecerat 'Ariobasazes' semper traditum est in hac epitome, ubi Ἀσιοβαρζάνος, 'Ariobasazes' ad rem cf. Arr. 3, 21, 10 Δαρεὸς μὲν Σαταβάρζανος Βαρζανόνης καταπείθειντες αὐτῷ ἀπέκτανον etc., quo tamen loco Schmidius (apud Kraeger, ad h. l. p. 154) pro 'Σαταβάρζανος' scribere uoluit 'Ναβαρζάνος' improbandum Niesio (Gesch. Alex. d. Gr. p. 102 not. 2. praeterea silentio non pretereundum est Pseudo-Callist. II 29, qui narrat Bessum et Ariobasazes Darium interfecisse (cf. Isid. Val. p. 103, 18 sqq.).

92,15 adueniens Alexandri pertinuit] Curt. 6, 6, 22 'eius cognito adueniens Satabarzaeus — Baetra per fugit.' Diod. 17, 78, 2 τὸ δὲ βασιλέα ἐπεκρίνοντες κατακτείνῃ τὸ τε μέγεθος τῆς βυθώσεως καὶ τὸν διαβροχῶν τῶν Μακεδόνων ἀνδραγαθίαν. διὲρπε αὐτῶν μὲν — ἔλιπεν πρὸς Βήσσον. Arr. 3, 25, 7, quibus ex locis facile colligi potest uerba quae secuntur 'atque in Indiam profugit' de Satabarzae dieta esse nequire, uerum ea referenda esse ad Barzantem, de quo uide Curt. 6, 6, 36 'adit Drangas. . . satrapes erant Barzantes, sceleris in regem suum participes Besso: in supplicatorio, quae morerant, metu profugit in Indiam.' Arr. 3, 25, 8 Βαρζανόνης δὲ ὁ κύριος κτηρῆν τῶν χώραν, εἰς ἃν τῶν εὐπεμπόμενων Δαρεὶ ἐν τῇ στήτῃ, προσιόντα Ἀλεξάνδρον μωθὸν εἰς ἵνδοὺς τὰς ἐπὶ τὸ τοῦ ἵνδοῦ ποταμοῦ ἕρπει. statendum igitur est eam, qui 'res gestas' epitomant, tanta socordia fuisse, ut quae in iis de Satabarzae et de Barzante narrabantur ad unum Satabarzae transulerit. quin autem nomina Satabarzae et Ariobasazes, non Barzantia et Ariobasantis hoc loco inter se confusa esse uideantur, dubium non est, si recte pro 'agros' scribendum esse diximus 'Arius'.

92,17 ad Energetas qui antea Arimaspi uocabantur] notissima res est, cf. Arr. 3, 27, 4 ἀφαινοῦνται εἰς τοὺς μέγαν μὲν Ἀπίρκεος καλομένου, ὅσπερον δὲ Ἑσπερῶν ἐπινομασμένους. Strab. 15, 2, 10 p. 724, Diod. 17, 81, 1; Curt. 7, 3, 1; Iustin. 12, 5, 9 'Energetas uel Arimaspos' (ex conit. Gutshmidii). apud Diod. et Curt. l. c. l. c. dicuntur Ἀρριμακοὶ uel

'Arimaspi', quam formam hulus nomina, etai eam uerum atque geminum non esse constat. hae quoque loco retinui, quia propterea ad litterarum ductus qui traditi sunt accessit.

Ibi oppidum, quae in Indiam iter est constituit] 'Ibi' ad Arimasporum ciuitates referendum non esse per perspicuum est. immo uero et hoc loco et totius epitomae satara atque indae asperissime monentur, nobis narrationem ex uberiore historia parum diligenter in artina contractam in manibus esse, hoc autem loco oppidum illud intelligendum est quod 'Ἀλεξάνδρῳ πρὸς Κορυθίῳ uel ἐν Παρνασσῶδεσσιν dicebatur. cf. Arr. 3, 28, 4; Curt. 7, 3, 23; Diod. 17, 85, 1 πάλιν ἔσκει καὶ τῶν εἰρηλίων τῶν ἐπίρουν ἐκ τῆς Ἰνδοῦν [cod. i: Μηθυμῶν; corr. Reiske], ἢν ἰσχυροῦν Ἀλεξάνδρῳ. Alexandriam autem sub radicibus Caucasitiam fuisse constat, quamquam Curtius et Diodorus superstiti montibus eam ad Alexandro conditam esse tradunt.

deinde peruenit ad oppidum Parmasidem] per quae gentes Alex. 92,19 andur tum iter fecerit, ex. gr. ex Strab. 15, 2, 10 p. 724 dicimus: τοὺς γὰρ τῆς Ἀριανῆς ἴσκει· εἰς εἰς Δρόπρος . . . εἰς εἰς Δραγῶναι· εἰς τε τοὺς Ἑσπερῶν ἴσκει . . . καὶ τοὺς Ἀπορῶναι, εἰς δὲ τὴν Παρνασσῶδεσσιν. Parmasidiam igitur hoc loco mentionem fuisse uidetur. ceterum suspicatur quispiam ordinem sententiarum inuertendum esse, ut essentiatum 'Ibi . . . imposuit' post illud, quod sequitur, ponatur.

hominis modestum] uerba aperte uuliosa sunt, quae mihi ut pro-92,20 habiliter emendanda non cogitit. Schwachs coniecit 'hominis Indorum.' quae coniectura recepta ego pro uerbis 'quod est positum in' conieci 'quod est proximum finibus Indorum.' Satabarzaeus] ita semper apud hunc auctorem, alibi Σαταβάρζανος, 'Spatamenes' traditum est. ad ea, quae secuntur cf. Curt. 7, 5, 19 sqq. (Arr. 3, 29, 6).

qui proximus erat Besso] Curt. 7, 5, 19 'Spatamenes erat inter omnes amicos praecipuo honore cultus a Besso,' infra § 6 'quod familiarissimus Besso erat.' Fabri ad Sall. Cat. 14, 3 p. 38.

Dataparnem] Curt. l. c. § 21 'Dataparnem et Catenam, quibus a 92,21 Besso maxima fides habebatur, in societatem cogitatis rebus adiecit.' etiam Arrian. 3, 29, 6 eius mentionem facit.

Catamen] Curt. l. c. 'Catamen'.
ceteroque Darii propinquo] intelligendi sunt οἱ Εὐργεῖοι οἱ βασιλέως (Arr. 3, 11, 5), quo nomine non solum ipsi consanguinei regis, sed etiam alii honoris causa utebantur. cf. ad rem Arr. 7, 11, 6. Muetzell ad Curt. 3, 14, ubi 'cognati regis' appellantur. Iustin. 10, 3, 7 de Dareo: 'a cognatis occisus'.

tempus aduenisse Darii uisecendi] Curt. l. c. § 20 'titulus facinori 92,22 speciosus praefabatur, uindicta Darei'.

amicum] dubitantes retinui, cum uerbum 'iouisuandi' aut cum 92,23 praepositione 'in' sequente accusatiua (ex. gr. 'in familiaritate alicuius insinuare') aut cum datiuo coniungatur (ex. gr. 'plebi se insinuare'). exempla dabit Krebs. 'Antibarbarus' l. 690 sqq. s. v. sed quoniam hoc quoque loco 'amicitiae' scribamus, impedit Lucret., qui l. 408 sq. dicit 'caecaque lateras insinuare omnis et iterum protrahere inde', cf. Manro ad Lucret. 1, 116.

quibus id facile et cito persuasit] Curt. l. c. § 21 'illi promptius 92,24 aduenit, quam rogabantur'.

magis magisque] scripsi coll. § 40, quamquam etiam 'cotidie ma- 92,25 gis' ferri potest, quod coniecit Keil.

itaque Stpatamenes] ea quae secuntur finibus narratur a Curtio l. 92,26 c. inde a § 22.

quod familiarissimus erat] cf. § 5 'qui proximus erat Besso.' ablegare] etiam apud Ciceronem et Laniam de eo dicitur, qui malo sa, i animo aliquem remouet.

- 98, 1 uniersi] eos VIII fortissimos iuvenes adumpsaese adicit Curt. I. c. § 21.
- 98, 2 constrinxerunt] Curt. I. c. § 24 'frustra repugnantem vincunt'.
 ornamentaque regia] Curt. I. c. 'depreto ex capite regni insigni' etc.
 itaque] Curt. I. c. § 26 'in equum impositum Alexandro tradidit
 ducunt'. Diod. 17, 83, 8. Arr. 3, 30, 5.
- 98, 3 hosque] Curt. 7, 5, 36 sqq. Diod. 17, 83, 9.
 conspexit[et]] mera dittographia videtur esse.
- 98, 6 adduxerunt] cf. de hoc perfecti usque adnotati ad § 39 'regnavit'.
 collatasque donatasque] Curt. I. c. § 43 'dosa deinde omnibus, qui
 Bessem adduxerant, data sunt'. Ibid. § 39 'sultum collatasque Spita-
 mentis'. Diod. 17, 83, 9 et 84 βασιλεὺς τούτους μὲν ἐπιτρέπον ἀποδοῦναι
 βασιλεῖ. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 43, 18 p. 155. Zumpt ad Curt.
 6, 7, 19 p. 259.
- 98, 8 (ad) Tanais] 'ad' omitti nequit, cf. ex. gr. § 8 'ad Tanaim per-
 rexit'.
- 98, 7 quartam post diem] Curt. 7, 6, 10 'hinc quarto die ad urbem Ma-
 racandae peruenit est'.
- esse solet (cf. Muetzell, ad h. l. p. 678), formam constat esse (Mopsdrubo).
 quod] cf. § 34 init.: 'quod alies' Eutrop. 9, 9, 1 'Mogostiasena,
 quae' et 7, 13, 2 'Britanniam quom', quos loce Buehl (cf. praef. p. XVI)
 in suspitionem vocare non debuit.
- 98, 9 dierum . . . via] numerus exiitit. ceterum ap. Arr. 4, 6, 4 (cf. paulo
 infra § 13) Alexander idem iter tribus diebus conficisse narratur, sed
 hoc est celeberrimum Alexandri iter (cf. Francisc. de Schwarz 'Alex's
 Feldzüge in Turkestan' p. 46 et p. 63 sqq.).
- 98, 9 propter multitudinem fluminis] cf. Polyb. 1, 75, 5 διὰ τὸ πάθος
 τοῦ ποταμοῦ. Or. met. 8, 583 et 11, 140 'plurimus'.
- 98, 10 circuitu] infra § 40 'in circuitu'.
 murus stadium LXX] scripsi coll. § 40 'XXXV stadium murus' et
 Curt. 8, 10, 25. ad rem cf. Curt. 7, 6, 10 'LXX stadia murus urbis am-
 plectitur'.
 continuus] consocii coll. Arr. 4, 3, 2 ἀπόρτς δὲ καὶ κρηίδες τοὺς ἔσπερος
 τοῦ ποταμοῦ, ὅς διὰ τῆς πλείους χερσαίου ἐν ὑψηροῦ, ἐπιθὸς ἐν τῷ
 τῷ ὕδατος καὶ οὐ ἐπιπνεῖς τοὺς τέλειον, ἀλλ' ὅπως παρυκτίν πρὸς τὸν
 τοῦς ἐπιπνεῖς διὰ τὸν ἐν τῷ πρῶτῳ κτλ. vbi Rappellius (ap. Krueger,
 p. 169) adnotat ne fornicio quidem muro, quod alias in huiusmodi flu-
 viis solent fieri, hunc alieum videtur inuentum fuisse. sed Maracanda 'con-
 tinuo' muro circumdata erat. cf. ad rem Francisc. de Schwarz p. 52:
 'die Mauern von Uratshoe führten ununterbrochen über den Fluß und
 die ans demselben abgeleiteten Kanäle hinüber, wie dies bei allen tur-
 kestanischen Stadtmauern der Fall ist' et id. p. 50 'die Mauern werden
 ohne irgend welche Unterbrechung über die Kanäle und Flüsse hinüber-
 geführt; die Wasserläufe werden zu dem Ende mit dicken Baumstämmen
 überbrückt, auf welchen die Mauern ganz in derselben Weise aufgebaut
 werden, wie auf dem festen Boden'.
- 98, 11 ibi praesidio relicto] Curt. I. c. 'praesidio urbi relicto'.
 secundum] cf. Woolfelin, ad auct. bell. Afr. 1, 3. Curt. 7, 8, 1.
- 98, 12 iaterim Scytharum imperator] ad rem cf. Curt. 7, 7, 1 sqq. Arr. 4,
 3, 6, 4, 4, 1 sqq.
- 98, 13 Carcasim] Curt. 7, 7, 1 'Carthasim'.
 cum copia magna] Curt. I. c. 'cum magna equitum manu'.
 nuntiatur Stiphamens] cf. Fabri ad Sall. lug. 113, 5 p. 390. Fabri-
 Heerwagen ad Liv. 22, 54, 9 p. 401.
- 98, 15 Stiphamens et Cattenen ad amicitia discessisse] ad rem cf. Curt.
 7, 6, 24, 7, 30 sqq. Arr. 4, 3, 6.

Gracorum] cf. § 13. erat autem maxima ex parte μερόφορος, πασι 98, 15
 Macedones (Arr. 4, 3, 7).

in agro regio] 'ager' vocabulum hoc loco idem significare videtur
 atque supra. Sic ad Arr. 3, 15, 6 'in tuosae agro contigimus' (apud
 Homer. v. 133. v. 205 ἄγρος, cf. Pausaniam Eutropii interpretem p. 141, 37
 Droys.) i. e. 'Landgut, Besitztum', sed monendum est ea, quae illo tempo-
 re Maracandis gesta sunt, nostro loco parum accurate narrata esse.
 quae quo modo re vera se habuerint, intellegi potest ex. gr. ex iis quae
 exposuerunt Geil. Geiger 'Alexanders Feldzüge in Sogdiana' 1884 p. 7 sq. et
 Niese p. 118 sq., quorum ad volumina, se de rebus tritissimis longius
 sis, lectores deleo. ex his, quae viri doctissimi, quos laudavi, exposue-
 runt, apparet auctorem epitomes praesidium ab Alexandro Maracandis
 relictum perperam cum exercitu illi ab rege auxilio misso conficisse,
 sed iam ad propositum rediens, 'ager' igitur ille 'regis' videtur nihil
 aliud esse quam παράδοτος ille, in quo Aristobulo testis (ap. Arr. 4, 6, 1)
 Macedones Spitamenes imprudens perocuti oppressi sunt. quae sententia
 iis, quae Curt. 7, 7, 32 ('silustro iter' e. q. a.) narrat, firmatur.
 denique apud Arr. quoque testibus similis narratiois deprehendi possunt,
 nam verbis illis a viris doctissimis saepius in suspicionem vocatis
 4, 5, 5 ἐκ τῆς βασιλείας τῆς Κορυθαίης nihil aliud subsesse putaverim quam
 mentionem huius παράδοτου. iam Schmeider (apud Krueger ad h. l.
 p. 171) adnotavit 'nomen Arianius nisi contradicit 3, 30, 6 scribens Spita-
 μέν Maracandis ἵερῆς βασιλείας τῆς Κορυθαίης πόλιος et nunc diuines Spita-
 μέν a Maracandis recedentem petere Sogdianam regiam' quam diffi-
 cultatem Francisc. de Schwarz p. 41 sq. sustulisse sibi visus est, sed
 valde erravit. neque enim primum ex Graeci sermone sui articulus hoc
 loco poni potest neque quicquam colligere licet ex eo, quod vocabulum
 βασιλεία nuda usurpatum est. deinde Schwarzium fugit satrapem Bac-
 trianorum non 'Bactra' vocatam esse, sed 'Bactrianam' (ἡ Βακτριανή e.
 πόλις), quaequam concedendum est nonnumquam nomen capitae, i. e.
 Bactra, pro regione Bactriana usurpari, sed haec alia res est. eodem
 autem modo Sogdianam (τῆν Κορυθαίην e. πόλιν) regionis nomen esse
 apparet. neque quicquam exemplis a Schwarzio e nostro temporum
 sui dicendi collectis probatur. hoc igitur Ariani loco meae quidem sen-
 tentiae verbo βασιλεία non significatur caput regionis Sogdianae, sed do-
 mus quaedam regia, qualis ex. gr. commemoratur a Diod. 16, 41, 5 τὸν
 βασιλεῖον παράδοτον, ἐν ᾧ τὰς κρηίδας οὐκ εὐν ἱεραὸν βασιλεὺς διέδο-
 νον ποτιν. cf. praeterea Curt. 8, 1, 10 sqq. Xen. exp. Cyri 1, 2, 7, 1, 4,
 10, iam restat, ut de loco, quo παράδοτος ille situs videtur, discer-
 ramus. ac primum quidem concitare licet eum haud longe et a flumine
 Polytimeto abfuisse (cf. Schwarz p. 62) et a Maracandis (cf. Curt. 7, 9,
 20. Arr. 4, 6, 4 sq. Muetzell, ad Curt. 7, 7, 32 p. 691), per illum autem
 παράδοτον Polytimete fluvium videtur (cf. Arr. 4, 5, 6), diuinae nos
 magnopere respungulo, si quia hunc παράδοτον casuam fluvium contendant
 atque illum, quem Curt. 8, 1, 10 sqq. in regione quadam, quae appellatur
 Bazina situm describit (cf. Diod. arg. lib. XVII νεπὶ τοῦ ἐν Βακτρίας
 κρηίδου), praesertim cum regio illa haud procul a Maracandis abfuisse
 videtur (cf. Muetzell, ad h. l. p. 725).

cum praesidibus] cf. § 45 'cum principi[pi]bus' sed haud scio an 98, 15
 recipienda sit Reitzensteini coniectura 'in praesidiis' pro edidice scrip-
 tura 'cum praesidiis' (cf. ex. gr. Liu. 1, 38, 1), ceterum quoniam Alex-
 ander Maracandis reliquerit neque Arr. 3, 30, 5, 4, 3, 6 neque Curt. 7, 6,
 11, 21 tradit, hoc autem epitomes loco sine dubio Andromachus Me-
 sedemus Caranus Paruchos (Arr. 4, 3, 7) intellegendi sunt.

in quendam locum munivit] Curt. 7, 7, 38 'qui caesi spererant, 98, 17
 tamenulo paulo quam cetera editorem capunt: quos Spitamenes obedi-
 dit, sed locis' ille 'munitus' nihil aliud fuisse videtur quam arx Ma-

racundorum, uti colligere licet ex Curt. 7, 9, 29 'ipse . . . ad Marsanda urbem contendit, ex qua Spiliamensis comperto eius advenit Baetra perferunt' et ex epitomae § 13 (cf. praeterea Arr. 4, 6, 3). ceterum hoc loco expectatam praefecturam 'Sogdianam' nominari, non 'Bactrianam', sed apud Ptolemaeum quoque (§ 11, 9) Marsanda inter Bactrianas oppida enumerantur; cf. Kiepert 'Lehrbuch der alt. Geogr.' p. 57. Tomaschek, 'Real-Encyclopädie' II p. 2805 s. u. 'Bactriane'. Zumpt. ad Curt. 7, 8, 30 p. 339.

cuneatim] de hac voce cf. Funck 'Archiv' VII (1892) p. 498 qui recte interpretatur 'in enggeschlossenen Haufen (Massen, Rotten)'. cf. Caes. bell. Gall. 7, 28, 1 'hostes . . . in foro ac loco patentiorebus cuneatim constituerunt'. id. ib. 6, 40, 2 'alii, cum facto ut celeriter percurrant, censeat, quoniam tam propinqua sint castra' et Herzog. ad h. l. p. 364 ed. pr. complures locos ex Ammiano paterius dabit Funck l. c. de eodem re Arr. 4, 5, 6 & Μαλιον Λοκαυον ριζινας τοις ρπριουτοις δυεχυπου. id. tacit. 28 [30], 4. praeterea Liv. 32, 17, 1 'cuneum Macedoniae — phalangem ipsi vocant, ubi uide Weissenborn.

95,15 Bactrina] auctor epitomae excepta § 121 semper optima forma 'Bactrianus' (alii Βακτρινη, 'Bactrianas') cf. Apul. met. 7, 14 p. 152, 10 ed. Vliet et Hildebrand. ad h. l. p. 573.

95,19 noctem circa offensam perugilant in cogitando] cf. Tac. dial. 3 'omne tempus modo circa Medeam, ecce una circa Thyestem consumas'. 'circa' est i. q. 'inbetreff'. 'noctem perugilare' ut § 99. ad rem cf. Curt. 7, 8, 2 'singula animi consulta pensando noctem uigilias extrahit'.

95,20 perugilant in cogitando] coniungenda sent. cf. ap. Ouid. fast. 6, 326 'in multo nox est perugilata mero'.

ante] i. e. ante quam offensam ulcisceretur et defectionis auctores puniret.

95,21 id perseuerare] cf. § 28 'iter coeptum perseuerare'. auct. bell. Afr. 18, 4 'perseuerare cursum'. Woolf. ad h. l. Fabri-Hoerwagen ad Liv. 22, 38, 18 p. 357.

95,22 postedia] Curt. 7, 8, 3 'iamque lux adpetebat'. rates] Curt. 7, 8, 6.

95,22 apparari] fortasse praestabit 'apparare', cf. ex. gr. §§ 35. 63. 69. 86. utrumque ferri potest.

95,23 studiose] Curt. 7, 8, 8 'tanta alacritate'.

95,23 duo milia rates] Curt. 7, 8, 8 'ut intra triduum ad XII milia effectae sint', sed is numero numerus aliquid adhaesive uidetur.

95,24 destituta] sc. 'inter se', cf. Curt. 7, 8, 8 'rates inactae sunt'. ita 'campus' quidam efficitur militaeque rates inter se iunctis firmiter insistent.

in ratis ascendere] Nep. Alc. 4, 3 'in trirem ascendit'.

95,25 omnes unioeras] sc. rates. ad 'omnes unioeras' cf. ex. gr. Plant. trin. 1046 sq. Fronton. epist. p. 127 ed. Naber. Apul. met. 7, 5 (p. 145, 18 Vliet) et Hildebrand. ad h. l. p. 530.

in altum] hoc loco de flumine, non de mari, cf. Liv. 21, 28, 10 'cum . . . in altum repererunt'. Sil. Ital. 3, 460 'ducere in altum'. (Verg. Georg. 1, 141 sq. 'altus' pro 'profundus' usurpasse uidetur).

95,26 prospecti] Caes. bell. Gall. 4, 28, 3 (maius) 'in altum prospectae'.

95,27 montibus destinati] scil. 'uidebantur'. adiectivum visu activo usurpatum est, cf. Meibell. ad Curt. 5, 10, 5 p. 474. cf. auct. bell. Afr. 88, 2. Herzog. ad Caes. b. Gall. 7, 72 p. 559. Walter 'Studien zu Tacitus und Curtius' 1887 p. 28.

95,28 descensionem facere] cf. § 60. Curt. 7, 9, 5 'cui Scythae admetos ordines equitum in primo ripae margine opponunt, ut ne applicari quidem terrae rates possent'. Arr. 4, 4, 4 & τοις Κεϊθαις παραπικρονος ετι τη εγγη.

telis contentis] cf. Nonium s. v. p. 462 ed. Muell. Verg. aen. 9, 623 (ubi Ribb. 'intendit'), 10, 521, 12, 815. hoc autem epitomae loco 'tela contenta' significat 'tela missa', ceterum simplex uerbum Silio Italico 1, 395 tridendum esse censeo, qui Cartaginensium quendam in pugna occisum his uerbis prosequitur:

'felix heu memorum et uitae laudandus opacae,
si sua per patrios tenuisset spicula saltus.'

quamquam Haer codicum lectionem 'tenuisset' defendere conatus est ('Jahrb. f. Phil.' vol. 137 p. 190), tamen mihi quidem persuasum est uerbum 'tenuisset' hoc loco nullo modo aptum, sed facillima mutatione scribendum esse:

'si sua per patrios tendisset spicula saltus'.

ad haec locutionem cf. Verg. aen. 9, 603. Hor. carm. 1, 29, 9. cuius formae 'tendisset' (pro 'tendensisset') exempla inuenio apud Neuium 'Formenlehre' vol. III p. 559 ed. tert., ex. gr. Prop. 4 (9), 8, 37 (usuriat lectio). Sen. Herc. fr. 358. Val. Fl. 4, 365 (ex conl. Schenckelii). ratio-nibus autem metricis hoc loco Silius adductus esse uidetur, ut forma 'tendisset' uteretur, quamquam apud uer. 8, 60 inuenitur 'tendit'.

praestolabantur] cf. Fest. s. u. p. 233 ed. Muell. Herzog. ad Caes. b. Gall. 3, 24 et ad bell. civil. 2, 23.

medium] i. q. 'dimidium'. sic 'medius' saepius usurpatur. Krebs 95,29 'Antibarbarus' II p. 63 s. v. et quoque laudat. 'Iter suminis' dictam est ut ap. Apul. met. 2, 13 p. 32, 24 ed. Vliet: 'quem ad modum . . . et maris et uiae confeceris iter'.

praestiterunt] i. e. confecerunt.

signorum sono] Arr. 4, 4, 5 ὅπῳ κακίγμων ἔσπρα τὸν ποταμὸν. 95,30
remigum cohortatione] Arr. 2, 21, 9 τὰ μέν πρῶτα . . . ἐπέλαον 95,31
δύο κελυκτῶν τὴν νότιας παραπικρονος . . . τότε δὴ τὸν βοή τε πολλὰ
καὶ ἔσπελασαν ἐὶ δάλλησιν καὶ ὅσα τῆ εἰρηκίᾳ εὐτόνῳ ἐπέφροντο. cf.
praeterea Arr. 6, 3, 5. Xen. hist. gr. 5, 1, 8. Polyb. 1, 21, 1 sq. Curt. 9,
8, 6 'militum clamor, remorum pulsus uariaeque nauarum uoces hortantium'.

barbari auiant e. q. s.] cf. Curt. 7, 9, 8.

multos assensum conpulsaque occiderunt] cf. § 77 'multos occi- 95,32
derunt plurimos uincientes'.

95,32 deinde simul] Curt. 7, 9, 9 'iamque terrae rates adpalcabantur, 95,31
tum' etc.

95,31 turmas] Arr. 4, 4, 6 μίαν ἑσπαρτίων. Curt. 7, 9, 10 'equitum 95,30
curmas'.

95,30 impressionem facere] cf. § 45. saepius ex. gr. apud Daretum Phry- 95,37
gium inuenitur haec locutio.

usque ad Liberi Patria colomazna] Curt. 7, 9, 15 'lapidas Liberi 95,1
commemorate, Flin. 6, 16, 49 auiant 'arsa'.

post triduum] 'posttriduum' (de uocabulo 'posttriduum' legitur ap. 95,5
Plant. mil. gl. 1082. hoc autem loco codicis scripturam paulo mutatae
retinui, quia aliquantum temporis inter illam paginam et reditum ad
Marsandam interfluxit ex Arr. et Curt. intellegi potest.

quarto die deuenit] Curt. 7, 9, 21 'quadrages rex longum itineris 95,6
spatium emensus peruenit in eum locum, in quo Menedem dice duo
milia pedum et CCC equos amiserat'. Arr. 4, 6, 4 ἐν τριῶν ἡμερῶν
κατάδραυ χλίσσος καὶ πεντακλίσσος εὐαθῶς τῆ τεράτῃ ὅπῳ τὴν ἐν ἡρώεσσι
τῆ πόλει.

95,6 Graiorum caedes] '(ubi) Graiorum' coniecit Reitzenstein coll. Curt. 95,7
l. c., fortasse recte.

95,7 mortuos sepeliri] Curt. 7, 9, 21. Arr. 4, 6, 5.

Bactrianam] ἢ Βακτρινην intellegendam est hoc loco, quamquam Arr. 95,9

4, 7, 3 et Curt. 7, 10, 10 Bessus Ecbatani necem esse tradiderunt. sed cf. Curt. l. c. 'in Sogdiana Pconolao . . . relicto Bactra peruenit. inde Bessum Ecbatana duci iussit'. Arr. l. c. § 1 & Ζαπιακὸν δίακτρον et § 3 ὄψα δὴ . . . παρήγορον ἐκ αὐτοῦ Βήχορον.

99, 10 eumque] de morte Bessi cf. Curt. 7, 5, 40. Justin. 12, 5, 11. Diod. 17, 83, 9. Arr. 4, 7, 3. Plat. Alex. 43, 2.

suspensum] 'cruci adfixum' Curt. l. c. (cf. Just. l. c.).

fundia necavit] auctor similem legisse videtur ei relationi, quam Diod. l. c. praebet, qui dicit: τὴν μὲν διεκοπρόντων.

deinde post diem undecimum] Curt. 7, 10, 13 'quarto die ad flumen Oxum peruenit est' et § 15 'superatis diebus amnis Oxus et Oxo ad urbem Margianam peruenit'. Arr. 4, 15, 7 αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν ὄριον τε ποταμὸν ἦεν αὐτὸς καὶ ἐπὶ τὴν Κορινθίαν προσηύχων ἔθνηκα. de Oxio flumine (h. l. 'Oxetum' tradidit esse) cf. praeterea Strab. 11, 11, 5 p. 518, qui Oxum vocaturum τοῦ ὄξου esse dicit, et Ptolem. 6, 11, 2 et 4, qui modo uero fieri poterit, ut Alexander primum ad Oxum, deinde ad Oxum perueniret, nisi dici potest. ceterum ex hoc quoque loco (cf. uerba 'in Bactrianam peruenit . . . inde ad Oxum deuenit') colligendum est epitomae uocabulo uocabulo 'Bactria' partem quoque Sogdianae provinciae in extra Oxii fluminis ripa sitam designasse, et iam supra monuimus. Alexandrum autem illo tempore non in satrapa Bactrianam, qua proprie ita uocabatur, uersatum esse etiam ita, quae § 19 narrantur, comprobatur. ceterum ex Nisium p. 120 not. 2.

99, 12 ex eis regionibus] ad ea quae sequuntur cf. Curt. 7, 11, 1 seqq. Arr. 4, 18, 4 seqq.

quadam hominum multitudo] triginta milia armatorum fuisse tradit Curtius l. c. § 1.

99, 13 praeruptum] Curt. § 2 'omnibus aetatis et aetrupta'. Arr. l. c. § 5, 99, 14 confugerant] cf. ex. gr. § 15 'multitudo . . . interfecerunt'. Faber-Herwagen ad Liv. 22, 10, 8 p. 263.

causae horribilem altitudo aspectum] praesens uerborum distinctione ex 'horribilem altitudo' ortum est primum 'horribili multitudo', deinde 'horribilem multitudinem', denique ut aptus sensus efficeretur, 'omnis' in 'quorum' (ad 'hominum' pertinens) mutatum est.

in se] Fabri ad Sall. Iug. 4, 6 p. 167.

99, 15 XX stadia] Curt. l. c. § 2 'petra in altitudine XXX cubitae distans, circumdatis C et L complicitis'. hoc autem regionis loco quadam interdictioe manifestum est; expectat ex. gr. tale aliquid: 'caminabat (nec 'patolabat') enim ab imo ad summam non minus XX stadiis'.

so aditus] Curt. l. c. § 3.

99, 16 homines CCC] Curt. l. c. § 7 seqq. Arr. 7, 4, 19, 1 seqq. grandi praesidio impulso] ad rem cf. Curt. § 12. Arr. 4, 18, 7. paulo supra legitur 'timore impulsa', quorumlibet hoc quoque loco 'perpulsio' uel 'impulsio' conuenit Reitzenstein.

post] Polyaeu. 4, 3, 29 κατόπιον τῆς πέρας. (Liv. 22, 4, 3 'Balkares post montes circumduxit'.)

99, 20 ut in saxis e. q. s.] Curt. l. c. § 13 'ferreos cuneos quos inter saxa deligerent . . . parabant' et § 15 'quidam, cum cuneos inter saxa deligerent, gradus subdidere, quae insisterent'. Arr. 4, 19, 1 ποσσάκουσ μακροῦσ σιφροῦσ, οἱ σὶ κορυφὴ κατὰσπῆρῆσεν αὐτοῖσ, ποροκρούοντες, τοῦ κατὰσπῆρῆσιν αὐτοῦσ ἐκ τῆν ὄρησ κτλ. et § 2.

†angulis actos] est codicis scriptura, quae uerborum ut possit defendi, fortasse autem ex Schwartzii emendatione scribendum est 'singulos actos'. Keil coniecit 'angulis rectis'.

99, 1 totius] Curt. l. c. § 15 'adactis funium laqueis enasere'. Arr. 4, 19, 1 τοῦτοῦσ [τοῦσ ποσσάκουσ] καλυβῆσιν ἐκ λίθου ἰσχυροῦσ ἐκδύοντες.

minutam] cf. auct. bell. Afr. 31, 1 et Woefflin. ad h. l. p. 53. 99, 21 aditum] post 'MINVTATIM' facile 'ADITVM' interserere potuit. ceterum haec scio an coniectura Schwartzii 'staudent (ex alio alijam) recipienda sit, conferat uelim Caes. bell. civ. 1, 68 'estulatio alii ab alii'.

in nocte] scripti. 'noctis' exstat ex. gr. § 87. cf. 'in meridiano 99, 22 tempore' § 29.

adgrederentur] licet hoc loco emendationem ad Curtii quendam locum uocabituum proferre. Apud sum emam scriptorem 4, 1, 31 libri massa scripti haec tradunt: 'eos Amyntas proelio superatos in urbem compellit castrisque positis uictores ad populandos agros: uelut in medio positis diis hostium cuncta agebantur, quo loco 'diis' omnes codd. exhibent praeter Leidensem, qui praebet 'ediis'. ac primum quidem uerba 'Amyntas . . . compellit . . . uictores ad populandos agros' nullo modo ferri possunt, cf. Waelethum apud Muetzell. ad h. l. p. 185 ipse modo Muetzellium, qui dicit: 'dagegen würde uictores als Subject sehr treffend und von wesentlichen Nachdruck sein' codicisque Theocren. scripturam 'castrisque positos uictores festiuant ad populandos agros' afferit. Muetzellii assentiri non debito, sic enim scribendum esse arbitror: 'eos Amyntas proelio superatos in urbem compellit castrisque positos uictores ad populandos agros (aggreduuntur)', qui locus altero quoque uicio inquinatus est, quem ut tollerent, multi uiri doctissimi iam operam dederunt. quorum coniecturas insensae facillime apud Muetzellium Hedickium Vogelium ad h. l. mea autem sententia hic locus sic restitutus est: '... uictores ad populandos agros aggreduuntur: uelut in medio positis aedificis hostium cuncta agebantur'. cf. Caes. bell. gall. 4, 58, 3 'omnibus agris uastatis, aedificis incensis'. ib. 5, 29, 2 'uastatis omnibus eorum agris, uicis aedificisque incensis'. ib. 6, 43, 2 'omnes uicis atque omnia aedificia incendebantur; praeterea ex omnibus locis agebantur'. Liv. 3, 18, 5. cf. etiam Woefflin. ad auct. bell. Afr. 65, 1 p. 104. denique ne ex quidem quae praecedunt uerba sana sint; § 30 enim codices Curtii praebent: 'hoc ipsum concurrant ad delenda praesidia Persarum', cum sine dubio legendum sit 'ocisissime concurrunt'. cf. ex. gr. Curt. 10, 2, 27.

intels candidi] cf. Curt. 7, 11, 11 et 19. Arr. 4, 19, 3.

citius Alexandri opinione] uulgo 'opinioe ceteris', sed cf. 'diclo citius, solito citius', saepeus ablatiuis ille praecedit.

plures] Curt. l. c. § 19 'fotio e numero II et XXX in ascensu in- 99, 22 terisae adgreduunt'. Arr. l. c. § 2 τοῦτοῦσ ἐκ τῆσ κορυφῆσ μὲν ἐν τῆ ὄρησ ἐκδύοντες.

praecipitante] participium praesentis uim habet participii aoristi, cf. TI 'quos ubi barbari conspicientes circumsteterunt'.

perferunt] an 'profecerunt'?

sum primo mane] 'primo mane' legitur ap. Justin. 1, 10, 4. Co- 99, 23 lunt. 12, 1, 3. cf. praeterea 'sum diluulo, cum prima luce, cum occasu solis' sumilia.

quendam ex suis Daren] ad hoc nomen proprium cf. Scroium ad Verg. aen. 5, 469, 'Darus Daretis', unde est 'Dareta'; et 'Darus Daris', unde est 'Darus' et 'Prasias', 6, 61 p. 245, 4. ed. Hertz. cf. praeterea Curt. 7, 11, 5, 22 qui praebet 'Cophes', Arr. autem l. c. § 3 ἄρῆουσ tantum commemorat, apud quem hic Artabaxi filius Κυρῆσ 3, 23, 7 existat, Ariomasen] Curtio 7, 11, 1 'Arimazes' audit, Straboni 11, 11, 4 99, 24 p. 517 Ἀρριμάζης, Polyaeo 4, 3, 29 denique Ἀρριμάζης. Ariobazanes in Indiam profugisse narrat epitomae auctor § 3.

se dederet] nisi supplementum 'rupem' uel 'arces', cf. ad 'dodendi' uerbum absolute positum Liv. 24, 55, 1. Curt. 3, 1, 6 et Muetzell. ad h. l. p. 9.

- 36,27 inbet Dares, ut] uerbum 'inubendi' hoc loco et cum accusatio personae et cum conuincione 'ut' coniungitur ut apud Hyginum fab. 196 p. 125, 17 ed. Schmidt: 'Pau inisit eos ut in feris bestias se conuertent.' cf. Woelfflin. 'Archiv' VII p. 434 ad auct. bell. Hisp. 27, 4, ad rem uide Curt. I. c. § 22 et § 24. Arr. I. c. § 3.
- 36,28 significaret] i. e. ostenderet, cf. Curt. I. c. 'ostendi a tergo inisit, qui ceperant ostiorem'.
- 36,29 homines notatiōis] Curt. 7, 11, 5 et 24 ('pinnas habere aut milites Alexandri?'). Arr. 4, 18, 6 ἠρωποὶ ἐξέλουον Ἰνδῶν ἐπιορθεύοντες ἈΜΕ-αὐτοῦ.
- 36,30 timidus] pro aduerbio. res est notissima. cf. ex. gr. § 50 'libens'. Liv. 3, 26, 3 'castris se pauidus tenebat.' id. 27, 12, 15 'dum illi trepidi castra.' semper autem dicitur 'studiosus' (cf. § 10).
- 36,30 Ariomazes interfecerunt] discrepat a Curtio 7, 11, 28: 'omnis crucibus inisit adigi' (Alexandere).
- 36,32 reliquis ignouit] Curt. I. c. § 29 'multitudo dediticiorum incola nouarum urbium dono data est.' partem exercitus] Curt. 8, 2, 13 'cum parte exercitus Hephastionem in regionem Bactrianam misit', § 14: 'ipse Xenipha peruenit', § 19: 'in regionem quam Nautaca appellant, rex cum solo exercitu uenit.' cuius relationem ad epitome paulo discrepare manifestum est. Arr. 4, 18, 2 Ἀδιδυβοῦς βέ πῆρ Νάουταν ἀναπέμπει τῆς ἐπιορθῆς ὄψεως τοῦ ἡγεῖντος ἤν ἄρ. ceterum hoc epitomes loco Nautace in provincia Bactriana sita fuisse dicitur, sed iam diximus auctorem notum uisum Sogdianae illi provinciae attribuisse, cum ex Arr. 3, 28, 9 (sic Nautax τῆς Σογδιανῆς χώρας) colligendum sit illum locum in dextra Oxi ripa situm fuisse.
- 36,34 Xeniptam] cf. Curt. I. c. § 14 'Xenipha'. Sissimithros] marial lectio apud Curt. 8, 2, 19 sqq.: 'simithrides, sissimithron, assimithros, simythari'; Sicuthēs autē Pintarcho Alex. 58, 2 et Strab. 11, 13, 4 p. 617.
- 36,34 barbaro] an 'barbarorum'? cf. 29, 10 'more Peranum'. e matre sua] Curt. 8, 2, 19 'duobus ex sua matre filia genitis.' profuderat] Plant. Baech. 455 'qui illum produxit sibi.' Rud. 1173 'qui te produxit pater.' Lucil. sat. 26, 89 Muell. 'liberos producere.' quae uis huic uerbo paucis locis uidetur subiecta esse.
- 36,32 Dahae] Curt. 8, 3, 1 'Dahae deinde statuerat petere: ibi namque Stiphamenen esse cognouerat.' (cf. de Stiphamenen fuga et morte Arr. 4, 17, 7). Dahae . . . ex eo loco] cf. Caes. bell. ciu. 1, 18 'Sulmonenses, quod oppidum.' hoc epitomes loco aut quadam interierant (ex. gr. 'quo confugerat Stiphamenes') aut 'quo' delendum est, quod malui. possit etiam scribere uerbis transpositis: 'quo ex loco Stiphamenes' coll. § 75 'quo in loco'.
- 36,33 ob hanc causam] cf. Curt. 8, 3, 1 sqq. 'Stiphamenes uxoris inmodico amore flagrabat; quam aegre fugam et noua subinde exilia tolerantem in omne discrimen comitem trahabat'.
- 36,34 forma praecellenti] retinui, comisci autem 'praecellentes' coll. Plin. n. h. 7, 184 'in eodem notissimum Mysticum tunc forma praecellente' et Claud. Quadrig. ap. Gell. 17, 2, 13 'forma factis eloquentia praecellere.' magnificat] i. e. 'magni faciebant', cf. Krebs 'Antibarbarus' II p. 43 s. v.
- 36,35 in omnibus sinibus et laboribus] cf. Curt. I. c. 'quam aegre fugam et noua subinde exilia tolerantem, in omne discrimen comitem trahabat'.
- 36,35 negat se] fuscus hanc rem Curtius narrat § 2-7.
- 36,37 deinde post] uisitatius est 'deinde postea', sed 'post deinde' uel
- 'poste deinde' inuenitur ex. gr. ap. Ter. Andr. 483 et apud Gellium. cf. Bremi ad Nep. Eumen. 5, 5. Haadit Turcellin. vol. II p. 242 sq. multis praecibus orare] cf. Woelfflin. ad bell. Afr. 91, 3. Herzog. ad Caes. b. g. 7, 26, 3 p. 478.
- 36,37 poculum biberent] i. e. haurire, cf. Krebs 'Antibarbarus' I 106, 9 p. 215. estne scribendum 'pocula' fortasse 'poculum' i. est q. 'sopor'. § 99 'poculum uenentatum'. silentium] cf. Herzog. ad Caes. b. gall. 7, 26 'silentio noctis'. 106,10 Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 60, 22 p. 422.
- 36,37 pulinax] h. l. idem est quod 'pulunus' (cf. Sall. Ing. 71, 4. Catull. 6, 9). quo tamen sensu six multis locis inueniri possit hoc uocabulum (cf. Krebs 'Antibarbarus' II p. 388 s. n.), nam Suet. Aug. 45 p. 59, 19. Caes. 4 p. 149, 31. Liv. 6, 181 sq. huc non quadrat, cf. Friedländer ad Liv. I. c. neque uero 'pulinax' in 'pulunus' mutare solui, cum etiam apud Petron. 134 ('caput inclinauit super pulinax') omnes fere codd. praebent 'pulinax' (editores ex nonnullis codd. 'pulunus', ueroc ut recte).
- 36,37 submissi] Verg. n. e. 524. Nep. Alcib. 10, 5. 100,11 Ita gurgulione extenso] cf. Guhl. et Koner. 'Leben der Griechen und Römer' p. 682 ed. VI: 'ein oder mehrere Kissen (pulunus), die am Kopfende des Lagers ihrer Platz fanden, hatten die Bestimmung, dem Kopfe eine erhöhte Lage zu geben (daher auch varronia genannt)'. gurgulione] i. q. 'gula' uel 'guttur', apud Varro, Cic. Tell. § 21 'gurgulionibus insectis', scripti. posterioris temporis. extenso] haec participii forma praeserim usurpatur de membris corporis (non 'extensus'). et ita] cf. auct. bell. Afr. 16, 3 et 17, 1 ubi uid. Woelfflin. 106,10 progressa] et 'ad Alexandrum' cohaerent.
- 36,37 decoram ornata] cf. formae dignitate] Ov. met. 2, 773. Verg. 106,10 acn. 5, 133.
- 36,37 formae dignitate] cf. Bremium ad Nep. Them. 6, 1 p. 47. Cic. 106,14 de off. 1, 36, 130.
- 36,37 (et) crenata erat] Curt. I. c. § 11 'respansam crenore'. estne scribendum pro 'caui'; 'ut' cf. Curt. I. c. § 10 'sicuti erat' (Woelfflin. ad bell. Afr. 4, 4).
- 36,37 conspectus est] § 77. 100,15 multimodis] cf. Krebs 'Antibarbarus' II p. 98 s. v. Reig. 'Vorlesungen' I p. 289 not. 235b. p. 290 not. 235c. Nipperd-Lup. ad Nep. Arist. 2, 4.
- 36,37 admiratus] § 18. cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 36, 3 p. 122. quae esset] § 29 autem legitur 'quae ea — esset', cf. Woelfflin. ad bell. Afr. 16, 3 'quis sim'. tum] cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 11, 8 p. 41. eundem ad 106,35 Sall. Cat. 51, 40 p. 125. caput uiri] quod ueste inuolutum attulerat, cf. Curt. I. c. § 12. pissime] per irrisionem dictum est. 106,17 poenas pro sceleribus] idem quod 'poenas scelerum', cf. Sen. Med. 925. Lactant. 3, 7, 21, 4, 11, 11, 7, 11, 2. ob] bell. Afr. 46, 4 et Woelfflin. ad h. l. p. 77. fortasse scribi 106,10 debet: 'habuit (id) ne . . . fecisse' etc. quod ubi factum — Stiphamenen occisum] cf. § 50 'id — 106,20 Alexandrum aduenisse'. Cattenen] in proelio cum Cratere commisso occisum esse tradit 106,21 Curt. 8, 3, 2. Datapharnen] Curt. 8, 3, 15 'Dahae Stiphamenen caedo coeperta. Datapharnen unctum Alexandro dedunt'. 106,22 nobilit] cum Dahae ipsi se dedidissent (Curt. I. c.). 100,22

- deinde Alexander ex eo loco profectus est] ad ea quae sequuntur
cf. Curt. 8, 4, 1 sqq.
- 100,23 cum iam tertium diem] Curt. l. c. § 3 sqq.
- 100,24 nocte caelo obducta] cf. Nep. Hann. 5, 2 'obducta nocte' et Bre-
miana ad h. l. p. 331. Curt. 8, 13, 25 'obducta nox caelo.' id. 4, 7, 13
'obductae caelo nubes considere solem' et Muetzell, ad h. l. p. 366.
Verg. Georg. 1, 248 'obstanta densantur nocte tenebrae.' Hom. Od. 11, 19
δῶλ' ἐνὶ νότῃ δῶλῳ τέρματα βελόκι προτόκω.
- 100,25 fulguribus] cf. exempla a Kuehaero 'Anst. Gr.' I p. 194 g. allata.
glaciocores] Plin. n. h. 20, 230.
tabernacula] haec tempestate Alexandri exercitus in castris oppres-
sus esse videtur, non in itinere (supra § 24 'cum iter faceret' et Curt.
l. c. — sed cf. eund. § 13 et epit. § 27 'in castra revertebantur').
rigida] pro ἐκλύον dictum, cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 33, 3
p. 108. Verg. Georg. 3, 363 'aestiva rigescunt induta.'
- 100,26 intermittitur] scripsi § 99 col. cf. Caes. b. g. 6, 8, 2 'aento inter-
misso'.
- 100,31 uicos ac villas] alliteratio studio quaesita videtur esse.
villas] i. q. apud Caes. 'aedificia' (nos 'Einzelhöfe'), cf. Woelflin.
ad auct. bell. Afr. 65, 1.
passim] Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 61, 2 p. 213. hoc loco eadem
uis hinc vocabulo subiecta est quae apud Liv. 21, 28, 4 'in uicos passim
uicos diffugimus' (nos: 'nach allen Seiten hin').
- 100,32 se adplicabant] § 77 'ad murum adplicati'.
rupes atque saxa] cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 33, 4.
inpendentia] ex eo vocabulo cogitatione suppletum esse videtur
'inpendentes' (ad 'rupes'), cf. Woelflin. ad bell. Afr. 5 p. 9.
- 100,33 ex eoque descendere] ita semper apud Ciceroem et Liliam, 'e quo
descendere' apud Sallust.
ob torporem] i. q. 'prae torpore'.
100,34 tons] cf. interp. ad Verg. sen. 3, 141. 175. 5, 455 (nos 'fermer,
auch, und').
- 100,35 haerebat] Ov. met. 4, 266 'membra ferunt haesisse solo.' alibi
'haerere aliqua re' inuenitur.
- 100,36 habere] estne scribendum: 'haberi', cf. 'differebatur' (arma)?
ad hominum XXX milia] apud Curt. 8, 4, 13 omnes codi. praee-
bent 'XX milia'. sed eodum lectio sine dubio reuertenda est
in 'duo milia'. sed eodum lectio sine dubio reuertenda est
100,37 miserissima morte perierunt] constructio ad sensum. cf. Fabri-Heerwagen
ad Liv. 21, 21, 13 p. 70. aliter ex. gr. Entrop. 8, 13, 2 'is a T. Manlio
vinctus est captus, uicinis cum eo duodecim milia', uti pro eod. lectione
'cum eo' conici 'omnino', cf. Muetzell, ad Curt. p. 140 et Woelflin. ad
auct. bell. Afr. 12, 3.
qui aut corporis dolore aut aliqua parte membrorum debilitati
essent] ad 'aliqua parte' cf. ex. gr. Liv. 45, 31, 3 (aeneius 'ex aliqua
parte') et Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 15, 2 p. 283. sensus est militem
artus laborasse. sed 'corporis dolore' hoc loco mihi est suspectum, quam-
obrem conici 'torpore' pro 'dolore'. ceterum cf. Curt. 8, 11, 23 'plures
aliqua membrorum parte mulcati' et ad urbium 'debilitandi' Muetzell.
ad Curt. 4, 3, 5 p. 207.
- 100,38 in castra reuertebantur] ex uillis uicis, quo confugerant. ceterum
'(non) reuertebantur' conici Reitzenstein.
- 100,39 iter coeptum] cf. Muetzell, ad Curt. 5, 1, 13 p. 377.
ad Gasetas] Curt. 8, 4, 1 'ex hibernis milium exercitum regionem
quae Gasaba appellatur adduxit.' deinde narrat tempestatem illam ex-
- ortam esse, quam epitomae auctor supra descripsit et § 29 Alexandrum
inde Sagae in Sagae petiisse. ad nomen 'Gubna' cf. Zumpt, ad h. l. p.
373. ueriores interpretes conferant Arr. 4, 17, 4 Βαρκά, χριστιον της
Σαββατικης οχυρου.
perseuerare] cf. § 10 'id perseuerare'.
stratras quidam Chorienes] ex hoc loco intellegitur apud Curt. 8, 101,
4, 21 nomen Chortandi uel Cortandi stratrae iniuria ab editoribus
in nomen Oxyartes mutatum esse, quod Zumpt, inanis oisibus fecit, ne
Curtius a se ipso et a ceteris auctoribus dissentiret. cum Curtius autem
loco arte coniungendum esse Pitarchi locum in uita Alexandri (47, 4)
iam Wesseling. intellexit, quem uide ad Diod. 18, 3, 3 tom. II p. 259, 84
[— p. 226 sq. ed. Dind.] multi autem et decissimus uiri Wesselingii senti-
entiam refutare conati sunt, ex. gr. Muetzell, ad h. l. p. 746, Droyen,
'Gesch. des Hellenismus' I 2 p. 83 not. 2 edit. II, sed uehementer er-
ruerunt. ut autem ex his locis appareat, uariis scriptura nominis illius
stratrae (Χορτιαν, Chortandus, Corianus), quomobrem quae uera no-
minis forma sit, uix quibusquam diiudicare possit, sed ego Corianum cum
eodem esse puto atque Chorienes stratrae apud Arr. 4, 21 commemoratum,
quod etiam Guil. Geiger 'Alexanders Festsitze in Sogdiana' 1884 p. 26 sq.
et p. 40 censuit. notissimum autem est apud diuersos scriptores diuersa
de castellis in his regionibus ab Alexandro exstructis tradita esse, sed
uere simillimum est Arimano castellum (Curt. 7, 11) idem esse atque
castellum illud, quod in provincia Sogdiana situm fuisse dicit Arr. 4, 18,
4 sqq. (§ 4 ἐν τῇ Σογδιανῇ πύργῳ), cf. Geiger, l. c. p. 35 sq. Niese p. 122
not. 1, Schwarz l. c. p. 78 not. eodem autem modo Sisimithris castel-
lum (Curt. 8, 2, 19 sqq.) idem uidetur esse quod Curt. 21, 13 Chorienis
castellum uocat. (Χορτιανόν πύργον), cf. Geiger, l. c. p. 36, Niese p. 122
not. 1, Schwarz l. c. p. 88. in illud Sisimithris uel Chorienis castellum
Roxanae confugisse appareat ex Strab. 11, 11, 4 p. 517 δὲν βέ (quod
Ἰνδῶν) . . . τῆν ἐν τῷ Βακτριανῷ (πέτρῳ) τῆν Σισιμῆθρον ἐν ἧ ἔκειν
Ἰνδῶν τῆν θυραπόδον Πυθέων, a quo tamen discrepat Arr. 4, 18, 4.
Chorienis autem nomen apud Arrian. tantum traditum apud Curt. 8, 4, 1.
Plut. Alex. 47, 4, Epit. § 28 et § 32 laetere uidetur. sed haec haecena
iam redeamus ad Curtii locum, quo non restituta quidem lectione codi-
cum omnia recte se habere manifestum est. proceum enim 'ipsis'
§ 23 tum ad Chorienes (Chortandus) referendum est et Curtius eo
modo a se ipso discrepat (cf. 10, 8, 11). neque tamen quaedam inter-
dicere Wesselingium secutus putarim, immo Curtium quae apud eum,
quibus auctoribus usus est, legerat male coniecta summa, ut aequali,
indulgencia memoriae tradidisse.
- in conitium] non 'Speisemmer', cf. F. Walter 'Studien zu Ta-
citus u. Curtius' 1887 p. 59, qui hoc locum affert: Curt. 8, 5, 9 'conitium
egreditor'. 34, 8, 6, 13 Tac. hist. I, 81, 5, 38, 1, 82, cf. conitocion.
cum ceteris amicum illius] i. e. una ceteris uirginibus, amico-
rum filijs, cf. ex. gr. Xen. anab. 5, 2, 21 et δῶλο Κριτρ. Verg. aen. 7,
614 'cetera pubes', quo modo 'alios' quoque inuenitur.
saltatum] conici col. Plut. de Alex. M. fort. or. l. c. 11 p. 322 E: 101,7
'Πυθέων ἀρετικὸς τῆς Ἰνδῶν πύργου ἐν ταῖς ἀγαθῆραις ὑπερῶν
αὐτῶ ἵππων δῶλ' ἔτηρε.
Oxyartes] apud Curtium 'Oxartes' uel 'Oxirates' traditum est,
Graecia addit 'Oxytrac'.
omnibus fortissimam] cf. § 83 'alium alio deterrere respon-
dissa.' similiter apud Graecos pro comparatio quaedamque superlatiua
inuenitur, qui eodem modo quo comparatiua genitiuum post se habet
(Viger, 'de idiomatico' p. 67 not. ed. III). ceterum exempla ex postero-
rum temporum scriptoribus Latinis petita inuenias apud Woelflin. 'lat.
u. roman. Comparatio' p. 68 sqq.

- 101,9 inveniunt] suppleti coll. cf. § 68 p. 107, 9. § 54 p. 104, 38.
- 101,10 pocalium prebendi] libatio significatur.
- 101,11 deos comprecatus] cf. § 85. verbum 'comprecandi' ex sermone poetico petatum apud Plant. cum dativo, sed apud Terent. et Catull. 64, 191 cum accusativo coniungitur, cf. Riestum ad Catull. l. c. multa multa] cf. Cic. pro Rosc. Amer. § 130 'multa multos'. id. ad Att. 11, 9, 1 'multae multorum'.
insperantibus] cf. ex. gr. Catull. 107, 1 sq. 'si quod quid cupido optantique obtigit unquam insperanti, hoc est gratum animo proprie.' nos 'unverhofft, kommt oft'. Curt. 8, 4, 27 'insperato gaudio'.
- 101,12 ex captivis] cf. Curt. l. c. § 26 'Achillem quoque ... cum captiva coisse'. id. 10, 3, 11 'non dedigratus ex captiva liberos tollere.' ceterum quae secuntur verba mendose tradita videntur esse; equidem codicis scripturam explicare frustra studui. digna igitur est, quae legentibus proponatur Neoptolemi coniectura: 'multos reges ex captivis procos[esse filios, mult]os filias' e. q. s. fuit cum verba, quae tradita sunt, sic interpretaretur, ut ab Alexandro Neoptolemon procosum (Arr. l. 11, 8) significari putarem. in enim ex Lanassa, quam ex templo Dodonaeo vi abduxerat, octo liberos sustulit, quorum ex numero filias finitimis regibus in matrimonium dedit. sine dubio autem 'rerum gestarum' auctor Alexandrum plura loquentem fecit, cuius tamen oratio ab epitomatore in artus contracta est.
- 101,13 communicatione] cf. communicare 'sich mit j. in Gemeinschaft begeben', quae vis huius contextu apud scriptores ecclesiasticos subiecta est.
- 101,14 quare, inquit] cf. § 38 et Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 10, 4 p. 35.
- 101,15 si] l. est q. 'etiamsi', cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 19, 4 p. 62 et Fabri ad Sall. Ing. 85, 48 p. 339.
- 101,17 his verbis amico colobartorum] verba quae secuntur vitiosa videntur esse, quae sic conformanda esse patem: 'uti sibi quisque in coniugio virginem matrimonio iunctam [abduerit, ipse Roxanen matrimonio iunctam] abduxit'. cf. ad rem Curt. l. c. § 27 sqq. quam coniecturam in verborum ordine non recepi, nisi 'uti' in 'et' mutare malui.
- 101,18 magno opere gavisi sunt] Curt. l. c. § 27 'insperato gaudio laetus pater sermosum eius excipit', quo tamen loco 'elatus' pro 'laetus' scribendum esse arbitror, neque enim 'gaudium' significat, quod nos dicimus 'das freudige Ereignis', neque apte verba 'gaudio laetus' coniungi possunt. cf. praeterea Curt. 4, 6, 26 'insolenti gaudio elatus'. 6, 7, 24 'gaudio elatus'.
- 101,20 †Bactron] ultimos videntur esse, fortasse latet 'Bactrinum', cf. Arr. 4, 22, 1 'Αἰθιοπίας οὐρού πῦρ ἐκ Βακτρίας ἔστ'. sed de rebus tam incertis cavendum ne harridescam, quomobrem nomina geographica quamvis aperte corrupta semper retinui hic interdum exceptis, quibus facile mederi potui.
castra] quid sub hac voce latet aut quae castra intelligenda sint, nescire me fateor, fortasse 'hiberna', quae § 19 'in Bactros Nantacen in hiberna' commemorantur.
- 101,21 †Orxum] fortasse 'Orum', nisi praestat statueri nomen eius fluminis latere, quod Plin. n. h. 6, 52 (codd.: 'iachrum' noli 'iaccrum'; Iam ex conl.: 'Bactrum', idem nomen praebet codd. Solini 49, 1) commemoravit.
stadia XXX] Curt. l. c. § 2 'per COOO stadia'.
per loca sola] fortasse conferendus est Curt. 7, 5, 1 sqq., ubi 'loca deserta Sogdianorum' (immo 'Bactrianorum', cf. 7, 5, 18) describuntur. ceterum cf. ad § 68 'per solas terras'.
- 101,22 Indiam versans] cf. ex. gr. Sall. Ing. 19, 3 'Aegyptum versans'.
†Drapim] Δραπίων intelligenda esse intellexit Schwartz.

- †Arines] similia tradit Curt. 8, 4, 19 sq. de Sisimithre i. e. Choriene, cuius nomen hoc loco ne recipiamus, prohibemus § 28. comessato] 'comitatus' et 'comessatus' confunduntur § 28. barbaricam] apud solutae orationis scriptores inde a Plinio maiore insensur.
tradidit] sc. 'nobis'. cf. en quae secuntur. 101,25
hinc progressa] quae secuntur fortasse sic restituerenda sunt: 'peroxit ad Cophena' (cf. Arr. 4, 22, 6). 'quod' sc. 'flumen', cf. § 7 (Maracanda) 'quod' sc. 'oppidum'. 101,26
dierum VIII] via] cf. § 7 'quod abest a flumine Tami diorum ... via', ad VIII i. e. 'itineris' cf. Herzog. ad Caes. h. gall. l. 38, 1 p. 80. id] scripsi, cf. paulo infra 'id rex ganisus' et § 31 'quod factum ... ganisus sunt'. 101,27
primum locis filium] cf. Curt. 8, 10, 1 'illum tertium loco gentium ad ipse permissio memoratos: Patrem Libertum atque Herodem fama cognitos esse, ipsum eorum adesse certissime'. apparuit igitur hoc loco verba 'Libertum Patrem' excidisse, cf. § 95.
fluminem transiit] Lesius 'de Alexandri expedit. India' p. 29: 'Cophena phenomenon assensum transitum esse, quamquam Arrianus de hac re tacet, laesa per se apparret'.
ducibus sumis] Curtio 8, 10, 2 teste iidem laborum principibus itinerum ducibus sumis est.
ducibus] sc. itineris, cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 13, 5. cf. § 84. ad flumen Indum pervenit] Alexandrum exercitum in duas divisiones partes earumque alteram Perdica et Hephastione ducibus recta via ad Indum flumen misisse, ubi omnia, quae ad flumen transiendum necessaria essent, providenter impumque, qui hucus Cophens fluminis ripa in Indiam inersperpe constitisset, expectaret, recte excipit Lesius p. 19 sq. Cf. Arr. 4, 22, 7 et Curt. 8, 10, 2. facile igitur intelligitur huius epitomae auctorem narrationem ubertorem possime contraxisse. quin autem is, qui 'res gestae Alexandri' conscripsit, eadem de hac re tradidit quae Arrianus et Curtius, conferenti §§ 48, 55, 59 dubium non erit.
ipse cum equitate] 'ipse' et 'Craterus' inter se opposuntur. 101,28
cum equitate et levi armatura] cf. Arr. 4, 23, 1 et Curt. 8, 10, 4. 101,29
secundum flumen] i. e. Choem, cf. Arr. 4, 23, 2.
ad oppidum primum Indiae] cf. Arr. 4, 23, 2. Curt. 8, 10, 4—6 101,30
etc. erat oppidum Aspasiorum, cuius nomen hoc tantum loco extat.
ex oppido armati exierunt] ἄρματων ἔβησαν οὐδὲν ἐκ τῆς πόλεως, 101,31
Arrianus verbis (1: 20, 4) utat. Cf. Arr. 4, 23, 3. Curt. 8, 10, 4.
Istra portam rediit] Curt. 7, 11, 7 'intra portas compelluntur'. 101,32
postea exercitum eorum consecutus est] quae auctor 'rerum gestarum' sine dubio fusius narravit hoc loco epitomista sunt. cf. Arr. 4, 23, 4.
exercitum qui oppido deserto fugae se mandaverat, ut metum iniecerit] Curt. 8, 10, 5. Diod. 17 arg. huius cap. [vol. III] 101,33
p. 378, 14 sq. Dind., paulo aliter Arr. 4, 23, 5. Sed. cf. Lesium p. 21.
ad oppidum pervenit] Curt. 4, 23, 5 et 'Αἰθιοπίας οὐρού πῦρ ἐκ Βακτρίας ἔστ'. Curtius autem hoc oppidum non commemorat.
obediens acceptis] Arr. l. c. τοῦτην δ' ὀμολογῆν ἐνδοχῆτως Κρότηρον πῦρ ... καταράξεν οὐρού πῦρ. tertium autem oppidum Aspasiorum, 'Aproniv' (Arr. 4, 24, 6), apud auctorem auctorem desideratur, extat tamen in 'Itinerario Alexandri' p. 25, 11 sqq. ed. Volkms., ubi cum alia tum haec tradita sunt: 'ducenta denique triginta bovm milia illic capta formae merito destinatae sunt captivis Macedoniae cultum agros suorum et †suasitum'. quem locum iuri docti probabiliter adhuc non emendaverunt, quomobrem hoc loco coniecturam quandam, quam periclitatus sum, proferre liceat: 'ducenta denique triginta bovm milia illic capta ...

destinat Macedoniam cultum agros omnia et suas (scil. boues) inibat'. intelligendi igitur sunt boues admissurae idonei.

102,5 protinus ('progressus') cf. § 101.

102,6 ad oppidum Nysam de situ huius urbis cf. Arr. 5, 1, 1. 'ducenta triginta stadia' sunt fere undetriginta milia passuum.

102,8 pacificum' cf. § 42 'legatos mittit orationem'; postea etiam coniecit 'ad pacificandum'.

in deprecando 'deprecandi' uerbum absolute positum ut saepius.

102,9 cum perambulasset' scil. Indiam.

102,12 Meron' sic ex coniectura Zaretii apud Curtium quoque legitur, ex 8, 10, 12 haec de eadem fabula profert: 'inde Graeci mentendi traxerunt licentiam louis fensum Liberum Patrem esse colatum'. Arr. 5, 1, 6 τὸ δὲ ὄρος ὅ τ' ἐπὶ τῆς Πηνειοῦ ἐστὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μερῶν ὀνομασθέντος Διόνεος, οὗτι δὴ κατὰ τὸν μῦθον ἐν τῆσδε τοῦ Διὸς πύλῃσιν. Polyana, 1, 2 p. 7 M.: τὴν δὲ τρίτην πόλιν ἐκάλεσε Μερῶν τῆς αὐτοῦ γενεᾶς ὀνομασθέντος [cf. 'ex progenie sua']. Plin. 6, 79. Diod. 1, 19, 7.

102,15 Liberi Patris monumenta' Arr. 5, 2, 5 ὁμοσημίσηρα τοῦ Διόνεου.

102,14 oppidi libertatem' Arr. 5, 2, 2.

102,15 Aegyptum' apud Arr. 5, 1, 3 et Plut. Alex. 58, 4 audit 'Αἰγύπτου, quae secuntur apud utrumque scriptorum leguntur (Arr. 5, 2, 2 seq. Plut. Alex. 58, 5), ceterum fortasse scribendum ('praesens') praecipit' cf. § 66. cum petit' retinuit, cf. Dolabell. ap. Cic. ad fam. 9, 9, 2 'illud te peto', quo tamen loco Maehler 'a te' scripsit. ceterum cf. § 64 'petit ab eo'.

102,19 abducti essent' scripsi, ubi saepius modum iudicialium ex oratione recta quae uocatur in orationibus obliquas sententias secundas transiisse notum est, cf. ex gr. Liv. 2, 15, 3 'eam esse uoluntatem animam, ut qui libertati erit in illa urbe finis, idem urbi sit'. Draeger II p. 418 seq. (§ 456, 3).

si nos, inquit' haud raro oratio recta orationem obliquam excipit, cf. Kühnast. 'Liviae Syntax' p. 236. Cf. supra § 30.

102,19 ridiculum et uerum' et' hoc loco idem ualeat ac 'sed' uel 'et tamen', cf. ex gr. Cic. tusc. disp. 1, 3, 6 'hieri autem potest, ut recte quis sentiat et [und trotzdem] id, quod sentit, polite eloqui non possit'.

102,21 uerbate' cf. Curt. 8, 10, 13 seq. Arr. 5, 2, 5 ἵβην κακοῦ τὸ ἀνδραγαθὸν [repletus] καὶ ἀδύνατον τὸ ὄρος καὶ ἀπὸ τῆς ἁντὸς ἑστὶν ὀπίσθην γενεᾶν αὐροῦ: καὶ ἵβην κακοῦ καὶ ὄρος ἐν αὐτῷ εἶναι ὀπίσθην νεοτροβῶν.

102,22 Cordiaes montes' cf. Arr. 4, 25, 6 ἦν δὲ δὴ τῆς Γουδίωυ χερσὶν. Niese p. 119 not. 2. de flumine Guraeo Lesium p. 24 not. 2. (Justin. 12, 7, 9 montes Daedali. Curt. 8, 10, 19 regio, quae Daedalia uocatur).

Assacum' Arr. 4, 25, 6 τὸν δὲ τὴν τῶν Ἀσάκων χερσῶν ἦνεν. Strab. 15, 698 ἡ Ἀσάκωνος (Ἰνδ), ὅπου Μάκτρα Ἀσάκων, τὸ βαρύτερον τῆς γῆσεως, cf. ib. p. 691, sic hoc loco 'στρατοπέδον Assacum'. Itin. Alex. p. 25, 16 et 25, 2 Accae.

102,23 ad oppidum Masaga' idem oppidum Curtio 8, 10, 22 'Masagae' audit, Arriano 4, 26, 1 Μάκτρα, Diodoro in arg. lib. 17 τὰ Μάκτρα, denique Straboni 1, 1. Μακτρῶν.

in quo regnauit Masaga' idem perfecti uen. cf. Kühnast. uel. II p. 1 p. 99 not. 1 § 6 'adduxerunt' et § 70 'maius quae Porus ac Taxiles edificauerunt offendit', sed fortasse res ita se habet, ut rex ille sub principe Indorum, quem Arrianus 4, 27, 2 quarto opinionationis die cecidisse narrat, intelligendus sit, unde concludi potest tempus perfectum uerbi 'regnandi' recte de rege inuenta oppugnatione etiam uino usurpatum esse (cf. Lesium p. 24 not. 6). Itin. Alex. p. 25, 20 seqq.: 'sed die quarta belli in opera prae muro interfecto rege se dedisse'.

Mesagenus' Assacum' audit rex ap. Curt. 1, 1, 'Ασάκωνος ap. Arr. 4, 20, 5, 'Ασάκωνος ap. Strab. 15, 1, 27 p. 698.

Cleopis' apud Curt. 1, 1. et Justin. 12, 7, 9 'Cleopha'. 102,24 cum eius filio' Arr. 4, 27, 4 τὴν μητέρα τὴν Ἀσάκωνος καὶ τὸν πατέρα Δαφνῶν, sed Curtius puerum illum reginae fuisse filium potuisse uidetur, cf. eum 8, 10, 35.

[in quo] quae uerba et ex dittographia orta delenda esse cenent. 102,25 an sic scribendum et coniungendum: 'cuius post mortem mater Cleopis cum eius filio patrum imperium obtinebat loco regis. (regis) frater' etc.?

Amminalis' nomen apud Arr. 4, 20, 5 non legitur, ubi haec tantum leguntur: τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀσάκωνος. Amminalis igitur dux fuit militum mercenariarum, qui etiam § 42 commemorari uidetur. ceterum non perspicuo, quia de casu Schmeideri ad Arr. 4, 27, 7 (apud Kruegerum p. 197) Abissarem Assacem fratrem fuisse contendit.

VIII milia' ἄραυ ὄρος ἐστὶν Ἐπικουρίδιος, Arr. 4, 26, 1. cohortatus' ac. eos. cf. § 43 47. 98.

pugna Idorum e. q. a. i. uerba quae unciis saepi e margine in 102,27 uerborum contextum irrepisse uidentur, 'in' autem post uocem 'Amminalis' fortasse ortum est ex littera altera 'm' prae loco inserta.

XXXV stadium murus' haec uerba inter se coherent. cf. Curt. 102,28 8, 10, 25; 'XXXV stadium murus urbem complectitur, cuius inferiora saxo ... sunt structa' et Moetzell. ad Curt. 5, 6, 9 p. 453.

munition' ex accusatio qui praecedit facile nominatio 'oppidum' suppleri potest.

militum corona circumdata' cf. Moetzell. ad Curt. 4, 6, 10 p. 250.

hic' Alexander scilicet, ut § 46. 102,30 aequitibus' cf. Moetzell. ad Curt. 4, 9, 23 p. 294.

cruro sinistro' Curt. 8, 10, 28 'in suram incidit telum'. Arr. 4, 202,31 26, 4 τοῦτοῦτο ... ἵκ τὸ ἐπιπέδον. Itin. Alex. p. 25, 20 'Alexander eurus sagitta uulnerat'. Plut. Alex. 28, 2. de fort. Alex. 2, 9.

male adfectus' sensu concessiuo; uerba 'neque eo magis discessit' 102,33 idem ualent atque 'tamen non discessit' [Kühner Vell. II p. 1 p. 552, 4. Nep. Eumen. 4, 2]. fortasse scribendum est 'male affectus' [i. e. uulnere, cf. § 77] nel 'male accensus', ut apud auct. bel. Afr. 15, 6 ed. Weidli. p. 32.

deiecto uulnere' i. e. despecto nel neglecto, fortasse retinendo: 102,34 test. cf. Spartan. Diad. Iulian. 8, 2 'deiecta sunt etiam consulta senatus' et graecum uerbum κατόλιθον.

esse magis magnaque' quid post haec uerba exciderit, intelligi potest ex Curt. 8, 10, 29 'eum eurus saurium penderit et crure sic uulnere' ingrossens uulnus adgrauant dolore' etc. cf. Plut. Alex. 28, 2 ἰσχυρῶς γενόμενος. uulnus igitur ingrossescat ('uulnus intumuit' Curt. 4, 6, 19).

testudine[quo] fortasse aliquid interdicti: '(tormenta) festudineque'.

sawcio' facto, sauciato. 102,30 nituntur' cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 34, 2 p. 343.

tela tormentis consistit' Curt. 8, 10, 32 'excessus tormentis praeparatis graues hastas'. Arr. 4, 26, 5 βλάδι ἀπὸ μηχανῶν ὑψηλῶν. paulo infra: 'tela tormentis missa'.

machinationes' i. q. 'machinas', cf. ex gr. Sall. Iug. 92, 7. machinationibus ad murum applicant' malui scribere quam 'machinationibus ad murum applicantur' (§ 77) uel 'se applicant' (§ 26).

id e. q. s.] cf. § 25. 50. Kühner uel. II p. 531, 10. Fabri ad Sall. 102,3 Iug. 81, 4 p. 325. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 34, 9 p. 344.

multitudine' consueti Bentzenlein, quod haud scio an 102,32 norum sit, cf. Curt. 8, 10, 32 'tantas moles'.

inuitata' cf. § 52. Zumpt ad Curt. 6, 5, 7 p. 191 et 9, 1, 13 p. 431 102,4

- et Muetzell ad Curt. 5, 5, 7 p. 443. *lul. Val. 8, 19 p. 128, 25, 3, 51 p. 159, 4. fortasse scribendum est: 'rem inuitatam'.*
- credita ea saxa uerba nola uerba? 'scorpionis catapulis arcu extensa' apertae corrupta ad uocabulum 'neruis' explicandum addita esse uidentur. estne scribendum: 'scorpionis (u) catapulis arcu extensa'? cf. § 75 'catapula telum misit'.
- 103,6 Arpilicem] fortasse idem qui § 89 'Aminia' appellabatur.
- 103,7 mercennarii e. q. s.] ad ea quae secuntur cf. non tam Arr. 4, 27, 3 sq. et Itin. Alex. p. 25, 21 sq. quam Diod. 17, 84. *Plut. Alex. 59, 3 sq. Polyaeu. 4, 3, 20. Lescius p. 85.*
- 103,8 ignozeret] quae secuntur possime corrupta sunt, ita ut quid scribendum sit uix dicere audeam. receper: 'uti ignozeret ipsis; uic conductorum adactos' (sc. fuisse, nisi praestati 'ipsis' . . . nactus). 'conductorum' conicit etiam Reitzenstein. idem proposuit: 'adactos quae faciatis se faciese, id mercennarii' e. q. s. sensus certe horum uerborum hic est: regnum ab Alexandro pessus, ut ignozeret ipsis et ciuibus suis, cum per milites mercennarios ('ui conductorum') concti fuissent Alexandro resistere. 'conduci' idem est quod 'mercennarii' (*Nep. Dat. 8, 2).*
- 103,14 foras exierunt] πλεονεχίας hand raris: *Cato friga. p. 25, 10 ad. Iordan. 'exercitum exiit foras'. Dares Phrygius p. 44, 18 M: 'ut foras Troiani exire non possent'. hand longe] Diod. 17, 84, 1 σταδίων ὄρθοίμοντα προελθόντες. Arr. 4, 27, 3.*
- 103,15 corpora expedita] Diod. 17, 84, 2 διασκευασθέντων ἔχον τὴν δόνημα.
- 103,17 imperimentis in medium collectis] Diod. 17, 84, 3 τὴν δόνη τείνει ποικίλους κυκλοτέρῃ τά τε τέχνη καὶ τὰς γυνήσας εἰς μέση ἀπὸ λαφύρων.
- 103,20 ex oppido exiundi, non abscondi] Diod. 17, 84, 2 ὁ δ' Ἀλέξανδρος μεγάλη τῆ γυνῆ φόβῳ ἀπὸ τῶν ἀνέρον ἔτι συνεκρίθησθε ἀπὸ τῆ πόλεως ἀπολθόν, σὺ ἄλλοθεν εἶναι διὰ παντός Μασδόνων. *Polyaeu. 4, 20 p. 175: ὁ δὲ περὶ φόβου πένι ἀμάλγησιν συνέτριβέσθαι, κρηρὶ δὲ ἀπὸ τῶν μὲν ὄψεσθαι. estertum 'abire' hoc loco idem ualet quod 'impulse abire' uel 'incolumem abire' (cf. Cic. Caecin. 7, 20).*
- 103,21 impressione facta] cf. § 12 et Herog. ad Hist. bell. gall. 8, 6, 2 p. 606. ea quae secuntur fortasse sic restituenda sunt: 'multitudo paucae(que) resistentes acerrime certamine. ad 'multitudo . . . interfecerunt' cf. § 15 et ad 'multitudo' [nos 'Uebermacht'] Herog. ad Caes. b. gall. 2, 24, 4 p. 154. eodem autem modo quo hoc loco 'multitudo' et 'pauci' opponuntur 'multi' et 'pauci' apud Nep. Eumen. 5, 2 'his locis quibus pauci multis possent resistere'. cf. Diod. 17, 84, 6 τάς δὲ πάντας . . . κατασπέντες ἐπὶ τοῖς πλῆθος etc. ut de exiguo mercennariorum militum numero Arr. 4, 27, 2 sic . . . ἀπὸ τῶν μὲν τῶν πεπαικοτέων ἐν τῇ ἰσχυρῇ πολιτείᾳ, οἱ δὲ πολλοὶ τραυματίαι τε καὶ ἀπόροχοι ἦσαν etc.
- 103,21 eis obuiam uenit Cleopatra] cf. Curt. 8, 10, 34 seqq. *causa populi principibus] Curt. l. 1. § 34 'cum magno uoluntium feminarum grege'.*
- 103,22 perleto [pauco] cf. ad § 29.
- 103,25 uolatas uerbena] *Asch. suprl. 22 τὸν τοῦδ' ἰσχυρῶν ἐκχυρῶν ἐπο- κρήστος κλιδόντι. Cic. in Verr. 4, 50, 110 'praesto mihi sacerdotis Cereris cum infans ea uerbena fuerunt'. tana Alexandro etc.] filio postea ex ea nato nomo Alexandro fuisse narrant Curt. l. 1. § 35 et Iustin. 12, 7, 9.*
- 103,26 stata] cf. § 69.
- 103,27 haud] post 'e)a ut facile exidere potuit.
- 103,29 Bagasdarara] uberiorum narrationum praebet Arr. 4, 27, 6 sq. cf. *Lezium p. 25 sq. Arr. l. 1. § 5 ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν σὺ ἐπὶ Βάλαρο ἐκτί- ηται . . . § 6 καὶ Κοῖνον σὺ προχρηρὶ τὰ ἐν τοῖς Βαζύροις . . . § 7 ταῦτα*
- μῆδων Ἀλέξανδρος ἀρῆσθαι μὲν σὺ ἐπὶ Βάλαρο. Curt. 8, 10, 32 'Coronem in obsequio urbis praesente, Belram incolae uocant, reliquit', ubi editio Aldina Montezello lecta praebet 'Basdram' (cf. h. l. 'Bagasdarum'), et ibi 8, 11, 2 Itin. Alex. p. 26, 1 'Basidbara'.
- Hercules] arcum, non oppidum Herculeum frustra oppugnasse fama 103, 33 erat (cf. Arr. 4, 28, 1. Ind. 5, 10. Diod. 17, 85, 2. Strab. 15, 1, 8 p. 688. Lucian. dial. mort. 14, 6. Curt. 8, 11, 2. Iustin. 12, 7, 12). apparat autem ex § 47 autem 'rerum gestarum' idem de eadem re praesidisse cuius tamen narratio § 46 parum accurate epitomatam est. ceterum cf. etiam Pseudo-Callisthemem p. 99 not. 12 ad. Mehl.
- Aesopus] Ἀεσῶπος p. 99 not. Lucian. l. c. Curt. l. 1. et Itin. 103, 33 Alex. p. 27, 7 'Aornis' et Dionys. Perieg. 1151 Ἀεσῶπος. cui circuitus e. q. s.] Arr. 4, 28, 3 τὸν μὲν δὲ κύκλον τῆς πέτρας λέγουσιν ἐκ βασίλειου σταδίου μίσηται εἶναι. ὅπως δὲ αὐτῆς, ἵσχυρῶν χόου καλύπτου, σταδίων ἔνδεκα. Diod. 17, 85, 3 ἡ δὲ πέτρα τὸν μὲν σταδίων εἶχε σταδίων ἑκατόν, τὸ δ' ὄρος ἑκατάβητα. Curt. 8, 11, 6. Itin. Alex. p. 26, 5 sq. 'is locus petrae ducentis stadiis circumitur, erigitur decem'. recte autem Lescius p. 88 monet premendum non esse, quod Arrianus et Diodorus de numeris differant, cum in numeris tradendis ueterum scriptorum auctoritas minima sit. fuit autem cum numeris ab Arrianus Diodoro auctore itinerari traditis hoc quoque loco inuicem tradiderunt, sed nunc epitomae auctores proreum cum Arrianus Diodoro itinerarii auctore discrepare mihi persuasum est. illi enim circuitum illi montis indicant, hic summi montis, illi demique quam altis moes ferunt tradunt, qua de re hic tacet. itaque hunc locum ita edendum curauimus: 'cui circuitus stadium XVII erat in summo uertice', cf. autem de illius montis cacumine Arr. 4, 28, 3. Diod. 17, 85, 3. Itin. Alex. p. 26, 6 sq. praeterea ad illum numerum fere quadrat moentis montis Kanigat, cuius cacumine duo kilometra circuitu patere dicit Lescius p. 88.
- 103,33 stadium] § 68 'stadiorum'.
- 103,33 aulium] Curt. 8, 9, 16 'asse ad imitandum humane uocis sonum 103,33 dociles sunt'. *Phil. n. h. 10, 117. Aelian. nat. az. 13, 18, 16, 2. palliat erat nulli] glossama. dictabant] hoc loco idem significare uidetur quod 'rogitabant', 103,33 cf. infra § 79—82, ubi 'dicere' pro 'querere' usurpatur.*
- si] cf. Holzer Synl. prae. script. lat. vol. 1. p. 107 sq. Schmalz 'Lat. Syntax a. Sillicia' p. 318 ed. prior. Job. Braun, 'Bemerkungen zur Syntax des Vitruv' 1881 p. 17. Ex. gr. Liv. 29, 25, 9 'ab his quosdam, si aequum . . . imposuissent'. cf. etiam § 85 'institi requiri si' etc.
- primus] Curt. 8, 11, 10 sq. Arr. 4, 30, 3 ἀνέχεται ἐκ στήθῃ 103,33 πρότερο.
- maximo cum labore ac periculo] Iustin. 12, 7, 13 'cum summo labore ac periculo potius saxo'.
- uersari] cf. ad 'hortari' § 85.
- locum summum se plantium] cf. Verg. georg. 2, 504 'penetrant 104,1 anlas et limba regum'. sed § 63 'ad ultimos fines Indiae penetrant'. omnes inter se iussu] cum epitomae auctore Arrianus 4, 30, 4, 103,2 Diodorus 17, 86, 7. Curtius 8, 11, 23 relationes discrepant.
- XVI. die ad Indum flumen] l. u. sedecim diebus, cf. Nep. Lys. 104, 3 1, 1 'Athensiensis sexto ad uicimum anno bellum gerentis'. Curt. 8, 12, 4 'hinc ad flumen Indum exercitum decemum castris peruenit', quem ad locum cf. Lezium p. 29 not. 2 et Niebuhr p. 131 not. 2. Diod. 17, 86, 3 ἀπὸ δὲ παραλίου ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν etc.
- reversionem fecit] deflexit enim Alexander, ut in finis Assaceno- rum rediret, ubi frater eius phraeas, qui Massagis occiderat, magnam exercitum compluresque elephas collegat (Arr. 4, 30, 5 sq.). cum

- autem regionem illam ab incolis desertam inuenisset, reuerentiam fecit et iter coeptum perrexit.
- 104.4 nauis edificatas] Curt. 8, 12, 4. Diod. 17, 86, 3. Arr. 5, 3, 5. cf. etiam supra § 85. ceterum neque quae antecedunt neque quae sequuntur sana uidentur esse. quomobrem ea audientes ex mox coniectura sic conformant: 'offendit [cod. lude] naves edificatas, ut imperauerat, magnamque comitatum ab Hephastione comparatum' (cod.: comparauerat), neque enim 'inde' istud hic ullum locum habere neque 'comparauerat' admitti potest, quod mihi error librarii ex 'imperauerat' ortum uideatur esse. proreus alio res est, quod in enuntiatione relatius passiuam plusquamperfectam loco imperfecti ponitur (cf. § 53). fortasse autem 'inde' idem est quod 'deinde' et retineri potest. ad 'offendit' cf. p. 107, 22.
- 104.6 Mothis] Mōphis ap. Diod. 17, 86, 4. 'Omphis' ap. Curt. 8, 12, 14, cf. ad ea quae sequuntur Curt. et Diod. l. c. Arr. 5, 3, 5 sq. ceterum et 'Taxili' et 'Taxilis' (Curt. 8, 14, 35) ferri potest.
- 104.7 cupidus] Curt. 8, 12, 4 'iatri quoque ferat auctor descendendi regnum Alexandro.'
- patre mortuo] Curt. 8, 12, 5. Diod. 17, 86, 2.
legatus ad Alexandrum missi iterum] scripti pro eo quod in cod. exstat 'oratum', neque enim illi ullum locum habere potest (cf. § 42 et § 43). 'iterum' autem tentanti secutus Diod. 17, 86, 2. *ἠεὶ μὲν πορτο πῶν καὶ πρόπορον ἔπις Ἀλεξανδρῶν ἐν τῷ Σοφιστῶν διαρπῆσθαι καὶ τότε πρῆξις ἀποκρίσας ἔτα.*
- 104.8 reuocantem] (sc. alia) Ter. Heeyr. 508 sq: 'reuocant hodie mihi, uelint an non.'
- quid uellet] Alexander; utrum uellet se [= Taxilium] regnum obtinere an etc.
- 104.11 nomen mutare] cf. § 52 et § 54.
- 104.12 itaque] l. e. ut prius homo.
- 104.13 onerant] cf. § 70 'has comento et militibus onerant'. cf. tamen Petron. sat. 76 p. 51, 36 Baech: 'onerant rursum uisum . . . mancipia'.
- 104.14 id] cf. ad § 41 et ad rem Curt. 8, 12, 7 sqq. Diod. 17, 86, 5 sqq. Lezium p. 95
- 104.15 agmine conferto] cf. Muetzell, ad Curt. 3, 11, 4 p. 123. ceterum 'concertas' et 'confertas' saepissime confunduntur, cf. Drakenborch. ad Liv. 22, 29, 10
- 104.17 aduentasse] malui scribere, cum mutatio facilissima sit [aduent] casus] quam 'hostis' pro genitio accipere.
- 104.20 hastas erigere] cf. Liv. 33, 10, 3 sq. 'Quincius cum intulisset celeribus, repente quia erigentes hastas Macedones conpererat, quidnam pararent incertus, paulisper uocato rei constituit signa; deinde, ut accipit hanc morem esse Macedonum tradidit sese, parare uictis in animum habebat.'
- solis ualequibus] Curt. 8, 12, 8 'at Indus . . . iussu subsistere ceteris ipse concitat equum quo uehobatur.' Diod. 17, 86, 6 *αὐτὸς δὲ μὲν ὄδῳ τῶν ὑπερπερὶ τοῦ*
- 104.22 ibi] l. q. 'deinde' uel 'in eo comento' (Sall. Cat. 27, 4). uerba autem inde ab 'ibi' neque ad 'fecerunt' fortasse accludenda sunt, cum in his quae sequuntur iterum et Alexander et Taxiles paucis fecisse narrentur et Taxilii nomen mutasse (cf. § 54). simile glossema iam § 39 deprehendimus.
1. 4. 21 exercitum atque equitatum] cf. Herzog, ad Caes. b. g. 5, 10, 1 p. 288 et 7, 81, 2 p. 541. Fabri-Heeywagen ad Liv. 22, 37, 7 p. 351. Arr. 5, 3, 5. Irenic. Irenos. c.
- 104.23 elephasios LVIII] Curt. 8, 12, 11 'LVI elephantii erant quos tradidit Alexandro'. Arr. 4, 22, 6 *τοὺς ἐλέφαντας . . . ἀποπέμψας ἐς νῆρα καὶ*
- ἐκείων (qui locus Lezium p. 31 not. 3 fugisse uidentur) et 5, 3, 5 ἐκείων-τος δὲ ἐς τριπόρον.*
- argenti talenta DC] Arr. 5, 3, 5 *ἀργύριον πέντε τάλαντα ἐς ἐκείων-τος ταυρος infulis uelatos . . .* Curt. 8, 12, 11 'tauros ad III milia'. 104, 28 Arr. 5, 3, 5 *ἰσθία δὲ πέντε πηχυαίοις.*
- infulis uelatos] cf. ex. gr. Verg. georg. 3, 487 et Voss. ad l. i. nota res est.
- 'multa praeterea uasa' et quae sequuntur] dona disertis uerbis nusquam alibi memorantur. Curt. autem 8, 12, 16 Alexandrum Taxili 'multa conualia ex auro et argento uasa et plurimum Persico uestis' dedisse narrat.
- inuitata] cf. § 41. 104, 29
- 'his accipitis' et quae sequuntur] uerba intacta reliqui, dum quis meliora protulerit; equidem tentant: 'Alexander cum quae (eret) quae) causa fuisset exercitum comparandi (Mothis respondit se illi fecisse) cum quod (in) animo habuisset quod uoluerat (ex Alexander) ut faceret', quamquam non hoc quidem confido uerum esse. praeterea phraisi illa 'in animo habere' infinitum postulat, quomobrem plura interualla existimem.
- trans flumen] 'esse' quod sequitur delere malui quam 'eos' post 104, 30 'reges' inserere. expectes autem fluminis Hydapsis mentionem fieri, cf. Curt. 8, 12, 12.
- alterum] 'Abisaren' fortasse addendum. Strab. 15, 1, 28 p. 698 *ἐν τούτοις ἔσονται ἢ τῷ Ἀβισαρῶν γῆραι.* Arr. 5, 3, 3 *παρὰ Ἀβισαρῶν . . . τῶν τῶν ὀρίων ἔθῶν βασιλεῦς.* nomen autem gentis est Ἀβισοίπε (Arr. Ind. 7, 12) conuenientissime, ut saepius fit apud orientis populos, nomina principis atque gentis.
- et gratiam restituit] uide ne scribendum sit 'eum in gratiam 104, 34 restituit' aut 'ei gratiam reddidit.'
- nomen mutare iussit] Curt. 8, 12, 14 'Omphis permittente Alex- 104, 25 aandro et regnum inuagis suscipit et auroe gentis suae nomen quod patris fuerat: Taxilium appellare populare sequente nomine imperium, in quemcumque transiit.' Diod. 17, 86, 7. Cf. Christ. Lassen 'Indische Albertsmutskunde' ed. alt. vol. II p. 184 not. 4. Muetzell. ad Curt. 8, 10, 22. 8, 12, 18. 9, 8, 8. Nieseius p. 181 not. 4.
- inque deinde] huius locutionis exempla affert Reisig vol. III 104, 34 p. 839 duo: Liv. 4, 8, 3 [Herz. et Weidh. tum deinde] et Grat. Falisc. 287.
- summis] Hydaepsis ad rem cf. Arr. 5, 8 extr.
- 104, 37 cum (>) Taxili] quacuerit] cf. § 68 'rex a Phoege quacere copias'. 104, 28 quid copiarum in castris esset] Curt. 8, 13, 6 et Arr. 5, 15, 4 eosdem fere numero; quos epistomas auctor praebent; hic *αὐτὸς δὲ τῶν τε ἰκνω ἀναλόγων πύλων, ἐς τριποροῦσιν ἰσθίαις, καὶ τὸ ἀριστερὰ πύλων τριποροῦσιν ὄντα, καὶ τῶν ἐκείων τῶν ἀποκρίσας καὶ τῶν πύλων ὄντι περὶ τοῦ ἐπέλου, ἐς τριποροῦσιν* — ille: 'LXXX et V elephasios obsecerat . . . ultraque eos curras CCC et positum XXX fere milia.' equitum numerum idem 8, 14, 2 exhibet (quodum milia), plene omisit epistomas auctor. discrepant Diod. 17, 82, 2 et Pint. Alex. 62, 1.
- ipseum Forum cubita V esse altum] Diod. 17, 88, 4 *τὸ τῶν πύλων 104, 1 ἴν ἡρώων μέτρα.* Arr. 5, 19, 1 *τὸ μέτρον ἐξῆρας ἐστὶν πέντε πήχεις πλάτος ἑπιπύλων.* Pint. Alex. 60, 6 *ὅτι δὲ πλάτος τῶν ὑπερπερὶων ὀμοιοῦσιν τῶν Πύλων ὀμοιοῦσιν (sic) ἑκάστου πύλων σπιθῶν τὸ μέτρον ἰσθῶν.* Curt. 8, 14, 13 'ipse Forum humanum magnitudinis propemodum excosserat format.' Itin. Alex. p. 25, 20 sq.
- non multis post diebus] ea quae sequuntur magna ex parte iam in 104, 3 libello Eng. Prokhaii 'de Alexandri Magni epistolarum commercio' (Be-

rolini 1898) p. 164 sq. inueniri docuit me Reitzenstein. quae res mihi tum demum innotuit, cum iam libellum meum summo philosophorum academiae Wilhelmicae Argentinae ordini probandum profererem. tum demum igitur Fridriki dissertationem inpsi, qui se hanc epitomam partem ex commentatione Maximiliani Adleri 'de Alexandri Magni epistolularum commercio' (Lipsiae 1891) p. 57 sqq. deprempisse dicit. haec quoque tum demum evolui. afferam in adnotationibus meis quae secuntur Volkmanni emendationes ab Adlero commemoratas, etiam illa uir doctissimus in eadem ferre incidit, cum ea re inuisi paruum probabilissimam speciem hinc coniecturis, quibus loca corrupta sanare studeo, praebitum iri sperem.

non multis post diebus e. q. a.] ad rem cf. Curt. 8, 13, 1 'postero die legati Abisarae adire regem'. Cf. Arr. 5, 8, 5 ἡὐρον δὲ ἐνταῦθα μετ' ὀφθῆναι καὶ παρὰ Ἀδίουρον ἐπιπέσειν . . . ὁ δὲ ὀδύρατος τὸν Ἀδίουρον καὶ ἄλλοι ἐῖν ὄντιν αἰ βοήθησαν. Diodoro 17, 82, 2 ἀντὶ Ἐπιπέσειν. cf. praefatione quae adnotata ad § 63 et de nominis illius uaria scriptura Klendtz. ad Arr. 5, 8, 4 uol. II p. 158 sq. Schneider. ad Arr. 4, 27, 7 (p. 197 Kruetz). Zumpt ad Curt. 8, 12, 13 p. 414. ceterum ea uerba et quae secuntur apud Adlerum sic inuenimus: 'misit Abisares fratres legatum, quocum Nicoelen (sc. Alexander) et alterum ad Porum Cleochorum legatos remisit.' quae ea uerba excipiant usque ad § 66 recte descripta sunt.

105, 6 Nicoelen] Adler fortasse eundem esse atque trierarchum Alexandri apud Arr. Ind. 18, 8 [Νικόλαος Περσικῆτος, Κάσιος] suspicatus est, quam opinionem probauit Fridrik. cf. praefatione Arr. 5, 29, 4.

Cleocharen] Curt. 8, 13, 2 'misit ad eum Cleocharen qui denuntiaret ei, ut stipendium peteret et in praesens suorum finium aditu occurreret regi'.

105, 7 Abisares legatum remittere noluit] quae de Abisare apud Curtium Arrianum Diodorum traduntur admodum obscure sunt, cf. Lozius p. 108 sq. facile autem et ex his et ex auctore epitomae intellegitur Abisares ambiguum et hostilem se praebuisse. cf. Curt. 8, 14, 1, 9, 1, 7, Arr. 5, 20, 5. Diod. 17, 87, 2, 17, 90, 4.

105, 9 Porus autem . . . exemplo] haec uerba apud Adlerum sic epitomata sunt: 'Porus Cleocharen interfecit et ad Alexandrum haec dat epistulam' ubi adiuuit] sc. legatum. Cleocharen] male uulcatum atque uiolatum esse ceteri scriptores non commemorant.

105, 9 hoc exemplo] cf. ad § 71. ceterum haec quae sequitur epistola Pori etiam apud scriptores historiae fabulosae Alexandri occurrit, cf. Ps.-Call. III 2 p. 95 Muelleri, in eandem codice Lesidemi p. 770 Messel, apud Iul. Val. III 3 p. 113, 6 sqq. Kuehl. quae res Adlerum p. 38 felicitur, in uersione Armeniaca Pseudo-Calliathenis p. 74, in uersione Syriaca p. 254, denique apud Lozius Archipresbyter qui uocatur p. 103. quibus ex locis paruis tantum fructus percipi potest.

105, 10 te] idem coniecit Volkman apud Adlerum p. 58 et Fridrikium p. 164. sensus autem horum uerborum uidetur hic esse: quo loco oriundus si non nos, sed fasdo tantum nullius te Macedoniae esse. ceterum 'nam' ἄλλοι τὴν αἰ, quo de us. cf. ex gr. Liv. 21, 19, 2, 22, 50, 12. Sall. Cat. 58, 20. Ing. 19, 2, 88, 5.

105, 11 esse] omiserunt Adler et Fridrik. proci abesse saluus est, cf. Ps.-Call. I. l.: προειρηται σοι δευκαμπερι.

Itu. Alex. p. 27, 2 'absit obuiantur'. alias miseriae spectare] frustra studeo, ut haec uerba difficillima probabiliter explicarem. fuit cum illa ita intellegenda esse censerem: 'nullus esset, si, memor fortunae adhaerere curam, qui ante te laedis bel-

lum inlinterant, asfugeres', ut Baechus significatur, quem superasse se laedi gloriabantur (cf. Ps.-Call. I. l.: καὶ παρὸν τὰς ἀδύρατος, ὅν λέγουσι θεῶν, ἀπὸ τῆς τῆς ἰβίς δευκάτω ἐκ τῆς βίβης). fortasse autem uerba illa corrupta sunt usque grauior medicina adferenda. testantur igitur: 'proci, optior, abesse saluus est, non abesse inuidere et alias miseriae spectare'. quae uerba diserto modo intellegi possunt sensuum eorum est aut hic: 'satus est uos bello suo persequi neque ea re confidere quod alii (scilicet Dareus) abe te superati sunt' (cf. Iul. Val. p. 113, 10 'neque enim urguere te debent ad aua temeraria fortunae hominum imbecilliorum') — aut hic: 'satus est non id agere, ut inuisis aliorum fortunae secundae iis calamitatem inferas' (cf. uers. Arr. p. 74: ἐπεὶ εἰ δὲ καὶ τὰς τῶν ἄριστων ἐπιτυχίαν ἐπιτυχίαν ἐπιτυχίαν καταμαρτυρεῖται γὰρ; Ps.-Call. eod. Arr. τὴν δὲ τὸν [coniecit Baabe pro τοῖς] τῶν ἐπίων ἐπίων ἐπίων ἀπολαύσει; [coniecit pro ἀπολαύσει]; ceterum 'alias miseriae' idem esse uidetur quod 'alienas miseriae', nisi praestet cum Reitzensteinio scribere 'alios' [= alterius, ut ap. Cic. de orat. 2, 211] miseriae.

alteri] i. q. ὁ πῶτα (Herod. 3, 142). Cic. de legg. 1, 14 'is, qui 105, 12 nihil alterius causa facit'.

inuidere] eodis lectionem sic correxit etiam Volkman.

inuitas] cf. Ps.-Call.: ἐπὶ οὐκ ἀπείρητος εἶμι . . . ὁ δὲ γὰρ ἐκαστὸς μὲ ἢ ἐπὶ ἀπέριτον οὐ μάτην. uers. Arr. p. 74. Svt. p. 354. Iul. Val. p. 113, 10 sqq. 'neque enim urguere te debent ad aua temeraria fortunae hominum imbecilliorum hostiarque, ut ludos incesas, quod tibi fuerit in Persas fortuna prociur' et ibid. lin. 24 'contentum Darii fortuna', Leo p. 103, 5-7 'cum mollibus hominibus et qui nullam habuerunt uirtutem pugnant et quia uicisti eos, speras te esse uictorem omnibus hominibus, uictorialis et ego sum' etc. cf. praefatione Curt. 8, 14, 42 'neminem me fortorem esse censebam'.

Darius] i. e. uictoria quam a Dareo reportauisti. 'Darius' pro 'Porus' 105, 12 (tuna Darii) ut ap. Iustin. 1, 7, 14 'fuere Lyllus multi ante Crocum reges uariis casibus memorabiles; nullus [= nullus fortasse] tamen fortunae Casidani comparandus', cf. Fridtogen ad h. l. p. 26.

imperare] sc. nobis.

hostilem] Adler et Fridrik 'hostili', fortasse hypothetice errore. 105, 12 meum] conieci cf. paulo infra 'in me agro'. idem scribi iussit Adler improbane Fridriki.

dominum neminem nisi loentem] apud Arr. 4, 20, 3 Dareus loentem 105, 15 precatur ὁ Ζεὺς βασιλεῦ, ἐπὶ ἐπὶ τῆς ἑσπέρης ἐσπέρης τὸν βασιλεῦν πρόματον ἐν δευκάτω. inde ab Homero Iuppiter est ὄνατος θεῶν καὶ κρείωνων. sed apud scriptores fabulosa historiae Alexandri Porus gloriarum sibi non solum hominibus, sed etiam deo parere: ὁ πόρων δευκάτω τυχρῶν βασιλεῦ ἐδάδ καὶ θεῶν Ps.-Call. I. l. [cf. uers. Arr. I. l. uers. Svt. I. l. Iul. Val. 113, 16 sqq. Leo. p. 103, 8].

per ignem magnum rectorem caeli] cf. Plot. Alex. 30, 4 εἰνὲ 304, 10 καὶ ἐπίστωτες Μήτιον ὄνατος πᾶν.

num] id quod inus faciam] Curt. 8, 13, 2 'Porus aliorum ex his 105, 12 facturum esse respondit, ut intransi regnum suum praesto esset, sed armatus' suspicatur quispiam haec uel similem epistolam Cuius uel illi, ex quo hanc Curtius, auctori uide oculos fuisse.

[is] conditio] scripti ex Volkmanni emendatione. cf. § 55 'ad fines'.

praesto sim] cf. Zumpt ad Curt. 8, 6, 18 p. 27. 105, 10

coactis] cum delectis opibus profectus esse dicitur Alexander § 59. 105, 11

cf. Arr. 5, 12, 2. Pint. Alex. 60, 2. 105, 12

Atfahm] idem traditur a Curtio 8, 13, 21. cf. Lozius p. 98. 105, 12

cum comitatu] Curt. 8, 13, 20 'admetum comitari ipsam cohortem ante id tabernaculum stare' (insistit). 105, 12

- 105, 25 Cratere] quem in castris reliquit, cf. Arr. 5, 11, 3 sq. 5, 18, 1 et infra § 59.
- 105, 26 prima nocte] Arr. 5, 12, 3. Plat. Alex. 60, 2. cf. Mutschell. ad Curt. 8, 13, 24.
- 105, 27 circiter stadia [L] Arr. 5, 11, 2 ἀπέχετο . . . ἢ νόθος τοῦ περὶ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐκ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίων.
- In loco deserto ac siluestri] Arr. 5, 11, 1 νόθος ἐν τῷ ποταμῷ ὀλίγη τε καὶ ἀσκήρη ὄρη ἴσχυος. Curt. 8, 13, 17 'erat insula in summe amplior ceteris, siluestri eadem et tegendis insidiis apta'.
- 105, 28 foliibus infatis] cf. Franciscum de Schwarz 'Alexander des Großen Feldzüge in Turkestan' p. 36 sq. apud Arr. 5, 12, 3 (cf. 3, 29, 4) folles non inflantur, sed feno vel casana compleantur. (Cf. praeterea Curt. 7, 5, 17 sq. 7, 7, 16, 7, 9, 4. et Carol. Hübnerum 'die Erdkunde' part. VII p. 20 'die Eingeborenen schiffen öfter selbst mit aufgebundenen Ochsenschläuchen statt der Barken den Strömung [Indus] hinauf, wie auf dem Euphrat und anderen asiatischen Strömen.')
- 105, 29 expeditis] an 'expeditas' (copias)? cf. § 43 'copias expeditas ad eos ducere coepit'.
- 105, 30 ubi uidit] se. id. cf. § 56 'ubi audiuit'.
- 105, 31 quantum copiam habuerat] de hac plusquamperfecti loco imperfecti in essentialis relatiuis, ex. gr. apud auct. hell. Afr. 43 'frumento cuius in castris copiam habuerat incenso', cf. Woeiflin. ad h. l. et Mutschell. ad Curt. 4, 2, 7 p. 192.
- 105, 32 commoisse] 'commoisse' conieci coll. Justin. 12, 8, 3 (Porus) 'ubi regem eorum priuatum hostem deposcit' et ib. § 4.
- 105, 33 descensione] i. q. exactione.
- 105, 34 accipiti periculo] Nep. Them. 8, 3 'erat periculum, ne accipiti premerentur periculo'. Faber ad Sall. Ing. 38, 5 p. 251.
- 105, 35 fugae se mandauit] 'mandauerunt' coniecit Reitzenstein. sed Iodorum fugam plures omissione uidetur epitomae auctor. Porus autem auct. Iodorum perrupta fugam cepissent (cf. Curt. 8, 14, 34. Arr. 5, 18, 5).
- 105, 36 sagittas in Porum uti coniecit] Diod. 17, 88, 5 ὁ Ἀλεξάνδρος μεταπεμφόμενος τοὺς τοξότας καὶ τὰ ψαλάκια τῶν ταρτάρων προσέτριψεν ἄνευτος βάλλων ἐπὶ τὸν Πύρρον. Curt. 8, 14, 35 'ergo unguique et in pedites et in ipsum Porum tela congesta sunt'.
- 105, 37 eorum multitudinē] conieci 'eorum' coll. Diod. 17, 88, 6 βέλων ἤνυ πολλὰν ἐντρέφοντων ἐπὶ τὸν Ἰβδὸν et § 41 'cum tanta telorum'.
- 105, 38 ne se hosti dedere cunctaretur] scripti non sine aliquis dubitatione. fortasse enim ex Curtio 8, 14, 35 sq. et Arr. 5, 18, 6 sq. colligendum est ea, quae ab auctore rerum gestarum fasus narrata erant, ab epilatōre parum accurate in artine coacta esse. Alexander enim fratrem Taxilā praemisit, qui Porum moueret, et se uictori dederet ('ne se hosti dedere cunctaretur', cf. Curt. 1, 1).
- 105, 1 sine facta] fortasse retineri potest (cf. Neuium 'Formenlehre' I p. 675), quamquam legitims § 63 'ad ultimos fines'. § 105 'in extremo uisae sine'.
- 105, 2 ut animo regio conueneret] Arr. 5, 19, 2 ἐνθα δὲ Ἀλεξάνδρος . . . οὐδὲν λέγειν ἐθέλοντος εἰ τι οὐ γινέσθαι ἔβουλετο. Πύρρον δὲ ἀποκρίναςτα λόγος, ὅτι βασιλικὸς μοι χρῆσθαι, ὁ Ἀλεξάνδρος. Plat. Alex. 60, 8 ἐπεὶ δὲ ἀπεθῆναι τὸν Πύρρον ὁ Ἀλεξάνδρος ἠρώτα πῶς αὐτὸν χρῆσθαι, "βασιλικῶς" εἶπε.
- 105, 4 enim regnum reddidi] Curt. 8, 14, 45 'mox donauit ampliore regno quam tenuit'. Arr. 5, 19, 3. Plat. Alex. 60, 8. Strab. 16, 1, 3 p. 646. non modo — sed] inter se coherent, item 'et — quoque'.
- 105, 5 finitimas] scripti dubitantur, nisi forte restituendum est 'ad-

finium' (Diod. 17, 91, 1 sq. Arr. 5, 21, 5, ut significetur Πύρρος ὁ ἑσπεός ἢ ἢ ἀνευτος τοῦ ὄρη 'Αλεξάνδρου ὀλίγος, Strab. 15, 1, 30 p. 699) aut 'infinitas' (Curt. 1, 1. Arr. 5, 19, 3, 5, 20, 4, 5, 29, 2, 6, 2, 1) aut 'confinium'.

de exercitu Por] Diod. 17, 89, 1 ἔσπεος δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ἰβ- 106, 4 δὸν πλείους τῶν ἄλλων καὶ δικυδίους. (Arr. 5, 18, 2 ἀπὸ τῶν δὲ τῶν Ἰβδῶν μετὸν τῶν ἄλλων ἀποκρίνας τῶν δικυδίους). praeterea epitomae tria milia caesa esse memorat Arrianus, pedum nouem milia caesa esse Diodorus. utrumque hoc loco desideratur, quamobrem praet. 'occidentis' quaedam interdicenda uerisimile est. quae opinio his quae sequuntur confirmatur.

elephanti LXXX] hi Diodoro teste non caesi, sed capti sunt, cf. eum 17, 89, 2 ἰσχυρος . . . ἔλαφος . . . ἄλλοτερον ὄφθηοντα. sed nonnullum est Diodorum 17, 87, 2 mactasse. Porum initio praeli centum et triginta, epitomae autem auctorem octoginta quinque habuisse elephantos.

de Alexandri] numeri praepos ad eos, quos Diodorus quam quae Arrianus exhibet, numeri accedunt. cf. Diod. 17, 89, 3 τῶν δὲ Μυσοδόων ἑσπεον ἰσχυρῶς πῦρ δισκοῖς καὶ ὄφθαλμοις, μετὸν δὲ πλείους τῶν ἑσπεοῦς. Arr. 5, 18, 3 τῶν δ' ἀμ' Ἀλεξάνδρον περὶ . . . ἐς ὄφθαλμοις μάλιστα ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς τῶν ἰσχυροῦς . . . δόκω' τῆς δὲ ἐστρωχίης ἰσχυρῶς ἀπὸ τοῦ ἑσπεος. τῶν δὲ ἄλλων ἰσχυρῶς ἰσχυροῦς, sed cf. Niesium p. 135 not. 1.

sauri multi facti] cf. § 77 'Leonatus saucius sit'.

Bucephalus] retineo malui, quamquam 'Bucephalus' facile scribitur 106, 3 potuit. Curt. 6, 5, 18 'equus regis — Bucephalus uocabant'. cf. H. Müseilium 'Jahrb. f. Phil.' vol. 99 (1869) p. 287. magna tamen est auctorum discrepantia de morte Bucephali, cf. Arr. 5, 19, 4 (et Leadiu ad h. l. p. 40 not. 2) et Plat. Alex. 61 (ex Onesicrito). alteram relationem praebet Curt. 8, 14, 34. epitomae auctor h. l. Plat. i. c. Diod. 17, 95, 5. Strab. 15, 1, 29 p. 698.

uicet] 'uicetis erat' coniecit Reitzenstein sed codicis scriptura 106, 9 ne ipse quidem omni caret probabilitate, cf. Diod. 17, 76, 6 σφραγισθὲν δὲ τὸ βασιλεὺς πύρρος κατὰ τῆν Ἀσίαν ἔθνηος. sed cf. etiam Strab. 15, 1, 29 p. 699 δὲι τούτῃ ἑσπερῶν (= uicetis erat) κατὰ τοῦς ἔθνηος.

oppidum eo cognomine] ἢ Βουσιόραλος 'Αλεξάνδρος (peripl. maris 106, 10 Erythr. 47). ad rem cf. Curt. 9, 3, 23 'oppida quoque duo condidit, alterum Nisaram appellauit, alterum Bucephala [sic Hedicke; codd.: Bucephalam], eorum, quae amiserat, memorias ac nomina deiciens uicetis'. Diod. 17, 85, 5. Arr. 5, 19, 4. Strab. 15, 1, 29 p. 698. 'Bucephala' scripti. fortasse uicetis forma 'Bucephalus' retineri potuit. cf. de uaria huius nominis scriptura Toumache. 'Real-Encyclopädie' vol. III p. 994. eorum 'nunc' i. e. q. 'alibi', cf. Eutr. 4, 21 'Carthago . . . reparata est, quae nunc manet'.

mortuos] Diod. 17, 89, 3. Arr. 5, 20, 1.

hostium fortissimos] eodem modo post pugnam apud Granicum 106, 11 commissam Alexandrum se pessime narrat Arr. 1, 16, 6.

haec pugna] — post hanc pugnam, cf. Beisig. 'Vorlesungen' vol. III 106, 12 p. 685 not. 576 b. ea ad antea quae sequuntur cf. Arr. 5, 25, 1.

ad ultimos fines Indiae] Diod. 17, 89, 2 ἐπὶ τὸ τέμνη τῆν Ἰνδίαν. Oceanus] Arr. l. i. οὐ πολλὰ ἐπὶ τῆν ἠκειν ἔσαν ἔσπε ἐπὶ . . . 106, 13 τῶν ἰσχυρῶς ἄλλοτερον . . . ἀπεκρίναςτα γὰρ τῆν περὶ πλείων ἢ μετὰ ἑλάσσον.

Curt. 9, 2, 26, 9, 3, 13. cum inde recessit] Diod. l. i. δισκοῦς γὰρ ἐπὶ τὸ τέμνη τῆν Ἰνδίαν παρεμφόμενος . . . δὲα τοῦ ποταμοῦ καταπλεῖν ἐκ τῶν Ἰσχυρῶς.

- ad mare Rubrum] etc., cf. § 84 'ad Atlanticum ac Rubrum mare flumine Indo deuchitur'. Nipperd.-Lisp. ad Nep. Hann. 2, 1.
- 108,15 naves] Curt. 9, 1, 3. Diod. 17, 89, 4.
- 108,16 melius factum est] cf. § 78 'ubi Alexandro melius factum est'.
- 108,17 accessit] cf. § 87 et Woelfflin, 'Archiv' vol. VIII (1893) p. 284 sqq. sum in agrum] i. e. Macedoniae. cf. § 57 'in meo agro'.
- 108,18 inquit] Porus.
- 108,19 uelam] i. q. malum, ut saepius. sc. quam tecum proficisci. ne] addidi coll. §§ 96 et 123.
- 108,20 exempli causa] cf. Herzog. ad Caes. b. gall. 1, 31, 12 p. 69. sensus est: prodendi exempli causa ('um ein Beispiel zu statuieren').
- 108,22 ab rege Abisare] Curt. 9, 1, 7 sq. 'Abisares ... rursus alios (legatos) misit pollicentes, omnia facturum quae imperasset, modo ne cogetur corpus suum dedere'. Arr. 5, 20, 5 sq.
- 108,23 omnia facturum quae imperasset] cf. Woelfflin, ad bell. Afr. 6, 7 p. 12.
- 108,24 eo Alexander exercitum duxit] ea ut quae secuntur admodum epitomata sunt, fortasse nitiose. cf. Curt. 9, 1, 8 ('ubi Alexander sustineri iussit, si gravaretur ad se venire, ipse ad eum esse venturum'). id. 10, 1, 20 sq. Diod. 17, 90, 4 & 6 'Αλέξανδρος ... Ἐπιβαρῶν καταλαβόμενος πρῶτα μὲν ποταμὸν προσεπύραμον. Arr. 5, 20, 6 'Αλέξανδρος δὲ διὰ τῶν Ἀβισαρῶν ἴσταν πρὸς αὐτὸν κελεῖται ἐπιπλοῦσαι. ἐκ μὲν ἄλλοι, οἳ οὐκ ὄρετο ἵκοντα εἶν τῆ στρατῷ ἴνα οὐ χωρῆσι ἴδουσι. id. 5, 29, 4 sq.
- 108,25 subingant] de hoc verbo uide Krebs. 'Antibarbarus' uol. II p. 561 a. v. et quos ille laudat. saepius inuenitur apud Jul. Val., cf. Kuebleri 'indicia uerborum' p. 257 s. s.
- 108,26 ut subegit ... pacem fecit] cf. Arr. 4, 22, 7 ἢ βίη ἔπειν ἢ ἀπολογίᾳ περιεκόσῃ et Ellendt. ad Arr. 4, 16, 3 uol. II p. 66. Diod. 17, 91, 2 τὸν πόλεμον ὃς μὲν βίη χειραγωγῆται, ὃς δὲ πῶτος προσεπύραμον. partem stipendium exegit] 'exigendi' uerbum hoc loco cum duplici accusativo coniungitur, cuius usus alia exempla non ponit, nisi quod 'exigor' cum accusativo reus coniunctum inuenitur (Metellus Numidicus et Caecilius apud Gell. 15, 14, 2 et 5).
- 108,28 Sophes] Curt. 9, 1, 24, 27 35 'Sorbites', cf. Justin. 12, 8, 10 ed. Rueli (ubi codd.: cūctos). Diod. 17, 91, 4, Strab. 15, 1, 80 p. 699, Arr. 6, 2, 2 Caesariō. ceterum in nummis Seleuci rege temporibus perennis ... formam Caelestis exstate dicit Niese p. 136 not. 4.
- 108,29 canes] ad ea quae accuntur cf. Curt. 1, 1, c. Diod. 1, 1, c. Strab. 15, 1, 30 sq. p. 699 sq. praeterea Aelian. nat. an. 4, 19, 8, 1. Arist. hist. an. 8, 28. Plin. h. n. 8, 148—150.
- 108,30 hocum cum uirtutum] Curt. 9, 1, 32 'hocum uim ut ostenderet Alexandro'. Diod. 17, 92, 2 βουλόμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὸν ἔργον κλιθεὶς πέσον τῆς τῶν κύνων ἀρετῆς. Aelian. 1, 1. Ἀλέξανδρον τὸν τῆ Φιλίππου σέβον ἔθεον αἰ ἰθαὶ τῆς τῶν κύνων τὴν δόξαν ἀλάτῃ.
- 108,31 closum] cf. § 88. Muehlen. ad Curt. 5, 1, 15 p. 378.
- 108,32 duo] Curt. 9, 1, 32 'quattuor'. Diod. 17, 92, 2 δύο ... δύο ἑτίον. Ib. § 3 τὸν δὲ τετράρον. unum tantum canem commemorat Aelian. l. c. et Plin. l. c.
- 108,33 can] cf. Curt. 9, 1, 32 'ex his ... unius canis leoni cum illis inhaerens iteru mollore cepit', ubi canis ne Hedickium secutus coniectura Giesbregt 'unus' recipiatur. Diod. 17, 92, 3 ἕως τῶν κύνων.
- 108,34 can ille neque uocem mitteret] Diod. 17, 92, 3 & 6 δὲ κύνων οὐτε κλαγγῆν οὐτε μὴτιν ἐπέμιον. ἀλλὰ τὸν δόξαν ἐπιπρῆσιθε ἔμενεν ἕως ἄτου γενόμενος ἕμενος ἐπιπλοῦσαι τῆ θηλοῦ.
- 108,35 dentibus impressis] Diod. 1, 1, c. τὸν δόξαν ἐπιπρῆσιθε. Aelian. l. c. ἢν ἐπαρῶτι τοῦ δήμουτος ἐτι. ceterum 'impressis' coniecit Schwartz.

- dem anima et sanguis ipsi omnia effluisse] cf. Cicero. tusc. disp. 2, 59 'cum una cum sanguine uitam effluisse sentirent'. conieci etiam: 'εξαυγαί ἰπσι' coll. Diod. 1, c. γενόμενος ἕμενος.
- 108,36 hocum uirtutum causam] ea quae secuntur Curtius non praebet, 108,35 Diodorus pauca aboluit [17, 92, 1 οὐκ ἔθεον τοῖς τίρπερι ἐπιπρῆσιθεον]. plura tamen dabunt Aelianus l. c. et Plin. l. c.
- 108,37 canque] possit etiam 'quae ... formidolosissima ... esse'. 108,37 sagittas tigris] Strab. 11, 14, 8 p. 529 ἀπὸ τῆς δὲ δι' αὐτῆς ὁ Τίγρις 108,37 ἀφαντος φαίνεται τὸ πέριμ διὰ τὴν ὄψιν, ἀπ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Μήλων τίγριν κολοῦντων τὸ πέριμα. Varro de ling. lat. V, 100 'Tigris] uocabulum e lingua Armenia; nam ibi et sagitta et quod uenientissimi nomen Eumen dicitur Tigris'. Plin. h. n. 6, 127 'unde conicitur, a celebritate Tigris incipit uocari, ita appellat Medi sagittam'. Curt. 4, 9, 16. eadem causa] = de eadem causa. cf. Woelfflin. 'Archiv' uol. 1 p. 164 sqq.
- 108,38 canes feminas] Aelian. l. c. τὸς κύνος ἀγροῦν ἐκ τὸ ἔθνηρα κυρία 108,38 αἱ θεοστικαὶ ... καὶ τὸς δόξαν προσήκοντες, εἴτε μόντοι ἀπαλλὰττον. ... οἱ δὲ τίρπερι ἐνυγνόμενοι αὐτοῖς ... διακρίνον αὐτὰς ... κομῆσθῆναι τε αὐτοῖς. ... ἐκ δὲ τῆς ἁλιακῆς τοῦ οὐκ, φαν, ἀλλὰ τίρπε τίρεται. ἐκ δὲ τούτου καὶ κύνος ἄποτος, ἐτι τίρπε τρεχέσι ἄν· ὁ δὲ ἐκ τούτου καὶ κύνος ἐκ τῆς μητρῆς ἀποκρίσεται. ... καὶ κύνος τίρεται. Plin. h. n. 8, 147 (Solin. 15, 1). Aristot. hist. anim. 8, 28 p. 607a, 3 edit. acad. multo acerrimus] 'multo' saepius uim superlatiui negat, cf. ex. 108,6 gr. Lav. 1, 11, 5. Nep. Alcibi. 1, 2. Woelfflin 'Comparation' p. 87 sqq.
- 108,39 peruenit in regnum Phagi] Diodorus 17, 93, 1 et auctor epitomae 108,7 Alexandrum a Sophis primo ad Phages, deinde ad Hypasium peruenisse narrat; discrepat Curtius 9, 1, 36. ad scripturam uocamus cf. Curt. 1, c. ubi codd. qui 'isatropolai' dixerat praebent 'Phages', ceteri autem 'Phogis'. 9, 2, 2 Iansen exstat 'Phages', cf. Diod. 17, 93, 1 Φαγῆς. hoc loco Phagi] retinam, cum praeteris alteram formam huius nominis fuisse Φαγῆς (cf. Porus, gen. Persae).
- 108,40 cum nullis domis] Curt. 9, 1, 36 'Phages erat gentis proximae rex; qui ... Alexandro sua domus occurrit, nihil, quod imperaret, detrectante'. Diod. 1, 1. αὐτὸς δὲ εἰς τὴν Φαγῆας δυνατείαν ἔβαλεν ... τὸ Φαγῆας κατὰ δόξαν πολλῶν ἀπαντήσαντος, τῆν τὸ βασιλεῖον ἐξεν συνεχώρησεν etc.
- 108,41 ad flumen Hypasium] 'Hypasae' fluminis locum hic habere sequit. 108,41 cf. Curt. 9, 1, 35 'ad flumen Hypasium'. Plin. 6, 62 'ad Hypasium non ignobiliores (flumines), qui fuit Alexandri itinerum terminus'. Diod. 17, 93, 1 ἐπι τὸν Ἰγναῖον ποταμῶν. Arr. 5, 24, 8 αὐτὸς δὲ εἶν τῆ στρατῷ τὸν Ἰγναῖον ποταμῶν προῶρηται, αἱ καὶ τοὺς ἐπ' ἔκλειν ἰθαὶος καταπρῆματο. Strab. 15, 1, 17 p. 691 ἐπεὶ δὲ καταβῆν ἐπι τὸν Ἰγδαῖνον καὶ νικητοῖ Πάγον ὁδὸς ἦν ἐπι τὸν Ἰγναῖον πρὸς τὸν κολοῦθιν ἐπι τὸν Ἰγδαῖνον πόλιν (cf. § 70 'ipse ad flumen Athesim [= Acesinem] reuersionem fecit').
- 108,42 'qui sunt] et quae secuntur] uerba aperte nitiose ex mea coniectura conformata, fortasse audentius.
- 108,43 apud] pro compendium scriptum ante 'oppidum' facile intercedere potuit.
- 108,44 Alta Sacra] coniecit Reitzenstein. hoc oppidum in dextra fl. 108,43 nimis rursu situm fuisse conicias.
- 108,45 Suis] ... latitudine] Plin. 6, 65 (Ganges) 'ferre VII milium passuum latitudine'.
- 108,46 stadium V] cf. Diod. 17, 93, 1 Ἰγναῖον, οὐ τὸ μὲν πλάτος ἦν σταδίων ἑπτὰ.
- 108,47 milia] delata, cf. § 46.

102, 10 Phage] retinui, cf. quae supra adnotantur. 'Phageo' (Φηγεός) et 'Phage' (Φήγος) ferri possunt, cf. 'Perseo' (Περσεός) et 'Perse' (Πέρσης).

quasere coepit] Curt. 9, 2, 2 'percontatus igitur Phagea, quae moecanda erant, XI diem ultra flumen per vastas solitudines iter esse cognoscit: excipere deinde Platen, maximus totius Indiae fluminum': Diod. 17, 93, 2 ἀκόσμος δὲ τὸ φηγεῖον περὶ τὴν πέρον τοῦ αὐτοῦ [coni. Mueßell. ad Curt. 9, 2, 2; codd.: ἰνδοῦ] ποταμοῦ χιμαρὸς ἴδι δίδεκα μὲν ἡμέρας ἔχει διόβον ἔρημον, μετὰ δὲ τούτῃ εἶναι ποταμὸν τὸν ἠνωμαζόμενον ἴγγηρ, τὸ μὲν πλάτος τράκωνα καὶ διόβον κορυβίου, τὸ δὲ πλάτος μέτρων τὴν κατὰ τὴν ἰνδοῦν.

102, 11 XII diem] Curt. 9, 2, 2 'XI diem'. Diod. 17, 93, 2 δίδεκα ἡμέρας.

per solas terras] cf. Friedlaender, ad Iuvenal. 3, 6. Fabri ad Sall. Jug. 103, 1 p. 374. Nipperd. Lup. ad Nep. Dem. 8, 6. § 52 'per loca sola'. post 'terras' interdicisse censet Schwartz 'cler esse, tum flumen acervi [per] ab rege]'. . . flumen ab rege [i. e. Phage] Gange[um appellatum] istam' etc., coll. Diod. l. c. τὸν ἠνωμαζόμενον ἴγγηρ.

102, 12 latum stadium XXX] Curt. 9, 27, 1, 17, 93, 2. Strab. 15, 1, 35 p. 702. Plat. Alex. 62, 1. Plin. 6, 65. Arr. Ind. 4, 7. Aelian. h. a. 12, 41. latum stadium] cf. Vitruv. 10, 13, 4 'turrin minisiam aut opere ferri ne minus altam cubitorum LX.' § 5 'maxiorem auro turrim altam cubitorum CXX, latam cubitorum XXIII.' Caes. b. civ. 2, 10, 1 'musculum pedum LX longum facere instituerunt', ubi tamen somnuli codd. 'pedes' praebent.

'Prasios' Curt. 9, 2, 3 ex emendatione Salmasii 'Prasios' (codd.: pharrasio). Iustin. 12, 8, 9 ed. Reuhl: 'Prasios' (codd.: prasidias, deas, -das, -des, quae scriptura ad eam, quam hoc loco codex exhibet, proxime accedit). Plin. 6, 68 et 70 'Prasi'. Diod. 17, 93, 2 Πρασιον. Strab. 15, 1, 36 p. 702 et Plat. Alex. 62, 2 Πράσιος.

Gangaridas] Curt. 9, 2, 3 'Gangaridas', cf. Iustin. 12, 8, 9. Plin. 6, 65. — Diod. 17, 93, 2 Γανγαρίδων, Plat. Alex. 62, 2 Γανγαρίδων. Zumpt. ad Curt. l. c. p. 436.

102, 13 † Sacram] Curt. 9, 2, 3 'Aggrammen', Diod. 17, 93, 2 Ἐνθηρίων. CC [milia] pedum] Curt. 9, 2, 3 'XX milibus equitum desertivae pedum'. Plin. 6, 66, 68. Diod. 17, 93, 2 ἔχοντα δεκαμύρια μὲν ἰππέων, πεζῶν δὲ εἴκοσι μυριάδας. Plat. Alex. 62, 2 ἑκατὸ μὲν μυριάδας ἰπποτῶν εἰκοσι δὲ πεζῶν.

XX equitum] cf. Curt. Plat. Diod. l. c.

coegnit] fortasse ante 'quadrigarum' intercedit 'et'.

102, 14 quadrigarum II milia] eundem numerum exhibent Curt. 9, 2, 4. Diod. 17, 93, 2. — Plat. l. c. ἄρματα δ' ἑκοσυχίλια.

elephantorum] numerus sine dubio corruptus est. cf. Curt. 9, 2, 4 'elephantos, quos III milium numerum exercebat diebus'. Diod. 17, 93, 2 ὀλέφαντος δὲ πολεμικὰς ἠκοσυχίλιους τετρακισχίλιους. Plat. Alex. l. c. μύριας ὀλέφαντος ἑκοσυχίλιους. quibus ex locis facile intellegitur hanc esse rectitudinem esse: 'elephantorum habere (<... milia) CLXXX'.

102, 15 usque eo] cf. § 66.

102, 16 a Porō ... percontando] cf. Krebs, 'Antibarbarus' p. 251 s. v. et ad rem Curt. 9, 2, 5 sq. 'incredibilia regi omnia nidebantur, igitur Porum ... percontatus an vera essent, quae dicerentur. Ille vires quidem gentis et regni haud falso iactari adfirmat.' quo ex loco apparet 9, 1, 8 lectionem optimorum codd. 'Porō' ab editoribus iniuria reiectam, immo vero scribendum esse 'hinc (cum) Porō amne superato' etc. Diod. 17, 93, 2 sq. ὀπισθίως δὲ τοῖς λεγομένοις, προσκομίζατο τὸν Πύρρον καὶ περὶ τὸν

προσκαγελλόμενον τάκμηξ ἐκπυθύνετο. ὁ δὲ τίλλα μὲν ὑπάρχειν ἄνευτα ἀληθὲ διαβεβαίωτο.

aras complures] Curt. 9, 3, 19 'erigi duodecim aras ex quadrato saxo, monumentum expeditionis suae, ... iussit'. Plin. 6, 62 'essuperato amne arietibus in adversa ripa identia'. Diod. 17, 95, 1 τὸν δίδεκα θεῶν ἱεμίους πενήκοντα πύργων ἰσοδόμησεν. Strab. 3, 6, 7 p. 171. Arr. 5, 29, 1 τὸν τρυφῶν δίδεκα ἱεμίους κατασκευάζειν προσέταξε, θεῶν μὲν κατὰ τοὺς μέγιστους πύργους. Plat. Alex. 62, 4 ἱερότατο δὲ ἱεμίους θεῶν etc.

turresque] apud alios scriptores aras tantum commemorantur, 107, 15 quatuordecim ἠερσίους quibusdam epitomae auctorem errorem quendam male notandum commisisse (cf. Arr. l. c. θεῶν μὲν κατὰ τοὺς μέγιστους πύργους).

re divina facta] cf. Woeiflin. ad bell. Afr. 84, 3 p. 131. ad rem 102, 14 cf. Arr. 5, 29, 2 ὅς δὲ κατασκευασαίην πύργος ἰσοδομήσων, ὅσος ἂν ἐστὶν ὁ νόμος. Iustin. 12, 8, 17 'caesari iussit'.

fossae] ad ea quae recuntur cf. Diod. 17, 95, 1 sq. Plat. Alex. 62, 4 Curt. 9, 3, 19 'munimenta quoque constructa iussit extendi cubilinae amplioris formae, quam per corporum habita, reliquit'. Iustin. 12, 8, 16 'castra solito magnificentiora fieri iussit'.

fossas pro castris] quae pro castris ductae erant. cauae ne cōmicias 'fossas (quam) pro castris maiores'.

lecticarium] ad codicis scriptura, quae uereor ut defendi possit, 102, 10 quatuordecim eam sic explicare studui, ut 'lecticia', quae non angustius ualere solet, hoc loco sensu paulo latiori accipienda sit significatue omnem lectum, quo qui quiescere potest. cf. Suet. Aug. 78 p. 72, 88 Roth: 'lecticulum incubatorium' i. e. lectulum vel lectum incubatorium. sic etiam apud Apul. met. 9, 33 p. 213, 26 Vliet 'lecticula' de nido gallinae usurpat, eadem autem nisi quae in uerbo deminutio etiam in uoce 'lectica' inesse potest, similiter κλίβη significat 'lectum' et 'lecticam', quae aliquis portatur.

lecticarium uestigia ampliora] Diod. 17, 95, 2 προέταξε δὲ τοῖς μὲν πελοῖς κατασκευασέας ἑκατέρωθεν τρυφῶνας τετρακισχίλιους. Curt. 9, 3, 19 (uide supra).

status] cf. § 45.

scuta e. q. s.] Diod. 17, 95, 2 προέταξε . . . ἑκοσυχίλιαι τοῖς ἰππέων . . . καὶ δύο φάτων τὴν εὐμαρῶν διπλοῖσι. Plat. Alex. 62, 4 καὶ γὰρ ὅλα μύζια καὶ φάτων ἰπποτῶν καὶ χαλκῶσι βαρυνέμενοι κατακρούσας ἠπλάττε τε καὶ δαίρηνεν.

† paxa] hoc uocabulum his sanum crediderim. conieci igitur: 102, 21 'aucta'; omnino enim remam speciem auxit Alexander (coll. Curt. 9, 3, 19 'ut speciem omnium auget'). Diod. 17, 95, 2 [προέταξε] ἑκοσυχῶσι δὲ καὶ τίλλα τὰ κατακλιπέσθαι μάλιστ' αὐτοῖς μεγέτερον αὐτήριον.

ad flumen Aesinem] scribendum esse facile colligi potest ex 107, 13 Curt. 9, 3, 20. Iustin. 12, 9, 1. Arrian. 5, 29, 2. Diod. 17, 93, 3. ceterum Curt. Iustin. Diod. auctor epitomae nomen huius fluminis, quod supra ostendimus, hoc aetiam loco afferunt.

ibid] cf. Arr. 5, 29, 3 αὐτὸς τὰ ἐπι τὴν κατάκλιβη παρεσκευάζετο τὴν ἐκ τὴν περὶ τὴν ὀλέφαντων. cf. Lézium p. 54 not. 3, qui expositi uerisimilium esse ad hoc quoque flumen nomen aedificatum esse et sic facilius a explicari, cur ceteri scriptores (dicit Curtius Iustinum Diodorum Alexandrum per Aesinem, non per Hydaspem flumen demum esse perhibent, cf. ib. p. 132. Mueßell. ad Curt. 9, 3, 21 p. 834. Wesseling. ad Diod. 17, 93, 3 p. 234, 37. — p. 206 Diod.)

Porus ex Taxile] Curt. 9, 3, 22 'mille nauigalia aditus Oresum discordesque et uetera oia retractantes Porum et Taxilem, Indiae reges, firmatae per adfinitatem gratiae reliquit in suis regnis, cumque

in aedificanda classe ambo studio uent' ceterum etiam paulo infra Alexander Taxilem cum Poru reconciliasse narratur.

- 107,22 aedificauerunt] cf. quae adnotamus ad § 39 'regnaunt'.
 offendi] Curt. 9, 3, 22 'nulle nauisq; aditus Oceanum'. Dioid. 17, 95, 5 τῆς δὲ ναυτικῆς παρασκευῆς συντελεστικῆς καὶ διακομιῆς μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἠτοιμασμένους, ὁμοκίτους δὲ ὑπηρετοῦσι. Arr. 6, 1, 1. id. 6, 2, 4 ἢ δὲ τὸ ἔμπροσθεν πλῆθος τῶν ναυῶν, ὡς λέγει Πτολεμαῖος ἐν Ἄλιον ... τριακόσιοι μὲν ἐκ ὀφθαλκῶν, τὰ δὲ πάντα πλεῖον τῶν τοῖς ὑπηρετοῦσι τῆς καὶ κερκόστροφος καὶ ὅσα ἄλλα ποταμῶν ... οὐ πολλοὶ ἀποδόντες τῶν διὰ γλάτων. id. Ind. 19, 7 ὅσα ἐκ τῶν αἰσθητῶν σφῆρα γλάτων καὶ δεκτικῶν ἔχουσιν, αἱ τῆς περὶ καὶ βίας ἐκ στρατηγικῆς πλοῖα καὶ ἄλλα ὑπηρετοῦσά καὶ κρίσιμα τῆς στρατιᾶς ὄντων.
 pensaria] i. e. fragmentaria; uet. κρίσιμα ὄντων Arr. Ind. 19, 7.
 107,23 filius Alexandri etc Roxane] Roxane Alexander non anni 327 uxorem duxerat (Niese p. 131 sq.). Septembris autem mense anni 326 in eunte ad Hydaspem profectus classem aedificatam inuenit. apparet igitur fieri potuisse, ut Alexander etc Roxane iam puerum sustulisset. qui tamen pater insequens alibi commemorari uideatur, immo ad Hydaspem Oceanus mortuus esse dicitur (Arr. 6, 2, 1; Curt. 9, 3, 20 'ubi' [ad Acesinense, cf. Lezium p. 54 not. 7] 'forte Oceanus morbo extinctus est').
 107,25 re diuina] cf. ad § 69 et ad Rem Arr. 6, 1, 1 sq. Ind. 18, 11. Finer. Alex. p. 27, 17 sq.
 107,26 in gratiam reduxit] Curt. 9, 3, 22 'discordes et uetera iura retractantes Porum et Taxilem, Indiae reges, firmatae per adiutitatem gratiae relinquunt in suis regnis'.
 107,28 Humine] Curt. 9, 3, 24 'secundo anno [= Acesine] defluxit', cf. Lezium p. 54 not. 1.
 ad Eleumezen] nomen oppidi fortasse corruptum. cf. Curt. 9, 4, 1 'peractum erat in regionem, in qua Hydaspes amnis Acesini committitur'. id. § 4 'hinc excessione facta'. Dioid. 17, 95, 1 ὡς δ' ἔλεον ἐστὶ τὴν 'Ακεσίνοι καὶ Ἰνδοῦσιν κοινῶν ἐπιβόρην τοῖς ἐπαρτάσθιν στρατίαι.
 107,29 interim Indorum philosophi] ea quae sequuntur iam apud Adlerum I. p. 40 et Priddium p. 162 sq. inueniuntur. cf. quae ad § 55 de ea re adnotant.
 107,30 qui ... habitabant] loco emittit relatiui etiam participium coniectio adhiberi possit: 'in his regionibus habitantes' itaque, quod sequitur, emittatum relatiuum id, quod praecedit, particula 'quae' omnia exprimit, ut saepius. cf. Caes. b. g. 1, 1, 4 'proximi sunt (Belgae) Germani qui trans Rhenum incolunt, quibuscum' etc., cf. de ea re Kuehner. II 2 p. 875 sq.
 107,31 carebant] idem coniecit W. Foerster apud Adlerum.
 litteras hoc exemplo] cf. 56. de litteris quae sequuntur Pridik haec protulit (l. c. p. 162): 'ex duobus illis epistolis altera nihil est nisi Latine reddita epistola, quam Calanum scripsisse tradit Philo.' hinc Philonis loci notitiam Pridikio debet. Exstat igitur illa Calani epistola apud Philonem. quod omnia. prob. liber § 14 p. 879 (not. V p. 289 et Richter).
 107,32 Macedoni] praebent etiam Adler et Pridik.
 auditum est te ab amicis iudici] cf. Philon. l. c. p. 879: φίλος πειθόμενος χείρας καὶ ἀνάγκην προσηρπέν ἴδων φίλοσφρος, οὐδ' ἐν ὄψει ὑπερσώτες ἡμέτερα ἔργα.
 107,34 nostrae modae uitae] i. e. genus. cf. Cic. Tusc. disp. 6, 25, 66. ne in somnum quidem uenit] cf. Krebs. 'Antibarbarus' II p. 534 s. u. 'somnia' locosque ibi allatos. 'in somnum uenire' dicitur ut 'ad aures uenire'. cf. praeterea Plut. Alex. 47, 1 λέγουσιν ἐν τῶν μὲν αὐτοῖς ἐνόντων τῶν βαρβάρων ὄντων et Philon. l. c. oὐδ' ἐν ὄψει ὑπερσώτες.

obieceris] coniecit etiam Volkman, qui idem 'nos' inseruit, quod 107,35 recipi. „quibus si obieceris" optime C. Wachsmuth (collato Nep. Datam. 5, 4).¹⁾ Adler. fortasse scribi potest: „quibus si obieceris [corpora nostra], corpora modo nostra" e. q. s. cf. autem ad 'corpora nostra', quae uerba idem ualent quod 'nos', Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 22, 7 p. 202.

corpora modo nostra loco monebis] cf. Philon. l. c. κύματα γὰρ μετόπισθε ἐκ τῶν αὐτῶν, γυρὰ δὲ οὐκ ἀνεγχεῖσθε τῶν αὐτῶν ἢ μὴ βούλομαι.

monebis] idem coniecit Volkman.
 quidem] in hac particula nisi inest aduersatiua. 297,36

coges] idem coniecit Volkman.
 si humanum, humanum, inquam] cf. Woefflin. 'die Gemination im 197,37 Lateinischen' ('Sitz.-ber. d. phil.-philol. Kl. d. A. d. W. z. München' 1882) p. 432. ad senectus cf. Pa. Coll. III 6 p. 101 et de cetero 'ei θυγοῦσθε ὄπισθε, τὶ τοσούτω πολεμῆτε'; (cod. Leid. p. 774. Arr. p. 78. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 122, 10 sqq. Leon. p. 108, 7).

inquimus] inquam] retinuerunt Adler et Pridik. 'inquimus' ut apud Hor. serm. 1, 3, 66.
 speras nomet] omnia quae sequuntur incerta sunt. de quibus Pridik p. 163: „uerba epitomae sunt corruptissima; equidem ibi similia atque apud Philonem scripta fuisse coniecerim, id quod mihi uerba 'super nomet inezidum' indicare uidentur collata Philonis uerbia 'τοῦτο ὄπισθεν ἡμεῖς γενόμεθα.' quae coniectura si uera est, etiam uero contentiarum in utraque epistola idem est; sed pro certo hoc non contenderim." uerba autem Philonis haec sunt: τὴν περὶ μετόπισθε τοῖς αὐτοῖς κύματα πόνους καὶ φέρον ἔργατοῦσθε τοῦτο ὄπισθεν ἡμεῖς γενόμεθα ἴδοντες καὶ σπέρουσθε οὐκ ἐστὶ βαρβάρου ὅστε ἄπορον, ὅς ἀνεγχεῖσθε τῶν αὐτῶν ἢ μὴ προσηρπόμεθα. quae uerba immane quantum ab hoc loco discrepant.

corporis nostri partes sperari mouemus] cf. paulo supra: 'corpora 108,1 nostra loco monebis'.
 quarum per terram est potestas] sc. tibi. opponuntur autem 'per 108,2 terram' et 'deorum' et 'per terram' idem ualent quod 'in terra' (Plaut.) uel 'in terris', fuit cum scriberem: 'quarum parts (uel 'parata') est potestas' sc. tibi.

quod sero diuinis tributum est] l. e. animus. Benchmanns autem de immortalitate animi sperasse docet nos Megasthenes apud Strabonem 15, 1, 59 p. 711.
 nos quae cara] idem coniecit Volkman. 298,3
 cognoscimus] 'cognosce' enim Pridik errore typhothetae. 298,4
 abutimur] 'verbrachen, verzerhen' i. q. 'uti' (non in malam partem). cf. ex gr. Jul. Val. 3, 24 p. 133, 2.
 quae ceteri possident] aliter de his uerbis Volkman iudicasse 298,5 uideatur, cum post 'ceteri' inseruit 'non'. sed quid hinc uerbis significetur, facile apparebit conferenti Megasth. ap. Strab. 15, 1, 60 p. 718: ὀροῦσθαι καὶ ἀλφειῶν προσηρπόμεθα, εὐπερὶν αὐτοῖς πάντα τὸν αὐτῶν αὐτῶν καὶ ὀφθαλμοῦσθαι ἐνίοτε. Strab. 15, 1, 61 p. 714: Ἀριστοβούλου δὲ τῶν ἐν Ταύλικῳ κορυφῶν ἰβειν ὄσο φησὶ, ἐρωχόμενος ἀμφοτέρωσιν ... τῶν μὲν οὖν ἄλλων χρόνον κατ' ἀγροῦν διατρέφειν ... ἐπιούσιν ἔχοντας δὲ βούλομαι τῶν ἐπιούσιν φέρεισθαι δωρεὰν ἐν. Onasicritus ap. Strab. 15, 1, 65 p. 716 ἀπόντας δ' εἰς τὴν ἡλίαν κατὰ τὰς ἀγροῦς ἐκείνωνσθαι ὅσπρ δ' ἐν κορυφῶνι ὄσο ἢ ὄσοτε παρατρέφουσι, λαμβάνουσι δωρεὰν παρόντων ... ἀπόντων δὲ πλοκίτων οἰκίαν ἀνείχουσι αὐτοῖς ... εἰσόντας δὲ δέεινον κοινωσθαι τῶν ὄσων.

quae cum impressa] equidem conieceram: 'quasi cum impressa coniecit nequialiter' l. e. 'cum nos, qui tam parum in uictum impres-

eam facimus, imitari non possint.' significatur autem his verbis ceterorum Isidorum opulentia, de qua cf. Curt. 8, 9, 19. 21. 23. τὰς δὲ δούρας ὁμώνων (copiās) ὀλιγάς fuisse dicit Nearch. ap. Strab. 15, 1, 66 p. 716. 'impensa' igitur h. l. id est quod 'exigua impensa', cf. Sall. lug. 39, 5 'ex copia rerum' i. e. 'exigua copia'. ceterum aliter de his verbis indicant Keil, cum coniecit: 'quae cum sine (vel 'nisi') impensa consequi non poterint.'

108, 8 nos laudant [Iovent] cf. Oesicrit. ap. Strab. 15, 1, 63 δούρας γὰρ τὸν Ἀλφειὸν διὰ . . . ἐν τῆσ' ὄρεσιν κλείειν.
Γενεσίου φιλοσόφου Πίλο 1. c.: Ἐλθῶν δὲ φιλοσόφος οὐκ ἐπινοήσας, ἀλλὰ αὐτὸν εἰς πανουργίαν λόγους ἐπέλεξε, ἀλλὰ λόγους ἔγραψε παρ' ἑαυτοῦ δαδούσας, καὶ ἔργον λόγους θρασύτα ἔλαυνε δόξαν καὶ μεμασθητά καὶ θεωρητῶν τελεμασθητά. Pallad. post τὴν τῆς Ἰσίδου ἐπιπέμης καὶ τὴν θρασύτητα [= Ps. Call. III 12 p. 104 sq.] p. 198 ὅτις δὲ λέγει ὅτι δὲ μὴ ποιεῖ καὶ ποιεῖ ἢ μὴ δὲ λέγει: ποῦ ὄντι δὲ οὐδεὶς φιλοσοφῶν οὐδὲν ἐάν μὴ κολλῆται ὄντι γὰρ ὅτι οὐδὲ ἐστὶ ἢ γλῶσση, καὶ ἐπὶ τοῖς χεῖματι ἐπ' ὀφείκει, quae verba Ambrosius (ibid.) sic vertit: 'nos autem dicitis quidem quae debent fieri nec tamen facitis, philosophem nos nullum putatis nisi eum qui noscitur loqui: noster enim est omnis sensus in lingua obsequans in oris vestri labiis tota sapientia est.'

108, 8 digna verba factis, facta similia verbis existunt] coniecerunt et Keil et Fr. Albracht. verbo autem 'existendi', quod hoc loco legitur, iudicor, ut parum quaedam maculam abstergerem, quae adhuc Eutropio adhaeret. legendum enim est apud illum in praefatione: 'res quae in negotiis vel bellicis vel civilibus eminentibus additis etiam his quae in principum vita egregiae [cod.: egregia] extiterunt.'

108, 9 accipimus] inde ab Quintiliano verbum 'accipiens' cum duplici accusativo coniunctum idem fere nallet quod 'intellegere, interpretari, discere, vocare, appellare'.

108, 9 antiquissimum Adler et Pridik retinuerunt 'antiquissimum'.
108, 9 stude] omisit Prisk, errore, ut videtur, cf. Catull. 95, 1 'nil nimium studio velle placere' et Vahlen. in 'Commentariis, in honorem Mommsen' p. 665.

108, 11 potest] idem coniecit Albracht apud Adlerum.
hanc si contra tendes] cf. ex. gr. Liv. 3, 15, 2 'eo acrius contra tribuni tendebant.'

108, 11 alienus] cum ablativo coniunctum ut 'non idoneus' ap. anet. ad Her. 3, 3, 5.

108, 12 ad eas regiones] cf. Ps.-Call. III 4 p. 99 τὴν ὀρειοπρίαν ἐπὶ τοῖς ἐρηθραῖοις ἤτοι Ὀλύμπωσι.

108, 14 Oxydracaram ac Mallorum] cf. Curt. 9, 4, 15 'inde ventum est in regionem Oxydracaram [ex cons. Alibi] codd.: sudracaram] Mallorumque'. Iustin. 12, 9, 3 'hinc in Mandros et Sudracas [ex cons. Alfordi de Gest. schmid; codd.: sugambros] navigavit'. Diod. 17, 98, 1 πρὸς δὲ τοῖς περὶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ Σουαζοῦ ποταμοῦ Μολόχοι. Arr. 6, 4, 3. Strab. 15, 1, 33 p. 701 Μαλλοὶ καὶ Κοδραῖοι. ceterum § 75 epitomae traditum est 'oxydracas' et 'mallotas'.

consecerunt] cf. ad § 39 'regna'.

108, 15 milia pedum C, equitum XX milia] Curt. 9, 4, 15 'nonaginta milia [ex cons. Lococai] codd.: VIII] iuniorum pedum in armis erant, praeter hos equitum X milia nonagintaque quadringi'. Iustin. 12, 9, 3 'quae gentes cum armatis LXXX milibus pedum et LX milibus equitum occupant'. Diod. 17, 98, 1 κατὰ τοῖς τοῖς ὑπὸ τοῖς Ἀρραβωταῖς περὶ τοῦ μὲν φιλοσόφου τὴν δευτεροκλίμην, ἠπεὶ δὲ πορεύσας, ἀφῆκε δὲ τρεῖς τοῖς.

108, 15 cum his paratis, ut constitisset acies, ex Macedonia] quidem] cf. Iulii Valerii notae, ed. Zaehner 1867] p. 52, 9 sqq. 'ingressus igitur Iudam, mox obvii fuerunt ei legati, quos Porsus cum litteris miserat'. ibid.

p. 54, 12 sqq. 'Porsus ex quadam repentina tumultuatione suorum conuersus, ut videtur, quidam id esse, profectus Alexander eius inguina gladio transfodit eoque postulat'.

paratis, ul] cf. Fabri ad Sall. lug. 91, 2 p. 847.

id accidit ut c. q. a.] cf. Lozius p. 125 sq. ea, quae in iis quae 108, 15 sequuntur narrantur, apud Curtium et Diodorum non existant. hic enim de fuga Oxydracaram Mallorumque haec tantum tradit: 'haud traditur, nequam an oborta seditione inter ipsos subito profugerint'; hic autem 17, 98, 21 ἐπινοήσας ἔπει τὴν ἡγεμονίαν εἰς τὰς ἐπινοίας μολοῦν ἀπευπέτασεν, sed profectus ad epitomae narrationem accedit Iustin. 12, 9, 4 'cum proelio victor esset, exercitum ad urbem eorum ducit'. cf. ad haec Curt. Arr. 6, 8, 5 sqq.

eorum imperatore] Curt. 9, 4, 24 'descem ex natione Oxydracaram spectatas virtutis elegerat'. hoc igitur loco Curtius imperatoris nomen non affert. alius autem est ille 'Sambus' apud Curt. 9, 5, 13 et 17. Iustin. 12, 10, 1 ('Ambus'). Diod. 17, 102, 6. Arr. 6, 16, 3. cf. praeter Plut. Alex. 64, 1 et 3 τὸν Σάββον.

Sambus utrumque femur] cf. supra § 65 'partem stipendium exegit'. passim autem dicitur: 'Sambus utrumque femur transfoditur', cf. § 77 'Alexander . . . stomachum ac caput vehementer ictus est'. Liv. 21, 7, 10 'Hannibal . . . aduersum femur tragula grauius ictus cecidit'. Anet. bell. Afr. 78, 10, 85, 7 etc.

se partim] interdici se fere haec videtur: 'perterriti ac fugientes 108, 15 se partim in montes coniecerunt, partim in] oppidum confugerunt' cf. Curt. 9, 4, 25 (barbari) 'ausos montes et impeditos occupauerunt, quorum agmen rex fractus persecutus impedita cepit. peruentum deinde est ad oppidum Oxydracaram, in quod plerique confugerant'. et sine scribendum: 'superati'?

corosa] cf. ad § 40.
adorti] cf. Moestl. ad Curt. 3, 1, 6 p. 9. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 5, 2 p. 257.

scalas corosa] cf. Liv. 32, 14, 2 'cum iam scalas ad montem ere- 108, 15 xisset' § 41 'scalas appensis' ad ea quae recitantur cf. Curt. 9, 4, 30. Iustin. 12, 9, 5. Diod. 17, 98, 5. Plut. Alex. 63, 3. Arr. 6, 9, 3. eorum et Diod. et Arr. oppidum ipsum et arcem distinguunt. epitomae auctor in hac re cum Curtio congruit. sed a Curtio discrepat (qui Oxydracaram oppidum fuisse tradit), cum discretis verbis non dicit, utrum Oxydracaram an Mallorum (Arr. 6, 11, 3. Strab. 15, 1, 33 p. 701 etc.) urbs fuerit, qua in re consentit cum Diod. et Iustin.

cum tribus] in iis quae sequuntur Leonstus [ex cons. mea] Iustinum memorat. Arr. 6, 9, 3. Curt. 9, 5, 14 sq. Diod. 17, 99, 4. Iustin. 12, 9, 5. Ps.-Call. p. 99 not. 12.

in oppidum desinit] omnia quae sequuntur in oppugnanda urbe 108, 15 facta esse Curt. et epitomae auctor narrat. cf. Curt. 9, 5, 2—20. Iustin. 12, 9, 5—11. Diod. 17, 98, 6—99, 4. Arr. 6, 9, 5—11, 1.

reliqui non sunt subsecuti] Curt. 9, 4, 33. Diod. 17, 98, 6. Arr. 6, 9, 4. Ps.-Call. p. 99 not. 12.

conspicente] cf. § 22. Iustin. 12, 9, 6 'cum cum hostes consp- 108, 15 sissent' etc. Ps.-Call. p. 99 not. 12 et de vii notae συμπροσέτερος ἀπο- σπῶν ἑπὶ τοῖς.

circumstetibus] Curt. 9, 5, 5 'cum [communis (del. Aldus)] unum procul tot manus peterent, nemo tamen ausulebat propius accedere', quo tamen loco 'emione' scribendum et 'procul' (cf. § 8) delendum esse censet.

Leonstus] Curt. 9, 5, 17. Arr. 6, 10, 2 et 6, 11, 7.

femore dextro] Curt. I. c. 'ceruice grauius icta semianimis pro- 108, 15 cecidit'.

stomachum ac caput] Curt. 9, 5, 9 'indus — sagittam — ita ex- 108, 15

- cessit, ut per thoracem paulum super iatus dextrum infingeret'. Diod. 17, 90, 3 τόλας δὲ τοῦσδ' ἐπὶ τὸν μαστὸν ἐπέσυε εἰς τὸ γόνυ. Insit. 12, 9, 12 'sagitta sub mamma trahens'. Arr. 6, 10, 1 'Ἀλέξανδρος δὲ Βάβατος καὶ οὗτος διὰ τοῦ θώρακος εἰς τὸ στήθος τετέλεται ὄντ' τὸν μαστὸν'. Plut. Alex. 63, 3 etc.
- pectore aduerso] cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 7, 10 p. 27.
- causa] cf. Curt. 9, 5, 7 'iam galenam saxa perforauerat'. Arr. 6, 11, 7 οὐ μὲν ἦν ἄλλ' ἐκλήθη κατὰ τὸ κρῖνον 'Ἀλέξανδρος καὶ Ἰσσυρέωντα κτείν' etc.
- malo accepto] an 'malo acceptus'? cf. Woeiflin, ad aenet. bell. Afr. 18, 5 p. 32.
- portis refractis] Curt. 9, 5, 19. Justin. 12, 9, 11. Arr. 6, 10, 4. Pa-Call. p. 99 not. 12.
- oppidianisque omnibus interfectis] Curt. 9, 5, 20. Diod. 17, 99, 4. Arr. 6, 11, 1. Pa-Call. p. 99 not. 12.
- ubi Alexander melius factum est] cf. § 64.
- qui proelio superferant] cf. Arr. 6, 14, 3. 'Ἀλέξανδρος δὲ κερπήνη μὲν τόσους τε καὶ τὴν Μολύνην τοὺς εἰς οὐλοῦσιν ἐπέταξε Φάριον. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 4, 7 p. 14.
- regi praedicto] i. e. Samba, cf. § 75, ubi tamen 'imperator' appellatur, quia Malli et Oxydracae nom. demum reges habere coeperunt.
- dicto audientes] cf. Krebs. 'Antibarbarus' sol. I. p. 199 s. v. ceterum fortasse ex hoc loco explicari potest Arr. 6, 16, 5 δὲ ἐπὶ Κάβρω μὲν ἦγε, τὴν ὄρειον ἴβην κερπήνην δ' αὐτῷ καταβάλλειν etc., ad quem locum cf. Schneider, ap. Krüger, p. 347. De sicca autem regni Sambi cf. Lexium p. 146.
- tam philosophos] cf. Plut. Alex. 64. quae a scriptoribus historiae fabulosae Alexandri de colloquio, quod sequitur, tradita sunt ab iis, quae hoc loco narrantur, ualde discrepant. ad rem cf. Plut. Alex. 64. I tunc δὲ γυμνοσοφιστὴν τὸν μάχιστον τὸν Γόβην ἀνευρέσθαι ἀποκρίθη καὶ κατὰ κλάδα τοῦ Μασσέβου παρεχόντων λαβὴν Μακ etc. partim consentiant cum iis quae sequuntur interrogationalia quae uersone Aethiophis Pseudo-Callisthenis affert omnia tamen philosophorum responsa.
- tum philosophos... hocce] insigne exemplum anacoluthiae, cf. Liv. 30, 37, 11 'indos — ut eos ludos'.
- adortus] cf. Ter. Adelphi. 404 'adortus iurgios fratrem'. Tac. hist. 1, 31 'Subrium et Cetrium adorti milites minis'. Curt. 10, 2, 12 'regem ferocius quam alias adorti' etc.
- nos hostes nobis esse] Plut. Alex. 64, I τοὺς... κατὰ κλάδα τοῦ Μασσέβου παρεχόντων. cf. ib. 59, 4.
- declaramus... melius est] quaedam intercidisse intellexit Benzenstein. ea autem quae sequuntur in angustam coacta esse facile apparebit conferenti ex gr. testimonio ueterioris narrationis, quod § 85 deprehendimus: 'ta dixit] etc.
- enim] tertio loco positum. cf. § 83 et Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 50, 3 p. 389.
- ceteri moriantur] uberius Plut. Alex. 64, I ἐρωτήματα προήλαον αὐτοῖς ἀπορα φήκος ἀποκτενεῖν τὸν μὴ ὀρθῶς ἀποκρίσασθαι πρῶτον, εἴτ' ἐφεξῆς οὕτω τοὺς ἄλλους. quomodo enim hoc loco quaedam intercidisse suspicari uisum. ceterum non semper eundem Indum omnia responsa dicens intellegi potest ex § 82 'interrogant quis eorum qui dixerant uideretur deterrimo respondisse'.
- dixit] i. q. 'interrogant', cf. 47 'dictabant'. Plut. Alex. 64, 2 οὐ μὲν ἄν πρῶτος ἐρωτήσας πότερον εἴσται τοῦ δένδρου εἶναι πλείονος ἢ τοῦ τεύχηνός. ἔση γὰρ δένδρον· οὐκείτ' γὰρ εἶναι τοῦ τεύχηνός. Pa-Call. III 6 p. 100: ἔταρον δὲ ἐρωτήσας '... ἴσθες ἄρα πλείονος εἶναι, οὐ δύν-

- τες ἢ οὐ νεκροί; οὐ δὲ εἶπον· οἱ μὲν τετέλεστηότες πλείονος, ἄλλ' οὐκ ἔσται τὴν μὴ δένδρον μέτρον. εἰ γὰρ ὄρμιον πλείονος εἶναι τὸν μὴ γεννηθῆναι'. (cod. Leid. p. 773. Arr. p. 77. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 120, 24 sqq.)
- Budge] i. e. p. Cl. 'are the dead more in number than the living?' illa qui nulli sunt] 'nullus sum' i. e. q. 'mortuus sum', cf. Cic. 100, 3 tunc, disp. 1, 86, 87 'de mortuis loquor qui nulli sunt'.
- nullus numerus potest esse] i. e. 'numerali nonquam' uel 'extra 100, 9 numerum sunt' (cf. Caes. b. gall. 6, 13, 1 'aliquo numero esse'. Graeci: ἐν λόγῳ καὶ ἀριθμῷ εἶναι).
- marinae aut terrae bestiae] Plut. l. c. δὲ βέλτερος (ἐρωτηθεὶς) πότερον τὴν ἢ τὴν ὄβλιον μείζονα μείζονα τρέφειν θεοῖα, (ἐση) τὴν τῆν· τούτης γὰρ μέρος εἶναι τὴν ἑδάλλον. Pa-Call. III 6 p. 100 = cod. Leid. p. 773. Arr. p. 77. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 121, 8 sqq.
- terrae bestiae] Cic. de nat. deor. 1, 103. alibi 'terrestres'. respondit] 'terronae, nam in terra' etc.
- quae bestiarum] Plut. l. c. οὐ δὲ τρίτος (ἐρωτηθεὶς), πόθεν ἔσται Ἰβῶν 59, 9, πλουσιώτατον, οὐ μέγαν ὄν, εἶναι, ἀνθρώπος οὐκ ἔναυσεν. discrepat autem Pa-Call. III 6 p. 100 = cod. Leid. p. 773. Arr. p. 77. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 121, 10 sqq. cf. Hodge l. c. p. Cl.
- quicquid hominum est] cf. Weissborn, ad Liv. 2, 5, 7. 'fuit' 100, 9 maluit Schwartz.
- quam ob causam] Plut. l. c. § 3 οὐ δὲ τέταρτος ἀνευρέσθαι 100, 10 τὴν Κασπία τὸν Κάβρω ἀπέκριντο, ἀπεκρίθητο, 'καλοῦς τὴν βουδόμενος αὐτὸν ἢ καλοῦς ἀνοήτως'.
- utrum uox an dies prior uata] Plut. l. c. οὐ δὲ πέμπτος ἐρωτηθεὶς 100, 15 πότερον εἴσται τὴν ἡμέραν ἢ τὴν νύκτα πρότερον γεννησύν, 'τὴν ἡμέραν εἶναι ἡμέρα ἢ νύξ'. sine dubio uictus in iis quae sequuntur scribendum est 'anno die prius diem quam noctem uatam'. sed cf. Pa-Call. III 6 p. 100: τὸ πρότερον ἔγενετο, ἢ νύξ ἢ ἡμέρα; — ἢ νύξ, καὶ γὰρ τὸ γενόμενον τῷ σκότει τῆς γαυρῆς οὐδέστων, εἴτα εἰς τὴν αὐτῆς ἀποκρίνεται γαυρὸν τὸ βρώπος (cod. Leid. p. 773. Arr. p. 77. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 121, 21). cf. Budge l. c. p. Cl. 'is night older than day?' Talmud Babylon. ('Talmud' 32): מָה הָיָה בַּיּוֹם הַשֶּׁמֶר מִבְּרֵאשִׁית וְכִי הָיָה בְּרֵאשִׁית מִבְּרֵאשִׁית אֵל מֵבְרֵאשִׁית.
- deinde cum Alexander dubitaret] male intellexisse et uertisse 100, 14 uideatur autem uerba quae ante oculis habuit, cf. Plut. l. c. propositio οὗτος ἀπεκρίσθη τὸ πλείονος ὅτι τὴν ὄπρην ἐρωτήσασθαι ἀνάγκη καὶ τὸ ἀποκρίσαι ὄπρην εἶναι.
- sic] cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 54, 1 p. 191 et Krebs 'Anti-barbarus' I p. 123 sq. s. u.
- quid homo debet scire] Plut. l. c. § 4 μεταβολὴν οὐδὲ τὸν ἔκτον 100, 16 ἤρατο πῶς ἐν τῇ φιλοφειῖ μάλιστα. 'ἔν κριτικὸς ὄν' ἔση, 'μὴ φοβερὸς ἦ'. discrepat autem paulo a Plutarcho epítomae auctor.
- iocunde] Fabri ad Sall. Iug. 85, 41 p. 388.
- quo pacto ipse deus posset existimari] Plut. l. c. τὸν δὲ λοιπὸν 100, 29 τρῶν ὁ μὲν ἐρωτηθεὶς πῶς ἐν τῇ εἰς ἀνθρώπων γενέσει θεός, 'εἰ τί πρότερον εἶναι, ἢ πρῶτον θεωσύν ἀνθρώπων μὴ ἔστω'. Sic autem cum coniecit: 'quo pacto ipse posset deus esse existimari' coll. § 84 'sapientes esse existimari'.
- utrum plus mors an uita ualeat] Plut. l. c. § 8 δὲ περὶ ζωῆς καὶ 100, 21 θανάτου (ἐρωτηθεὶς) πότερον ἐπιβουλήν, ἀπεκρίθη τὴν ζωὴν τοσούτῃ κατὰ φέρονται. Pa-Call. III 6 p. 100: ἔταρον δὲ ἐρωτῆσας '... εἰ ἀρα ἰσχυρότερον ὁ θάνατος ἢ ἡ ζωή; οὐ δὲ εἶπον· ἢ ζωή, ὅτι οὐ φέρονται. τῶδων ἀκρίτως ἐση λαμπρῶς, ὄνουν δὲ ἀδελφείονος ὄρητον (cod. Leid. p. 773. Arr. p. 77. Syr. p. 358. Jul. Val. p. 121, 4 sqq.). utrumque ab epítomae auctore ualde discrepare manifestum est. cf. Hodge l. c. p. Cl. 'is death mightier than life'
- ut nulli sint] cf. ad § 79.

- 169,24 quando uile est) Plat. l. c. § 5 0 δὲ τελευταῖος (ἑρμηθεύς) μέχρι τίνος ἀνάστη καὶς ἔχει τὴν, «μέχρι οὐ μὴ νομίζῃ τὸ τῶνάνα τοῦ Ἰη-
ἀρίνου». Gesner 'Geographia' p. 377 (sermo 271) ex Fanorino: Ἰη-
ἀρίτος δὲ δίκαιος ἑρμηθεύς πῶτον ἐστὶ γρηγορὸν ἀνθρώπων καλὸν τὴν ἐρη-
ΐαν ἢν ἠπολαίῃ τὸ τῶνάνα τοῦ Ἰη κρείττον εἶναι.
169,25 adeo) uam habet translatalem (μέχρι οὐ), cf. Krebs 'Antibarbarus
l. p. 82 s. u. et quos ibi laudat.
- 169,26 cum nollet se iudicio quatuorq. perire) quae uerba ut et ditto-
graphia orta delecte uult Schwartz, quoniam retinui dubitauer. Alex-
ander enim cum ipse de responsis philoſophorum iudicare nollet, iudi-
cium eius red ad eum detulit, quos solium ex decem Iudis interrogatum
non esse numero interrogatiunculam indicatur (apud Plat. l. c. § 1 ἐνα
δὲ τὸν πρῶτον ἐξέλεον κρίνας).
- 169,29 ne quid gratiae causa iudicaret) ad ea quae sequuntur cf. Plat. l. c.
§ 5 οὕτω δὲ τραπέζιον πρὸς τὸν δεκατὴν ἐκλέων ἀποπρίνεσθαι. τὸ
δ' ἕτερον ἔτερον χεῖρον εἰρηναίῃ φησαντος, «οὐδὲν» ἐρη, «ὄ πρώτος ἀπο-
δωσὴ τοσούτα κρίνας». «οὐκ ἔν γε» εἶπεν «ὦ βασιλεῦ, εἰ μὴ σὺ πρῶτος
φῆκας πρῶτον ἀποκτενεῖν τὸν ἀποκρινόμενον κρίνας».
- 169,29 alicui alio deterere) cf. § 29 'omnibus fortissimima'.
- 169,32 non ead. uerbum ueniunt) Arr. praef. § 2 οὐτῶ [i. e. Πτολεμαῖο] βα-
σιλεὺς ἔντι ἀκρότατον ἢ τῶν ἄλλων φησάντων ἦν. Ptolemaeus Babylon. ('Ta-
mi' 32; τῶ κελῶν 28 29)
- 169,33 praesens) ad 'praesens' sed cf. Cic. Ver. 5, 22.
- 169,34 nescimenta... inessit) Plat. Alex. 66, 1 τοῦτος μὲν οὖν ὄρηες συμ-
πρόκωμος. Ptolemaeus l. c. γῆρας γῆρας γῆρας γῆρας γῆρας
- 169,35 in mare conse-ndere) cf. § 86 'uam ascendunt'. § 10 'in
ratis ascenderit'. ceterum hoc loco desideratur quae a Curtio 9, 5, 22
— 9, 8, 28. Diod. 17, 100 seq. Iustin. 12, 9, 1 seq. traduntur.
- 169,36 inessit... inessit) cf. § 10 et § 86.
- 169,37 (ad) Atlanticum ac Rubrum mare) cf. § 63.
Humine Indo) Arr. 6, 14, 4.
- 169,4 uenit ad insulam Patala quae appellatur) Arr. 6, 17, 2 ἀφίκετο
δὲ οὐτῶ κοι ὁ τὴν Πτολεμαῖον τῆς χιμῶος ὄρηον, ὁ δὲ τὸ Δάτω ἐρη
εἶναι τὸ πρὸς τὸ ποταμὸν τοῦ Ἰηδω ποταμῶνος. Strab. 15, 1, 32 p. 700
(ὁ Ἰηδός) οὐκ ἐστῆρας ἐν τῆν νοτίαν ἐδάδια θάλατταν καὶ τὴν Πτο-
λεμαῖον προκρινόμενα ποτὴ ἑρῶν. id. ib. § 33 p. 701: ἐν δὲ τῆ Πτο-
λεμαῖον πέλας ἐστὶν ἀδελῶτος τὰ Πάτωλα, ὄρη ἢ κοι ἢ ἠῶος καλεῖται.
apud Arrian. actum (8, 4, 1, 6, 18, 3, 6, 12, 5) et insulae uel nomen
Πάτωλα est. Diod. deicaps 17, 104, 1 exhibet Πάτωλα. fuit autem cum
uocabatur: 'uenit ad insulam Patalanum (uol. quae) appellatur (uol. i.
appellatur) in oppidum' [uol. 'ophianum', corr. Keilensium] coll. Lin.
28, 42, 3 'Emporiae in urbem securorum classem adpulsi'. sed nunc
haec lectionem praefendam esse uidetur: 'uenit ad insulam Patala quae
appellatur oppidum' etc.
- 169,5 § Bigandae) apud Ptolem. 7, 1, 61 Βιγάδα et in Anonymi (Arriani,
ut fertur) peripl. maris Erythr. 39 Μινναγῶν. cf. C. Muellerum ad h. l.
in Geogr. Gr. min. uol. I p. 287. Koer. Mannert 'Geographie der Grie-
chen u. Römer' uol. V pars I p. 105 et 107 edit. II.
- 169,6 Mamelaea) corruptum esse uidetur. 'in sinistren' sc. 'ripa'.
ab his commotum et duces) Curt. 9, 8, 30 'ducesibus deinde sumptis
uocatis peritis deflexit ad insulam medius ferme alioo enatum'. Arr. 6,
18, 5, ad 'duces' cf. ad § 31.
- 169,7 propter latitudinem fluminis) Arr. l. c. ἔπον ἵππεας ἀνεγχετο ἔς
ἐπὸς ὁ ποταμὸς, ὡς καὶ διαικείους τῆς τῆς τραβίους ἐπέχεν ἡμῶ εὐρύτους
αὐτῶς οὐτῶ ἦν.
- 169,8 in insulam deserunt) cf. Curt. l. c.

- inssit requiri) Curt. 9, 9, 1 'ibi diutius subsistere coactus, quia
duces somnibus aduersari profugerant, inssit, qui conquirentur alios'.
si) cf. ad § 47.
- 169,9 ubi nonnisi inueniant) Curt. 9, 9, 1 'nec reperit'. 139,9
deos conprocat) Curt. 9, 9, 1 ad § 29.
- 169,10 inique stadia CCCC decurrerant) Curt. 9, 9, 3 'iam CCCC sta-
dia processerant, cum gubernatores adgnosceret ipsoz amaram maris et
hand proci uideri nisi Oceanum abesse indicant regi'.
decurrerant) auct. bell. Afr. 3, 5 'nullum portum, quo classes
decurrerent'.
eius rei non inperdit) i. e. gubernatoris. 139,11
spe salubris insecta laeti) estne scribendum 'elati' cf. locum Curtii 139, 12
is adnotatione ad § 31 emendatum. ceterum paulo aliter Curt. 9, 9, 4
'laetus ille hortari nauticos coepit, incumbere naves: adesse Enem ha-
loris omnibus uotis expellunt'.
regem) estne scribendum 'renigem' sensu collectio) cf. Maestell.
ad Curt. 4, 3, 18 p. 217. quaedam interdicere paulo Heisterhaus, uelut
'regem (de ea ne certiorum facere) atque' e q. s., cf. Curt. 9, 9, 3.
hortari) cf. § 47 'uorsari'. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 47, 6 p. 110, 13
p. 381. Fabri ad Sall. Cat. 12, 5 p. 34.
si quem locorum peritum) Curt. 9, 9, 5 'pauces tamen nauigio 139, 14
omisit in ripam, qui agrestes uagos exciperent, e quibus certiora posci
posse uidebat'.
inuenire possent) supplēt coll. § 85 'si quem locorum possent
non ignarum inuenire'.
dix cum quaesisset) Curt. 9, 9, 5 'illi scrutati omnia tuguria 139, 15
tandem lateates repererunt'.
ei interrogati) Curt. 9, 9, 6 'qui interrogati, quam procul abesset 139, 15
mare, responderunt nullum ipsoz mare ne fama quidem accepisse: cete-
rum tertio die perueniri posse ad aquam amaram, quae corrumperet
dulcem. intellectum est mare destinari ab ignavis natura eius' quo
loco collato Keilensium consicit: 'mauidandum esset (ad mare, mare)
negerant' e. q. s., quae coniectura haud scio an uera sit.
aquam commistam) Curt. 9, 9, 7 'mixtum flumini mare'. ib. § 7 139, 17
'disparis undas'.
amnis Iheribitas) Curt. 9, 9, 7 'ingenti alioritate'. 139, 19
post diem tertium) Curt. 9, 9, 7 'tertiis iam die mixtum flumini 139, 20
subibat mare'.
silentes) conici coll. Curt. 9, 9, 10 'identidem insiduosens mare 139, 21
et in campos paulo ante siccos descendere superfluum'.
citatis) cf. auct. bell. Afr. 80, 4 et Woelflin. ad h. l. p. 123, 139, 29
supprimi) Curt. 9, 9, 9 'Oceanum exactans inchoi coepit et in
retro flumen urgere; quod primo coortatum, deinde nubesentibus pulsam
insiore impeta aduersum agebatur, quam torrentia praecipiti alioo in-
currunt'.

Jul. Zacher 'Pseudo-Callisthenes, Forschungen zur Kritik und Geschichte der ältesten Aufzeichnung der Alexanderreise' 1867.

Paul. Meyer 'Alexandre le Grand dans la littérature française' tom. II 1886.

Theod. Nöldeke 'Beiträge zur Geschichte des Alexanderromans'

1890 = 'Denkbecher der Akad. der Wiss. Wien. Philol.-histor. Kl.' vol. 38.
V. Ryssel 'die syrische Übersetzung des Pseudo-Callisthenes' in 'Archiv f. d. Stud. d. neueren Spr.' vol. 90 (1893). Rich. Raabe 'Iscoriae' 'Aed-f. d. Stud. d. neueren Spr.' vol. 90 (1893). Rich. Raabe 'Alexander-Biographie' 1896. 'Die vita Alexandri Magni des Archipresbyteris Leo. Herausgegeben von Gust. Landsgräf' 1885.

110,24 litterae ab Olympiade] ad ea quae accuntur cf. Pa.-Call. III 31 = cod. Leid. p. 788. Arm. p. 86 sq. Syr. p. 392. I. Valer. p. 163, 20 sqq. Leo p. 126, 11 sqq. Initium emulatio desideratur.

Alexandro' maluit Keil.

110,26 adfirmauerat ire] cf. Cic. ad Att. 4, 16, 12 = 4, 18, 4 edd. Baif. et Muell.: 'Cato tamen adfirmat se nihil illum non triumphatorem', ubi cod. Medicus exhibet 'triumphare'.

in Epirum] ad rem cf. ex. gr. Diod. 18, 49, 4. Paan. I, 11, 3.

110,28 necessarii] cf. § 64.

110,30 superbiorum] cf. § 96. cod. A Pa.-Callisthenis: καὶ γὰρ ἤκουον καὶ θεολογῶτο τὸν Ἀλέξανδρον ἐμβαδύουσαν τὸ πρὸς ὀρεγγυόν.

110,31 sibi praemietens] Caes. b. G. 7, 49, 1 'praemietens sula'. cf. 'praetiorum sibi' (Plaut.).

inuit consilium ut] Lactant. 4, 16, 17 ed. Brandt: 'inierant consilium detestandum, ut priuaret eam uita'.

110,32 paratum] Cic. pro Caec. 24, 58 'ubi quaesitum est [se. senatum] quom ad modum paratum?' cod. A: ἀνεπαρκαδικὸν οὐδὲ τὸ τοῦτον ἐπίμικρον. 'paratum' hoc loco i. est q. 'emptum'. cf. Fabri ad Sall. Ing. 31, 11 p. 235. ad rem cf. Paan. 8, 18, 6. Plat. Alex. 77, 2. Cort. 10, 16 sq. Plin. nat. hist. 90, 149. Vitruv. 8, 3, 16. Erid. Iscobe. anism. aduersiones in epigr. anth. Gr.' vol. III p. 1 p. 378, Rohkopf. et Koeler. ad Sen. nat. quaest. 3, 25, 1.

pyxide] sub eo quod codex graebet latero uidetur. cf. cod. A: μετὲρ οὐμπέ. ceteram senatum Stygiae aquae hincertum τόνου τὰ πρὸς 38, 12 ed. Keller. cf. Vitruv. 8, 3, 16 'haec autem aqua Cynyos ὄψου nominatur, quam neque argentum neque aes nec ferreum usque potest sustinere, sed dissiluit et dissipatur; consuetudo autem eam et continere nihil aliud potest nisi maula unguia'. cf. Curt. 10, 10, 16 sq. Justin. 12, 14, 7. Plat. Alex. 77, 2. praeterea Callim. ap. Stob. eccl. phys. I cap. 49, 51 p. 1016 [= p. 421, 4 sqq. ed. Wachem.]. Ael. n. a. 10, 40. Paan. 8, 18, 6. Plin. n. h. 30, 149), quibus ex locis facile intellegitur epitomes aetiores barum accerule retulisse, cum senatum in unguis maulam coniectum pyxide ferrea circumdatum fuisse constat etiam ex Pa.-Call.

110,33 elusit] cf. § 66.

Cassandro] ad rem cf. Plat. Alex. 74, 1.

111,1 [illo] (ex dittographia nominis 'Iolla' ortum) deleni.

fratre minore] Arr. 7, 27, 2 ἄλλων τὸν ἀδελφόν τοῦ Κασιάνου τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ οὐλογόνος βασιλικὸν τὸν ἄλλων. Curt. 10, 10, 14. Justin. 12, 14, 6.

111,3 interim Alexander] ad ea quae accuntur cf. praeter Pseudo-Callisthenem etiam quae Iustus Iesp 'Stellen des Curtius im Pseudo-Kallisthenes' (Jahrb. f. Phil.' vol. 71 p. 125 sqq.) e codice quodam Guelpherlyano protulit (p. 128 sq.).

in meridiano tempore] cf. § 16 'in nocte'.

ita ut tota figura similima uideretur] cod. A: ὄψεσθαι εἶναι ὁμοίαν τὸν 111, 9 τόνου τὴν προσημειωμένην ὁμοίαν παραμύθητον. uers. Arm. p. 97 καὶ ἔν ἔν ἄνθε δὲ τὸν ἐπὶ τῆς μορφῆς ὅμοιος τῆς ὁμοίαν etc. Iul. Valer. p. 162, 3 sqq. 'grossa qualem Scyllam homines fabulantur'. frg. Guelpherlyt. p. 128 'qualem Scyllam fuerat fabulae posturam'.

cubicularis] ex 'cubiculares' correxi coll. Charia. p. 76, 21 'cubi- 111, 11 cularis est custos cubiculi'.

eum consentum facere] cf. 'aliqui missum facere' et similia. 111, 12

foras exire] § 45 'porta foras exierat' cf. § 91. 93. 95. hoc loco 111, 13 intercidisse uidetur 'suo qui aderat' (Pa.-Call. uideretur τοῦς παρόντας. — Arm. p. 97 τὸν μὲν οὐκ ἔβλεπον). — Syr. p. 392 'bedehi, dahi alle Leute, die vor dir stehen, hinausgehen' Iul. Val. p. 162, 10 'facessere uisuros e praesenti' — Leo p. 125, 15 'inbe exire omnes', cf. § 100 'cunctos e cubiculo exire inuasi'.

simul et] cf. Fabri ad Sall. Ing. 20, 1 p. 214. 111, 15

magos Chaldaeosque] ὄψεσθαι ἔβουε ἐπέφητο πρὸς τὰ τοιαῦτα, Plat. Alex. 57, 3.

ante ceteros] cf. Reisig vol. III p. 178 not. 402 d. 111, 16

antecedebat] absolute usurpatum, cf. Krebs 'Antibarbarus' I p. 100 111, 17 a. v. cf. § 51 'ipse solus adaequans longe antecessit' (§ 52 'suo antecessit').

familiarissimus regis] § 6 'familiarissimus Beso'. 111, 18

fuit] ut ex dittographia ortum delendum est. 111, 18

uenerunt] cf. § 99 'regnant'.

interminatus] cf. ex. gr. Iul. Val. 3, 26 p. 134, 4 'interminatus' 111, 19 necem'.

ut ... item] cf. Madvig ad Cic. de finib. 3 § 48 p. 424. ad 'ut ... 111, 20 esse, item cum esse' cf. Liv. 33, 45, 7 'ut foras quasdam nulla miscere arte, sic inimicem et implacabilem eius uiri animum esse'.

nationes ... gentium] cf. Krebs 'Antibarbarus II p. 113. Herzog. 111, 22 ad Caes. b. G. 6, 10, 1 p. 813 ed. I.

esse omnium gentium] fortasse haec uerba sic transponenda sunt, ut scribamus 'omnium gentium esse'.

sua enim dominationem] cf. ex. gr. Sall. Ing. 112, 3 'cum talem 111, 23 uirum in potestatem habuisset'.

quae supra scriptissima] nomen Philippi intercidisse uidetur. ceterum 111, 24

cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 28, 9 p. 326.

simul et] cf. § 92. 111, 25

dilamianis] i. q. 'discidit'. 111, 26

[in] extremo uisae fine] cf. § 105 'in extremo uitae fine'. 111, 27

animo aduertit] cf. Verg. aen. 2, 712 'animis aduertito uestris'. 111, 28

Plin. n. h. 25, 5. Curt. ad Sall. Ing. 69, 1 p. 724.

cohortatur] Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 15, 2 p. 288. cf. § 39. 111, 29

42. 47.

quae uideretur] Pa.-Call.: κτελεῖσθαι αὐτὸν διαφύγοντα λέγειν τὰ ἐκ 111, 31 τοῦ οὐλογόνου οὐροῦμα.

ait] Fabri-Heerwagen ad Liv. 23, 54, 1 p. 101.

o rex] cf. cod. A: οὐδέν τι ἐν τοῖς [cod.: uenerat, corr. Kroll] ἔλεος κταρῶνθητος (cod. -rō) εἰ, ἀλλὰ τὸ οὐλογόνον οὐλοῦται τὴν ἀνθρώπων ὄψεσθαι. Iul. Valer. p. 162, 25 'non enim iam bonis neque inter uitos homines ultra nominabere'.

in uisurum numero adnumerat] cf. ex. gr. Cic. pro Roscio Am. 32, 89. Ouid. trist. 5, 4, 30.

- 111, 32 ex humanitate] i. q. 'ex hominibus' vel 'ex genere humano', cf. Krebs 'Anlibarbarus' I p. 606 s. u.
- 111, 30 bestiarum similes] Ps.-Call.: τὸν θηρίων αἰ μορφαί.
gentes sunt feræ ac barbaræ] cf. Iul. Valer. p. 163, 3 'quoniamque tibi subditi sunt et subiecti', Syr. p. 393; die Tierkörper sind alle Völk-ker', Arm. p. 98 τὸ ἐρωτεύματα τὰ περὶ ἐξ ὄντων, frgm. Guelff. 'hi sunt principes tibi subiecti' (discrepat Ps.-Call. ὁ περὶ ἐξ ὄντων cf. Leo p. 126, 5 'homines sunt qui poste veniunt'), ceterum apparet epitomes anteq. nam duas huius portanti interpretationes confusiss. nam bestiarum similes modo gentes feræ ac barbaræ, quibus Alexander imperabat, significari dicuntur, modo familiares regis, qui ei insidiabantur.
- 111, 3 sunt inimici] se. 'tui' vel 'tibi'; Ps.-Call.: οὐτως καὶ ὁ περὶ ἐξ ὄντων ἰδοσκόντων πρὸς ἐξ. Arm.: οὐτως καὶ ὁ περὶ ἐξ ὄντων οὐ φιλῶσι ἐξ. fortasse antea γραφέσθαι etiam inter se eos inimicos fore dixerat, cf. Iul. Val. p. 163, 7 sqq.: 'hi quoque ipsi dissiduerunt neque congruent', frgm. Guelff. 'sic quoque post mortem tuam hi inter se discordes erunt'.
- 111, 2 commistabantur] Arm.: κολληθεὶς ἐκόντων ἐπὶ τῆς τῆς τοῦ τελευτήσαντος κτλ. Iul. Val. p. 163, 10 sq.
- 111, 4 nisi] cf. § 94.
- 111, 3 accipere me ut tertium mortalem] Syr. p. 392 'befehl, dasz man mich als den dritten Sterblichen aufnimmt'; Leo p. 126, 10 'recipere me tertium mortalem'. (cod. A: λέγουσι καμὲ τούτων ἑνὸς θνητῶν — Arm. λέγουσι καμὲ τούτων θνητῶν).
- 111, 6 his ut videtur] cf. cod. A p. 144 not. 20 Muell. Arm. p. 98. Syr. p. 392. 'his' i. est q. 'his verbis'.
Liberum patrem — Hercules] e mortalibus immortales facti viri hi vulgo afferuntur: Hercules, Liber, Castor et Pollux, Quirinus, cf. Hor. carm. 3, 3, 9 sqq. et (omisso Quirino) 4, 8, 29 sqq. Sil. Ital. 15, 78 sqq. Cic. tusc. disp. 1, 12, 28.
- 111, 8 deorum mensis] cod. A: τούτων ἐκρινεν . . . ἔθων θεοῖς συνέκρινεν γένεσθαι. Arm. p. 98 τούτων ἐκρινεν . . . ἔθων τῶν θεοῖς συνέκρινεν γένεσθαι. Iul. Val. p. 163, 19 'quod diuinis horisibus hand procul foret'. Pind. ol. 1, 59 sqq. Verg. buc. 4, 63. sen. 1, 79. Hor. carm. 4, 8, 20.
- 111, 10 Babylonem] scripti pro eo quod codex exhibet 'Babyloniam' cf. cod. A: ἀρακάμενος δὲ ὁ Κάκκονος εἰς Βαβυλωνίαν.
- 111, 11 eductum] concitias 'eductum' coll. cod. Leid. p. 789 συνέδωξαν 'τοῦλλοις ἰδέσθαι'. Syr. p. 393 'da näherte sich Cassander dem Iollas und machte ihn zum Mitwisser seines Geheimnisses'.
- 111, 12 animus ac superbia] cf. Liv. 22, 26, 1 et Fabri-Heerwagen ad h. l. p. 320. 'animus' h. l. idem fere est quod 'arrogantia'.
- 111, 13 uti . . . se] cf. § 64.
- 111, 14 deinde] quid in his quae sequuntur narratum fuerit, intellegi potest ex Ps.-Call. 3, 51 p. 143 Muell. cod. Leid. p. 789. Arm. p. 99. Syr. p. 393. Leo p. 132, 10 sqq. verba quae tradita sunt intacta reliquit. concitias haec fere: 'deinde [Alexander] Iollas se effecturum dixit, cum [Alexander] diem festum agens [cum] amicorum conuentum habere uellet'. ceterum quae hoc loco narrantur ex uberiore quadam narratione in angustiis coacta sunt.
- 111, 16 Onesicritus] τὴν παραθέσθαι ἀρχαιογράφης ille imprimis in numero eorum, qui Alexandri uitam fabulose narrauerunt, habendus est (cf. etiam carminis illius aetatis Byzantinae initium publici iuris factum a Steph. Kappio 'Mittelungen aus zwei griech. Hss.' Vindobonae 1872).
- 111, 17 fuit Perdiccas] plura nomina exhibet codex A, nempe haec: ἕντων δὲ ἐπὶρόντες κ'. Περδίκκος, ἡμίλωνος [Medius], Πέθων, ἡλιανδρος [Leonatus], Κάκκονος, ἡπίσκατος [Pencestes], Πτολεμαῖος, Ἀσπίδαρος, Φιλίππος ὁ ἱσπῶν] fort. teon'] fort. Πέθων, Πέθων Priton. 111, 17 Theoklus] Θεόκλος vel Θεοκλῆς. ἡμίλωνος] Ἄριστος. ceterum Stasanoris nomen latero suspicatus 111, 17 est Schwartz.

- πος ὁ ἱσπῶν, Νίχαρος Κρής, Γραύων [cod.: Νίχαρος Κρήσιος ἀνορ; corr. Schwartz], Ἠρακλῆλης ὁ ἑρῶν [cod.: ἑρῶν], Ἐπιρωτικός [cod.: Ἐπιρωτικός], Ἄριστον Φαράκιος, Φίλιππος (ὁ) μηχανικός, Φιλῶτος, Μένωνδρος. cf. praeterea Arm. p. 99: ἕντων δὲ ἐπὶρόντες εἰκοσι: Περδίκκος, Μελέαγρος, Πέθων, Λεωνάτος, Κάκκονος, Πευκίστης, Πτολεμαῖος, Ἀσπίδαρος, Φιλῶτος, Ἠρακλῆς, Ἐπιρῶν, Φίλιππος ὁ ἱσπῶν, Νίχαρος ὁ Κρής, Ἠρακλῆλης, Ἐπιρωτικός, Ἄριστον Φαράκιος, Φίλιππος ὁ μηχανικός, Φιλῶτος, Μένωνδρος, Δάφρωνος. uerè Syr. p. 393: Perdikkas [syr. Priskos] u. Melesagros [syr. Markianos] u. Lysias u. Pythos [syr. Priton] u. Bekitharos u. Cassiodorus u. Nikolaus u. Kritias u. Heraklides u. Tarkana u. Philippus u. Menander'.
- †erat teon'] fort. Πέθων, Πέθων Priton. 111, 17 Theoklus] Θεόκλος vel Θεοκλῆς. ἡμίλωνος] Ἄριστος. ceterum Stasanoris nomen latero suspicatus 111, 17 est Schwartz.
- †orathes] Ἐπιρωτικός (sciendus ab Europa, oppido quodam Macedoniae, ut recte intellexit Schwartz).
- †iliens] Ὀδίσκος, quod nomen latero addit Schwartz.
- †raeter Epimeneum] Περδίκκος τε καὶ Πτολεμαῖος. Ὀδίσκος, Ἀσπίδαρος, 111, 20 Ἐπιρῶν, Ἄνωνδρος [= Ἀκωνδρος?] praebet cod. A. in uerè. Arm. p. 100: Περδίκκος καὶ Πτολεμαῖος, Ὀδίσκος καὶ Ἀσπίδαρος, Ἐπιρῶν καὶ Κάκκονος. Cassandrum Assander, Philotas filius intelligendus uidetur esse, 111, 21 de quo cf. Wesseling ad Diod. 18, 39, 6 [= p. 248 ed. Dindl.]. Maetzell ad Curt. 10, 10, 2 p. 925. Niese p. 197 not. 3.
- que] cf. ex. gr. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 6, 7. 111, 29 reum nouarum studentes] sapientis legitur 'nouis rebus studere', hoc tamem loco illud uerbum eodem quo adiectiuum 'studiosus' modo cum genitio coniungitur.
- †utura foret] se. potentia uel sperbin Alexandri. 111, 29 foret] cf. Heisig III p. 321 not. 445.
- accubanti] 'accubanti' recte coniectas uidetur Reitzenstein. cod. 111, 22 A: τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἀνεκλήθηςτος. cod. Leid. συνέκαλιθῆντος αὐτός. Arm. ἀνεκλήθηςτος τοῦ βασιλέως. Syr.: 'als nun Alexander sich hingelegt hatte und sie alle vor ihm zu Tische lagen'.
- uoluit sagittatus esse] cod. A: εἰσέρησθε ὁ Ἀλέξανδρος ἀνεκλήθηςτος 111, 27 sic τόλμα περὶ τῆς εἰς τὸ ἔμπρο [cod. Leid. περὶ τῆς εἰς τὸ ἔμπρο] cod. Arm. εἰσέρησθε τὸ ἔμπρο. Leo p. 132, 18 'solito clausum uero magno quasi lanouam delictis illi aliquid in iocore'. Syr.: 'Als Alexander getrunken hatte, fühlte er augenblicklich einen heftigen Schmerz'. cf. Plat. Alex 75, 3. (<se> comprimens] i. q. dolorem comprimens, τὴν ὀδύνην ἔγκρατες-ρέτος.
- animus conscio] cf. ex. gr. Sall. Cat. 14, 3. Iustin. 2, 5, 7 'uolueris 111, 29 male scilicet conscias'.
- male factum est] Plaut. mil. glor. 1331 sq. et Lorenz ad h. l. Lu- 111, 29 croet. 3, 597 et Heinze ad h. l.
- cum uomere uellet] cod. A: ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπερῶν [cod. διανε-ρώων, corr. Schwartz] βουλόμενος τὸ πᾶσι τὸ οὐνοσ κρηρῶν, εἰθερο [cod. ἕθρο, corr. Keil] γὰρ οὐτως [cod. τούτω, corr. Schwartz] ἕντων [cod. ἐπιρῶν, corr. Keil]: ὁ δὲ Ἰωλλος περὶ τῆς τῆς φορῆσθαι ἔθερον οὐτω. cf. Arm. p. 100. Syr. p. 393. Leon. p. 132, 25.
- quod] quaedam interpretatio manifestum est, fortasse 'quod fa- 111, 33 cere solitus erat' (coll. § 62), cf. cod. A: εἰθερο γὰρ οὐτως ἕντων. Arm. p. 100 εἰθερο γὰρ οὐτω ποσὶν. Syr. p. 393 'weil er gewöhnt war, manchmal diese zu thun'.
- secum] cf. Fabri ad Sall. Cat. 32, 1 p. 77. 111, 34 Cassandrus] cf. Veil. 1, 16, 3 'Menandros'. Neue 'Formenlehre' 111, 33 vol. I p. 77 sqq. cf. § 96. 97.

- tradiderat] fortasse praestat scribere 'tradit(um) erat'.
- 113,36 <Iollan>] quae in cod. A. legitur admodum corrupta sunt uerba, sensus eorum hic est Cassandram in Ciliciam (sic dicitur κολικαί, quod Keil correxit in δροος Κίλικας, cf. emendat. errorum in uers. Arm. p. 100 sic uerba τὰ ποτήσια) profugisse ibique aduentum Iollae fratris expectasse.
- 113,38 Macedoniam] omissa ut acrius praepositione 'in', cf. ex. gr. Caes. b. civ. 3, 41, 1. Reisig III p. 653 not. 560.
- 113,39 inneris uerbis] cod. A: ἐὰν ἔρησεν γράμας. Arm. p. 100 ἔρησας γράμας πρὸς αὐτὸν ἢ τὸ ἔργον ἔλθῃσιν. Syr. p. 394: "da schrieb Cassander nach Macedonien an seinen Vater: 'das Werk, um deswillen ich hierher gekommen war, ist nur Thatsache geworden und ist gut zur Ausführung gekommen'"; "inneris uerbis" hoc loco i. q. 'ambigua uerba', quae Antipater in aliam aetate eam, quae proprie illi subiecta erat, sententiam facile accipere potuit. cf. Lucret. 1, 642. Ter. Haut. timor. 572. Quintil. 8, 6, 44.
- 113,4 ceteros amicos] cf. § 25 'cum ceteris amicorum filiis'.
- 113,2 ubi silentium esse sensit] cf. § 21.
- 113,3 quadrupes] i. e. per manus et genua reptans. cod. A: τετραπόδι, cf. Arm. p. 101. Syr. p. 394 'er ging auf seinen Händen und auf seinen Füßen'. Leo p. 138, 17 'manibus pedibusque'. ad ea quae sequuntur cf. etiam Arr. 7, 27, 3.
- 113,5 protinus progressus] cf. § 36 (ex conl.).
- interim] i. q. interdum.
- 113,8 currentem] 'accurrentem' coniecit Reitzenstein, cf. προστρέχοντα cod. A. Arm. sequentem se cursum ualidissimum Leo p. 133, 21. ut ea se possit praeterire] possis etiam 'ut ea, si posses [ferri], praeterire'.
- 113,9 maneta gemitum flentis] cf. Arm. p. 101: ὁ στεναγὸς Ἀλέξανδρου στεναγὸς ἀνομοσύντου ἑλπίου καὶ ἄβητος τὸν στεναγὸν Ρωσθένου. fortasse scribendum 'περησμένου'.
- 113,10 allemani] cf. Arm. p. 101 ἀπὸ δὲ ἡ γυνὴ περιλακεία αὐτῷ ἔρη "καταλακεία" ἴδι. Ἀλέξανδρος, κομητὸν εἰς ἑδόντων δούξ; ὁ δὲ εἶπεν κτλ. cf. Syr. p. 394. Leon. p. 133, 24 sq. de uerbo 'allemani' cf. Murell. ad Curt. 5, 4, 18 p. 496.
- 113,11 partium fructum] ea uerba apud Pa.-Call. uitiose tradita esse apparet.
- 113,12 mihi immortalitatem ademitisti] cf. Arr. 7, 27, 3 εἶπεν ὅτι ἄφθόνον ἔρα αὐτῷ δόξας τις εἰ ἔσπον, ὅς ἄθῳ δὲ τετραπέσω.
- 113,14 diluxit] cf. § 18.
- 113,15 ut se] cf. § 64.
- 113,17 Combalum] cod. A: Κομβόφορον, Arm. Κόμβφορον (cf. nomina propria Κομβόρος, Κόμβορος).
- 113,20 audiuit se. 'amulatum'] cf. § 56.
- 113,25 ita uti] ἕνεα A. Leid.
- 113,26 portam] cf. infra 'altero ostio'.
- 113,27 cum singulis tunicis] cf. Pint. Alex. 76, 4 ἐν τῷ χιτῶνι κατ' ἕνα πίνεν παρὰ τὴν κλίνην παρεστῶτος Arm. p. 101 μονοχίτωνος. Leo p. 135, 1 'cum uno uestimento'. [Pint. Alex. 71, 4 δνοκτοί καὶ μονοχίτωνος]. ceterum 'salutandi' uerbum parum eleganter pauca uocabula interiectis dupliciter quamobrem cum Reitzensteimo 'insultabant' scripsi.
- 113,28 Puculanus] cod. A: Πευκάλος, Arm.: Πυκαλάκος, Syr.: Πυαινοκίος, Leo p. 135, 6 'Spéucos'.
- natus] aut ex dittographia ortum et delendum est aut quaedam intercederunt, ex. gr. '<ignobil loco> natus', cf. cod. A: τῷ μὲν εἰδῶ

- οὐκ ἀπερθεῖ] [cod. εἰρη]. ἰδιώτης δὲ εὐδαιμόνι τῶν αὐτῶν ἰσχυροτάτος. cf. Arm. p. 102. § 45 'hand ignobil loco'.
- qui cum partem] post haec uerba quaedam intercedisse mani- 113,29 festum est. cf. Pa.-Call.: ἐπ' ἀγῶθῳ μὲν, Ἀλέξανδρος βασιλεὺς, Φίλιππος ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄφθην, ἐπ' ἀγῶθῳ δὲ καὶ εὐ, βασιλεὺς. fuit, cum coniceretur: 'rex fuit Macedoniae (utilissimus, etiam tu rex futurus) utilissimus, qui' etc. uerba quae sequuntur sic emendauit Schwartz: 'qui tuam patriam Macedoniae', cf. Syr. p. 395 'weil du uns berühmt und gefeiert gemacht hast'. equidem praefertur coniectura Reitzensteimii, qui scribi iussit: 'qui cum partem <eo> laudum extulisti' e. q. a. longiorem hoc loco extitisse orationem ratus, quae Philippus, qui rex uera partem tantum Macedoniae initio tenuerat, ut rex utilissimus cum rege gloriosissimo Alexandro confederaret. cf. ad formam 'laudum' Nestum 'Fortmehrer' uol. I p. 272. ceterum 'a' et 'au' a liberariis acripius confundi docuit nos Theod. Birt (Rhein. Mus. vol. 52 'Erg.-Bd.' 1897 p. 89 sqq. et p. 203 sq.).
- asquarum] etiam scribendum 'aequarum' cf. cod. A: τοῦ τελευτῶντος 113,30 καλὸν ἔστι καὶ Μακεδόνος νοσηποιοῦντος ἑα τῷ πολεμικῶν Μακεδόνων δέητον τοῦ δούξ.
- perierunt] cod. A: ἀπόλασεν Μακεδονία. 113,34 ut animo forti esset] cod. A: ἔρραρον ἐπιτοιο παρακλήσας. 113,36 epistulam quam ad Rhodios scriperat] haec epistula, quae in hac 114,1 epistola ab testamento Alexandri sciungitur, apud Pseudo-Callisthenem non exstat nisi quod quaedam eius partes testamentario ipsi inseriae sunt. senatus] haec datus formam retinuit, cf. Reisig 'Vorlesungen' I p. 140 et ibid. not. 90. Kühner I p. 245 sq.
- patri] scripi cod. § 123 'Hercules patris auctor'. Plut. Alex. 154, 3 2, 1 τῷ γένει πατρὸς μὲν ἦν Ἡρακλείδης ἰσὸς Κορῶνος. 'patris' eodem sensu quo πατρός usurpat. Tibull. 2, 1, 17 'di patri'.
- nostri] 'progressi' intercedisse uidetur. ex his autem quae sequuntur nihil elici potest, cum auctori eorundem ipsi Graeco, quae uerba, ut uerba uitae quibusdam inquinata ante oculos fuisse uideantur. Reitzenstein et exitum priorum enatiati et initium alterius acerbissime ratas coniecit: 'nos ultra coluam Herculis patri nostri finis esseque ... ab hominibus abeuntis'.
- abeuntis] i. e. 'e' uita', nisi praestat scribere "obeuntis". cf. § 115 'ad deos abisse'.
- quocirca] cf. diō cod. A. Arm. uerba quae sequuntur sic emendauit 114,7 Kroll: 'quod ergo iacebat in uostro oppido'.
- memorem] i. q. 'gratum'. Schwartz coniecit 'memoria tesseretis', 114,9 sed codicis scriptura ne ipsa quidem omni caret probabilitate. ad rem cf. Plut. Alex. 54, 2.
- praescriptisum] uerba quae sequuntur sic inter se cohaerent: 'ut, 114,12 quod cuique dari iussimus, <id> est pecunia regis <conuine> dandum curarent'.
- auri signati talenta] τάλαντα νομισματικῶν. cf. ad h. l. infra § 118. 114,14 medium] semper retinuit haec scripturas, cf. 'coluam' et alia exempla apud Lindsay-Nohl 'die lat. Sprache' p. 81.
- XL] infra § 118: XXX., quem numerum in 'XXXX' mutauit. 114,15 aequum est] cum ablatiue coniunctum, cf. Plaut. Bacch. 488. 114,17 cum cura curare] cf. Plaut. Pers. 198 'non haec cum cura go- 114,18 ras'. Liv. 39, 41, 6 'aliquid cum cura exsequi'. Fibri ad Sall. Iug. 54, 1 p. 283.
- ad aurem] cf. 'dicere in aurem', 'in aures loqui', 'ad aurem 114,19 innocare', 'ad aurem insusurrare'.

- 114, 22 Ismenian] est tibicen ille apud Ps.-Call. quomus 1, 46 commemoratus. cf. praeterea Arn. p. 104.
- Thebaeorum] § 120 'Thebanis'. ceterum uerba aperte uisiosa sunt, quae mihi non contigit ut expeditur, pro quibus haec ferre scribenda esse suspicatus est Keilsteinus: 'ut rex Thebaeorum (ciuitatem) testamento traclasset (edouit)', eo diligentiore s. q. 2.
- 114, 24 leuabat] Arn. p. 104 ἀπαλλάττω τὸν πόλιν ἀκύν. dolores eius dies V prodixerat] i. e. cataplasma effecit, ut dolores per dies quinque intermitteretur.
- 114, 25 rosalia] Arn. p. 104 πάλιν ἄλλας τοὺς πρῶτους φαρμακοποιήσας παρέχον αὐτῷ.
- 114, 26 desperari se] cf. Krebs 'Antibarbarus' I p. 289 s. u.
- Ptolomaeum] codicis scripturam sic correxit Schwartz coll. uera. Arn. p. 106: τὸν δὲ Πτολεμαῖον ἰατρῷ παρακοιτιζόμενον εἶπεν. ἴθι καὶ εὐε ἀφύπνου καὶ τοῦ σώματος ἡμῶν ἱσχυαίου.
- 115, 2 Aegyptum] cf. ad § 160 'Macedoniam'.
- 115, 3 in auream dixit] Arn.: λευτὸς δὲ ἑλλάξεν τὸν αὐτῷ, ἵνα μὴ τις ὀκνοῖ.
- 115, 4 ouisus] cf. Fabri-Heerwagen ad Liv. 21, 36, 8 p. 126. Kühner I p. 569 s. v. 'nitōr'.
- 115, 5 accipere me] Arn.: καὶ νῦν παράλαβε ἡμῖ, Ἡρόδοτε καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ ὄψεαι ἄνδρες πάντες χαιρέτε.
- 115, 6 collapsa est] Arn.: ἤρῳλετο πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Ἀλεξάνδρου πίπτει. disceperat paulo epitome auctor.
- ad pedes se aduoluit] i. a. 'procubuit'. cf. Sen. de ira 2, 34, 4 ['pedibus se aduoluit'], a Sall. et Tac. uerbis 'aduolens se' cum eipitōri accus. coniungitur, ex gr. 'genusa'.
- hanc Oleiam] cf. Arn.: καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆν Ὀλείας ἴηται πρὸς Ἀλεξάνδρον.
- 115, 12 uita commendationem fecit] Arn.: κατανοῦν φανερώς ἀνέδειξε ἐπιμελῶς ποιοῦσί.
- 115, 14 annos tres et XXX natus] Ps.-Call. 3, 85 et cod. Leid. p. 791: ἔτηεν ὁ Ἀλεξάνδρος ἑτη τρισκόντα δύο. Syr. p. 398: 'zweiunddreißig Jahre und sieben Monate'. Arn. p. 105 ἑτη τρισκόντα τρία. Ital. Val. p. 168, 10 et Leo p. 166, 8: 'triginta et tree'.
- annos XIII] Ps.-Call. 3, 85 ἔθρασαν ἑτη ἰβ'.
- 115, 15 uitam commisit] cf. μετὰ ἴδιον (τὸν ἴδιον). Salpic. ap. Cic. ad fam. 4, 5, 2 'mortem cum uita commutare'. 'uitam commutare' insinuitur etiam apud Lactantium.
- nondum etiam] cf. Landgraf. ad Cic. pro Rosc. Amer. § 23 p. 174. Fabri ad Sall. Jug. 31, 30 p. 238.
- 115, 16 quid rei esset] cf. Liv. 5, 17, 2 'quid hoc rei esset?' Curt. 10, 2, 17.
- 115, 18 alouum] uertit ἀλφουκ (Ps.-Call. 3, 84. cod. Leid. p. 791. Arn. p. 106), cui uocabulo non solum notum 'arcae' subest sed etiam 'mantis', quo sensu uox 'aloua' quoque accipitur.
- collocant] 'collocantur' uerbum hoc loco cum praepositione 'in' sequente accusatiue coniunctum est, cf. ex gr. Sall. Jug. 61, 2. Krebs 'Antibarbarus' I p. 269 s. u. Reisig III p. 715 sq.
- 115, 19 diadema] supra § 2 legitur altera huius uocabuli forma (nostr. zema), eod. cf. Psempomian apud Priscian. p. 200, 8. ed. Hertz. Georges 'Lexikon der latein. Wortformen' s. u. Kuehner I p. 316 f.
- in eundem] i. e. 'alouum'.
- 115, 20 multos odores] ad rem cf. Diod. 18, 26, 3.
- 115, 21 mille] cf. Wostflin 'Archiv' IX (1896) p. 180 sqq.
- combustus] alibi non exstat hoc uocabulum, quod significare uidetur

- 'enfumment' (quod comburitur). ad rem cf. Arn. p. 106 ἐπιβαλεν αὐτῷ μέλι νηυστῶν καὶ ἄλλοις ἵπτακῶν.
- pallium] i. q. 'iodix', cf. Friedlaender. ad Inuen. 6, 236. ad rem cf. Diod. 18, 26, 4.
- per praecorum silentio facto] cf. Liv. 43, 16, 8 'audientiam facere praecorum iussit'. Plant. Poesn. prol. 11.
- Pardicem] cf. Nipperdey-Lup. ad Nep. Alc. 3, 1.
- bene dicere] cf. εὐφρασις ('fauore lingua'). 115, 20
- Olympiade matre] Ps.-Call. 3, 33 βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος υἱὸς Ἀμύμων καὶ Ὀλυμπιάδος. cf. praeterea Arn. 2, 3, 2 καὶ τὴν αὐτὴν τῆς γενέσεως τῆς ταύτης ἑ Ἀμμωνα ἀνέχετο. cf. Arn. p. 102 et 103.
- si mihi ex Roxane] cf. cod. A. Arn. p. 103. Syr. p. 326. Ital. Val. 115, 20 p. 166, 1 sq. Leo p. 127, 20 sqq.
- rex esto . . . imperator sibi] apparat auctorem epitomae in his quae 115, 20 sequitur eloquenti uarietate hanc indaganti uixisse esse, cuius rei, cum per se perspicua sit, exempla enumerare superfluum.
- Arrhidæus Philippii filius] ex Philina saltatrice, cf. Plut. Alex. 77, 5. Diod. 18, 2, 4. Justin. 9, 8, 2 etc. de scriptura nominali cf. Buehli adnot. crit. ad Iustin. l. c. p. XXVII. cod. A.: Ἀροβίδιον, Arn. Ἀροβίδιον, Syr. Ἀραδίδιον, Val. Ἀριδίδιον, Leo Ἀριδίδεω.
- si mihi filius] cf. cod. A. Arn. l. c. Syr. l. c. Ital. Val. p. 166, 3 sqq. 115, 20 Leo p. 128, 2 sq.
- edusandam collocandamque] esse hanc filiam Macedoniae non 115, 22 dicitur in cod. A. Arn. Syr. apud Val. et Leo.
- ipsi sibi regem cooptant] cf. cod. A.: ἄλλοτρου Μακεδόνες [cod. 115, 22 Μακεδόν] ἐν (ἐν) βασιλευσιν βασιλεῖ, ἐν μὴ βασιλευσιν Ἀραβίον τὸν Φαλίπου υἱόν, Arn. l. c. Syr. l. c. Val. p. 166, 4. Leo p. 128, 2 sq.
- Olympiadi matre] cod. A.: ἐ . . . ἡ δὲ ἔστω Ὀλυμπιάδος κτεροσὶν ἐν 115, 23 Ρόβη κτλ. Arn. l. c. Syr. l. c. Val. p. 136, 7 sqq.
- alibi (sibi) uoluerit] cod. A.: τὰν δὲ μὴ βασιλευσιν κατακτείν ἐν Ρόβη κτλ. Val. p. 166, 8 sq.
- desuntque] cod. A.: λαμβάνουσι τὰς αὐτὰς προκόβου κτλ. Val. 114, 1 p. 166, 9 sq.
- Leonanto] cf. cod. A. (Alesūu). Syr. p. 397 (Fidasāron). Val. p. 166, 114, 7 12 sq. (Philonam). Arn. ap. Phot. bibl. cod. 92 τῆς δὲ ἐπ' Ἑλληνιστῶν Φρυγία Αεοντότος. Desimp. ap. Phot. bibl. cod. 82. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 2. Iustin. 13, 4, 16. omnino conferas uelim satraparum nomina tradita in Ariani historia successorum Alexandri (Ariani τῶν περ' Ἀλεξάνδρον libri septimi fragmenta edidit R. Koitzenstein, Vratislauiae 1888).
- uorem] cf. cod. A. Val. p. 166, 15 sq.
- †tanquam] fortasse ex dittographia ortum est, nisi praecet statueret 'tanquam uorem' idem ualere quod ὄνομα.
- Cleosicum] in cod. A. exstat Κλοβίχι. nomen omisit Valerius. 114, 3 Eumenem] cf. cod. A. Syr. p. 397. Val. p. 166, 14 sq. Leo p. 128, 114, 4 sq. (Simeon). Arn. l. c. Desimp. l. c. Diod. l. c. Curt. 10, 10, 8. Justin. 13, 4, 15.
- qui mihi gratus fuit] uix sanum crediderim uocabulum 'gratus'. cod. A. τῷ ἐμπροσθεν ἡρώδῃ. Leo p. 128, 4 'Simeon notarius', quam obrem coniecit Schwartz 'a secretis'. cf. § 117 'qui mihi armiger fuit'. sed cf. p. 115, 17 'qui in gratia erant'.
- insulas] cod. A.: τοὺς δὲ νηυστῶν ὄρησιν ἐλευθέρου. Val. p. 166, 15 sq. Leo p. 128, 5.
- ma quoque possidant] cf. Fabri ad Sall. Cat. 43, 1 p. 98. Fabri-Heerwagen ad Liv. 22, 55, 8 p. 404.
- legibus suis utantur] ποιεῖται αὐτόνομος uertit.

- 116,9 Pamphyliam] cf. cod. A: Παμφυλίαν δὲ καὶ Κιλικίαν <Ἀντι>τόν. Syr. p. 397 'über Pamphylien und Lycien soll Antigonus herrschen'. Val. p. 166, 16 'Antigonus Cariae praesit'. Leo p. 128, 6 sq. 'Lyciae et Pamphiliac atque Phrygiae ad principes Antigonus'. Arr. l. c. Παμφυλίαν δὲ καὶ Λυκίαν καὶ Φρυγίαν τὴν μετὰ τὴν Ἀντιγόνην. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 2. Iustin. 13, 4, 14. quibus ex locis concludi potest hoc quoque loco scribendum esse: 'Pamphyliac Lyciac <Phrygiae> maioris Antigonus'.
- Antigonus] codex praebet 'Antiochus'. eodem errore praebent cod. ap. Ps.-Call. 8, 33 p. 150 'Avtioch'.
- 116,10 Cassandrum] cf. Jul. Val. p. 166, 17 ('Antigonus Cariae praesit) Cassandrosque Boeotiae'. — Leo p. 128, 7 (serbia corrupta). — consensit autem epitomae cum Arr. l. c. Καπρίν δὲ Κιλικίαν, cf. Dextrip. l. c. Καπρίν δὲ Ἀκαρὸν (id autem nomen uerius, cf. ad § 98. Niese p. 197 not. 3. Westphal ad Diod. 18, 39, 6 p. 287, 39 [p. 248 Dind.]). Diod. 18, 3, 1 'Ἀκάρων μὲν Καπρίν, Curt. 10, 10, 2 'in Cariam Cassander', Iustin. 13, 4, 15 'Cariam Cassander'.
- qui fharus uocatur] cf. cod. A qui (omisso Antipatri nomine) haec aperte corrupta uerba praebet, quae quis hae referenda sicut non dubito: τούτων δὲ πύργων μέχρι τῶν ἐντὸς Ἄλυος ποταμοῦ χώρα παρεχθή. cf. Val. p. 166, 17 sq. 'eisque omnibus praeseo Antipatrum orobileit' et Leon. p. 128, 8 (corrupta sunt uerba, cf. Landgraf. ad h. l.). neque enim Pharus insula hic ullum locum habere potest, immo de Halys flumine cogitandum. prorsus autem discrepant quae apud Arr. l. c. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 2. Iustin. 13, 4, 5 de Antipatro leguntur. ceterum cf. ex. gr. Sall. Cat. 55, 8 'locus, quod Tullianum uocatur'. Iug. 18, 11 'loca, quae Numidia appellatur'.
- 116,9 Nicanor] discrepant et Arr. l. c. Φιλότης δὲ Κιλικίαν, Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 2. Iustin. 13, 4, 13 (apud quos Nicanoria nomen prorsus non existat) et Ps.-Call. cod. A, qui Ciliciam Antigono attribuit nomenque Nicanoris non exhibet (idem ualeo de Syr. et Leone, nisi quod Syr. p. 397 praebet 'über Cilicien Pior' et Leo p. 128, 8 'Antipater Cilician').
- Cariae Cassandrum praeseo] metra ditionographia.
- Syria] Syr. p. 397 'über Syrien und bis zu dem Euphraten hin <coll herrschen> Python'. Val. p. 166, 18 'Utin Syriae rector esto'. Leo p. 128, 8 sq. 'Siriam magnam Pithoon'; apud Arr. l. c. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 4. Iustin. 13, 4, 13 Titum uel Πόθων Median scribitur, quae hoc quoque loco intelligenda est, cum Syria Coele et Syria Mesopotamia diuersis uerbis excludantur.
- 116,11 Babilonem] in cod. A haec estant: τῆς δὲ Βαβυλῶνος (sic καὶ) τῆς προσηκουσῆς αὐτῆς Ἰσλακὸν ὀπαρχόν, quae Mithraea sic uarietate: τῆς δὲ Β. καὶ τῆς προσηκουσῆς αὐτῆς ἐσφρηγὸν εἶνα σκεύου. C. d. cf. Syr. p. 397 'über dieses Babel hier soll der gewahrharte Seleucus herrschen'. Val. p. 166, 19 sq. 'Babiloniae uero et adiacentium regionum [sancti epitomae scribendo] qui postea adinactus est' malo uertisse uideatur praesidio Seleucorum'. Leo p. 128, 9. — Dextrip. l. c. Βαβυλωνίαν δὲ καὶ τῆς μετὰ τῶν ποταμῶν Τίρρητος καὶ Εὐφράτηος τῶν μὲν Ἰσλακῶν, τῆς δὲ Μεσοποταμίας Ἀρχέλαος ἔχει. Diod. 18, 3, 3 'Ἀρχαίαν δὲ (προσέτι) τὴν Βαβυλωνίαν, Ἀρχέλαον δὲ Μεσοποταμίας. (4) Ἰσλακὸν δὲ ἔσφραξεν ἐπὶ τὴν Ἰσπρηγίαν τῶν ἑσφρηγῶν κτλ. Iustin. 13, 4, 17 'sensuum castrorum tribunatus Seleuco 6948'.
- 116,12 Moleorum] eodem nominant cod. A. Syr. p. 397. Val. p. 166, 20. Leo p. 128, 10. Lacedaemontii autem Syriam et Phoenicem datas esse testantur Arr. l. c. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 2. Iustin. 13, 4, 12.
- 116,14 Ptolemaeo] cf. cod. A (corrupta sunt uerba). Arr. p. 103. Syr.
- p. 397. Val. p. 166, 23. Leo p. 128, 10. Arr. l. c. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 1. Curt. 10, 10, 1. Iust. 13, 4, 10.
- Cleopatram sororem meam] cf. cod. A. Arr. l. c. Syr. l. c. [per 116, 14 peram: 'die Schwester des Weibes Alexanders'. Val. l. c. Leo p. 128, 11. regiones quae inter Babilonem] Φοινικίαν Perdiccae nominis loco iuenitur in cod. A in uers. Syr. p. 397 ('Pisikos'), apud Val. p. 166, 24. discrepant Arr. l. c. i. e. τῆς ἐκείνου τῆς Βαβυλωνίης χώρας μέχρι τῶν Βακτρανῶν κατὰ τὴν ἀποφρηγῶν καὶ ἐπὶ τὰς ἐπὶ τὴν Περίδωτον κτλ. [huc non faciunt Arr. l. c. Dextrip. l. c. Diod. 18, 3, 4. Curt. 10, 10, 4. Iustin. 13, 4, 5].
- eisque uxorem Roxanen] cf. cod. A. Arr. l. c. Syr. l. c. Val. p. 166, 25. 116, 17 populo Rhodiense] cf. § 108.
- CC (talenta)] cod. A: χρυσὸν τάλαντα τε. Arr. p. 102 χρυσὸν νομισματα τάλαντα τραπεζῶν. [Syr. p. 396 de Thebanis.] XXXX] lectio codicis A corrupta est. Arr. p. 103 τρήσις τεσ- 116, 10 καράοντα.
- CC millia] cf. § 108. consentit cod. A (circaλευθερίαν ἐξ Αἰγύπτου- 116, 11 του . . . μεδύλων) δ [cod. c: ὄ] καὶ ἐκ τῆς Ἀσίας . . . παρὰ [μεδύ]λων β.). Arr. p. 103 (nisi quod tantum παρὰ ἐξ Αἰγύπτου μεδύλων διςμυρίων exhibet) Syr. p. 396 (perperam de Thebanis).
- praesidiumque] cf. § 107. cod. A: δὲ καὶ ἐπὶ τὸν ἑσφρηγῶν 116, 12 ἐσφρηγῶν τῆς πόλεως. Arr. p. 102.
- exigere] l. q. § 107 'educere', ἐδύρον. 116, 13 Aegypti] cf. Val. Max. 4, 1, 15 'Aegypti'. Nep. Milit. 2, 4 'Cheroneasi'. Reisch III p. 543 not.
- auri signati talenta . . .] ex cod. A nihil elici potest, cf. autem 116, 14 Arr. p. 102 νομισματα χρυσὸν τάλαντα χίλια; Syr. p. 396 'Dariken <im Gewichte von> hundert Pfund'.
- Ptolemaeo] cf. Syr. p. 396 'wenn Ptolemaeus dorthin kommen 116, 25 und meizen Lixi dorthin bringen wird'.
- ubi id corpus ponatur] i. e. condatur, loculum fieri iubeo etc. 116, 26 ex auri talentis CC] πάλαντα χρυσῶν [cod. ἀν] ἀπὸ τάλαντων ᾗ. discrepant Val. p. 166, 27. et Arr. p. 103 ἀπὸ διςμυρίων τάλαντων. Syr. p. 397 '250 Talente schwer'.
- Thebanis Boeotia] cf. cod. A. Arr. p. 102. Syr. p. 396. 116, 27 auri signati talenta . . .] Syr. p. 396 'dreihundert Goldtalente', 116, 28 qui tamen locus fortasse ad Rhodios referendus est; ex ceteris autem nihil elici potest.
- Atheniensibus] Arr. p. 105; ἐκ Ἀθηνῶν γένηται καὶ χρυσῶν ὀνό- 116, 30 νον Ἀθηνῶν, ἢ ἐν τῷ κατὰ τὴν ἐπισημ Περδικίαν. Syr. p. 397 'ein königliches Gewand von mir und meinen goldenen Thron soll man der Stadt Athen für den Tempel der Jungfrauen senden'. Leo p. 136, 18 sq. 'hinc dixerit Athens in templum Apollinis peplosa id est trabem auream et auream sodem'.
- † specialis] Keil coniecit 'peculiaris', Schwartz 'regalis', 116, 31
- in aedem Iunonis Argie] cod. A: ἀποστρέλλει δὲ ἐκ αἰγ⁰ [sic; 116, 32 Αἰγὰς Mueller.] τὴν Ἀλεξιόνην τοῦ βασιλέως πανοπλίαν καὶ χρυσὸν νενομισμένον [cod. X. V. corr. Muell.] τάλαντα (>) . . . τῆ Ἡρακλεί καὶ Arr. p. 103 ἀποστρέλλει δὲ ἐκ Ἀργῶν τὴν πανοπλίαν Ἀλεξιόνην τοῦ βασιλέως ἀποθνήσκου τῆ Ἡρακλεί, τῆ δὲ πόλεως χρυσὸν νομισματα ἑσφρὸν πενήκοντα τάλαντα. Syr. p. 397 'alle meine Waffenrüstungsstücke soll man nach Persien senden samt 150 Talenten Gold'. Jul. Val. p. 167, 2 sq. 'Argos autem mitti arma, quibus ipse usus sum, et auri signati drachmas quinquaginta exque Herculi consecrari uolo'.
- Apollini] cod. A: ἀποστρέλλει καὶ ἐκ Αἰγύπτου τὴν ἑσφρηγῶν 116, 1 τοῦ δόδοντος καὶ τὴν δρακόντων τὰς δορὰς καὶ σφάλας χρυσὰς τε. Arr.

- p. 104 idem fere praebet, nisi quod φράσις χρυσῆς ἑκατὸν καὶ δρακμίους δοκίμους ἑκατὸν exhibet. Syr. p. 397 dem Tempel der Götter, welcher in Macedonien ist, soll man sendt goldene Kräfte von Drachm (im Gewichte von) 100 Talente und 100 goldene Ringe und 1000 elfenbeinerne Becher. Val. p. 167, 4 sqq. 'Delphos quoque mitti praecipit, obis quod in aula mea fuit, draconumque terga et patenas aureas tredecim'.
- 117,2 Milesiis] cod. A: χρυσῶν νομισμάτων τελέοντα ρη'. Syr. p. 397 '150 Talente'. Val. p. 167, 8 'auri signati drachmas centum et quinquaginta'.
- 117,3 Cnidius] lectio codicis A corrupta.
- 117,4 [ibi] imperator sit Taxiles] cf. passio infra: 'ibi imperator sit Porus'. praeterea cf. cod. A. Arm. p. 104. Val. p. 167, 20 sqq. Desjapp. l. c. ἦσαν δὲ ἀρχόντες Τάξις μὲν ἀπὸ τῶν Πύρρος καὶ Τελίδης· ὅλλ' ὁ μὲν Πύρρος ὁ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ παραρῶν καὶ Ὑδάρου νέμοντος, Τελίδης δὲ τῶν ἑσπέρων. Iustia. 13, 4, 20.
- 117,5 Parapsanadactus] cf. Desjapp. l. c. Diod. 18, 3, 3. Iust. 13, 4, 21. cod. A (correct). Arm. p. 106. Val. p. 167, 22 sqq.
- 117,7 Arachosis et Gadrois] Desjapp. l. c. Ἀραχσίαν δὲ καὶ Γαδρούσιον ἐπέρυξ Ἐρήριος. Diod. 18, 3, 3. Iust. 13, 4, 22. ceterum pro 'imperet et' coniecit Reitzenstein, 'imperit'.
- 117,8 Stasanori Soloi] Desjapp. l. c. Κραδύου ὁ ἄλλος Ἀρασίαν καὶ Δραπύων ἦστρο. Diod. 18, 3, 3. Iust. 13, 4, 22.
- 117,9 Bactrianis imperet Philippus] Desjapp. l. c. Φαλασκῶ δὲ ἦν ἀρχὴ Κορίνθων. Diod. 18, 3, 3. Φαλασκῶ δὲ προσέριξε Βακτριανῆν καὶ Κογβιανῆν. [Iust. 13, 4, 23 cum his discrepat]. cf. praeterea cod. A. Arm. p. 104. Syr. p. 397. Val. p. 167, 25.
- 117,10 Parthasam] Desjapp. l. c. Ραρθασάμης Ὑραυσίον. Diod. 18, 3, 3. Φρατασάμης δὲ Περσῶν καὶ Ὑραυσίον. Iust. 13, 4, 23 'Hyrcanas Parthasas'. cod. A. Syr. p. 397. Val. p. 167, 25 sq.
- 117,11 Peneates] Desjapp. l. c. Πένεατ δὲ ἐπὶ Παιστικῶν ἐπάχρησαν. Diod. 18, 3, 3. Iust. 13, 4, 23. cod. A. Syr. p. 397. Val. p. 167, 26. ex eis imperis] ea quae secuntur admodum corrupta sunt uerba, ita ut his aedari nequeerim. cod. A autem haec praebet: Ὀμόννην μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς Μυθίας [sic], quae ad ea quae secuntur pertinere uidentur, hoc autem loco fortasse de Arginidibus cogitari potest, cf. cod. A. Arm. p. 103. Val. p. 166, 5 sqq. †pro Medis] cod. A: Μοκιδίαν μὲν Κροτέρων. Arm. p. 103. Syr. p. 396. Val. p. 166, 19 sqq. cf. Desjapp. l. c. Arr. l. c. Argens] melius erit scribere 'Argæus' ('Ἀργός).
- 117,13 Oliciam] cf. cod. A: ὀλικευσίαν βασιλεῖς Ἀλιένθρον βασιλέα [cod. βασιλεῖς] τῆς Ἰακωθίδος Ὀλκίαν· δίδου καὶ ἴππους παρα(?) ἀρεθῶν ἐκ τῆς Ἀκίος φ', τελέοντα ἑ[?]. Arm. p. 104 δίδου δὲ οὐδὲ ἴππους ἀρεθῶν ἐκ τῆς Ἀκίος πεντοκοσίων. Val. p. 167, 25 sqq. 'Illyriae uero praeficio Oliciam, cui quidem ex Asia dari oportebat quingentos equos et auri drachmarum tria milia', hoc loco equorum numerus intercidit.
- 117,14 desectionem] hoc uocabulum passim alibi exstare uidetur.
- 117,15 status] cf. cod. A: κατωσκευασίαν [sic] ἱερῶν καὶ ἀνοσῶν ἀνδρόνων κτλ. Arm. p. 104. Val. p. 167, 29 sqq. Alexandri] nomen omiserunt cod. A et Val.
- 117,16 in fano Olympico] Arm.: ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ τεμένει. discrepat cod. A et Val. p. 167, 29.
- 117,17 quos feci] intelligendi sunt de τῆς βασιλείας ἐπισηληταί. status inauratis Alexandri] quae cod. A praebet corrupta sunt.
- 117,18 Olympiac] codex 'holice'. Ὀλκίον nomen etiam in cod. A et Arm. p. 104 existit. ex Val. p. 166, 3 sqq. nihil elici potest.

Ptolomaeus] in cod. A inuenitur nomen Perdiccae, sed Ptolomaeum exhibet uers. Arm.

inunratis] γολῶς cod. A. Arm.

Alexandri] eadem nomina occurrunt in uers. Arm. p. 104; cod. A 117, 19 omisit nomen Mimerus, Val. inuenit nomen Perdiccae, p. 117, 20 sint] 'sunto' coniecit Reitzenstein. cod. A: Ἐρωσὺν. haec extrema 117, 20 pars testantur in illo codice uitiata tradita est, omnino deest in uersibus.

patris noster] cf. § 107.

horum] imperatorum, quos institit.

ut ne] cf. § 64.

aduersus duos hominesque] Sail. Cat. 15, 4 'dis hominibusque infestas'. Cic. Phil. 2, 26 'dis hominibusque hostis'.

117, 21

117, 22

117, 23

117, 24

Restat, ut grato commemorem animo doctissimos uiros, qui, dum haec dissertationuola prolo mandatur, precibus Reitzensteini, praceptoris carissimi, benigne obsecuti bibliothecarum copias denuo perscrutati sunt neque tamen huic epitomae uisum uestigium indagare potuerunt. Vaticanae bibliothecae codices summo cum studio inspexit Ioannes Ficker, Oxoniensis Robinson Ellis.

praeterea de Basilicenis retulit E. Bethé, de Bruxellensibus P. Thomas, de Florentinis N. Festa, de Hamburgensibus I. Geffcken, de Laglunensibus S. G. de Vries, de Neapolitanis P. Savj-Lopez, de Pragensibus A. Rzach, de Sedlestadiensibus Iosephus Géný, de Vindobonensibus (intercedente Rzach) Ferd. Mendic, de Vratislauenibus G. Taerk. quibus uiris omnibus pro tanta et liberalitate et benignitate gratias ago sincerissimas.

1848

Received of the Hon. Secy of the Navy
the sum of \$1000.00
for the purchase of the
U.S.S. Albatross

Received of the Hon. Secy of the Navy
the sum of \$1000.00
for the purchase of the
U.S.S. Albatross

Witness my hand and seal this 1st day of July 1848

1848